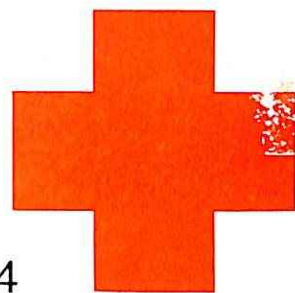

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1974

ΦΩΤΑ

Στίχοι:

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΙΑ.

Μουσική:

ΜΙΝΟΥ ΔΟΥΝΙΑ.

Γοργά, γιορταστικά και χαρούμενα.

2. Σήμερα μέσ' στὸ νερό,
θάλασσα, ποτάμι,
ρίχνουν τὸ χρυσὸ σταυρὸ
τ'ἁγίασμα νὰ κάνη.

3. Σ'ὅλα τὰ νερά ἁγιασμὸς
σ'ὅλη αὐτὴ τὴ χώρα,
καὶ σὲ μᾶς ὁ φωτισμὸς
μέσ' στὴ μαύρη μπόρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεῖα Συντάξεως: Λυκαβηττοῦ 1

Τηλ. 613 571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Ἔτος 29ον
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1974 — ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 4

Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Περιδικοῦ
Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΣΑΡΑΣ,
Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ,
ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος διὰ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς ὅλης:
ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος ἐπὶ τῆς ὅλης:
ΝΙΝΑ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Σύμβουλος ἐκδόσεως ΚΟΡΝ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Σύμβουλος Καλλιτεχνικῆς Διευθυντῆς
ΙΩΑΝ. ΔΡΑΚΑΚΗΣ

Διευθύνσεις ΚΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Οικονομικὸς Σύμβουλος Γ. ΦΙΛΗΣ

Διαφημίσεις Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως Ν.Δ. 346/69 ἄρθρον 9:

Διευθύνσεις Περιδικοῦ:
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρα δ' Ἰστροῦ 22

Ἑπὶ τῆς Τυπογραφείου:
ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ
Παυσανίου 10

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 3 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 2,50)

Ἑτησίᾳ συνδρομῇ:
Ἑσῳτ. Δρχ. 20 — Ἐξῳτ. 15 σελλ. ἢ 2 δολλ.

Ἐξόφλησις λογαριασμοῦ Περιδικοῦ:

Παρακαλοῦμεν θερμῶς: α) τοὺς καθυστεροῦντας
τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς
των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμ-
βάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν.
Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.
1. 7. 8. 85
16. 8. 85
36199

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ἡ ἀνθρωπότης κινεῖται ἐναγωνίως μέσα εἰς ἓνα σύμπλεγμα ἀντιφατικῶν καταστάσεων. Ζητεῖ τὴν εἰρήνην καὶ εὐρίσκει τὸν πόλεμον. Κατασκευάζει μηχανὰς διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς καὶ αἱ μηχαναὶ τὴν φονεύουν. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὁ πόνος τῶν ἀνθρώπων εἶναι βαθύτερος καὶ ἐντονώτερος ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν. Καὶ ὄχι μόνον ὁ φυσικὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ ψυχικὸς πόνος.

Ἄν κυριαρχήσῃ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων τὸ πνεῦμα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀγάπης, τὸ ὅποιον εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ὁ Χριστιανισμός, τότε καὶ εἰς τὸν κόσμον θὰ ἐπικρατήσῃ ὅ,τι ἔψαλαν οἱ ἄγγελοι τὴν νύκτα τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεοανθρώπου «καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ καλλιεργοῦν σήμερα μὲ τόσον ζῆλον οἱ νεαροὶ Ἑρυθροσταυρίται καὶ οἱ διδάσκαλοί των, μὲ τὴν ἀφοσίωσιν των εἰς τὰ ἰδεώδη τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ωραίου καὶ τοῦ ἀγίου καὶ μὲ τὴν ἐπίδοσιν των εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προκοπῆς.

Νὰ εἰσπνεύσῃ, ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πνεῦμα θὰ κυριαρχήσῃ παντοῦ καὶ μὲ αὐτὴν τὴν βεβαιότητα ὅς συνεχίσουν τὸ ἔργον των, μὲ τὸν ἴδιον ρυθμὸν καὶ κατὰ τὸ ἔτος πού μᾶς ἐδόθη.

Εὐχόμενος

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓ. κ. Θ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗ ΕΠΙ ΤΩ, ΝΕΩ, ΕΤΕΙ

Ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει 1974, ἀπευθύνω πρὸς τοὺς Ἕλληνας Ἐκπαιδευτικούς, πολυτίμους συνεργάτας τοῦ Ε.Ε.Σ., καὶ τοὺς Ἑρυθροσταυρίτας μαθητὰς ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν καὶ ὁλόψυχον εὐχήν, ὅπως ἀποβῇ τοῦτο ἔτος προόδου, εὐγενοῦς ἀμίλλης καὶ εὐτυχίας δι' ὅλους.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ἐκφράζω πρὸς τοὺς Ἕλληνας διδασκάλους θερμότητος εὐχαριστίας διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ὑπ' αὐτῶν Ἑρυθροσταυρικὸν ἔργον εἰς τὸν κατ' ἐξοχήν κρίσιμον τομέα τῆς Νεότητος, τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων μὲ τὰ ὑψηλὰ Ἑρυθροσταυρικά ἰδεώδη καὶ τὴν συμβολὴν των εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐξεχούσης θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχει ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος μεταξὺ τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος ὁλοκλήρου τοῦ Κόσμου.

Ἐκφράζω ἐπίσης, πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς μου Ἑρυθροσταυρίτας μαθητὰς τὴν εὐαρέσκεϊαν καὶ τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὴν ἐνθουσιώδη συμμετοχὴν των εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν εὐγενῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, τὴν προαγωγὴν τῆς ὑγείας, τὴν παροχὴν βοηθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας συνανθρώπους, τὴν καλλιέργειαν τῆς διεθνούς φιλίας καὶ τὴν πραγμάτωσιν τῆς Θείας Ἐντολῆς τῆς Ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς ὑλοποιεῖ διὰ τῆς ἐνεργοῦ ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης.

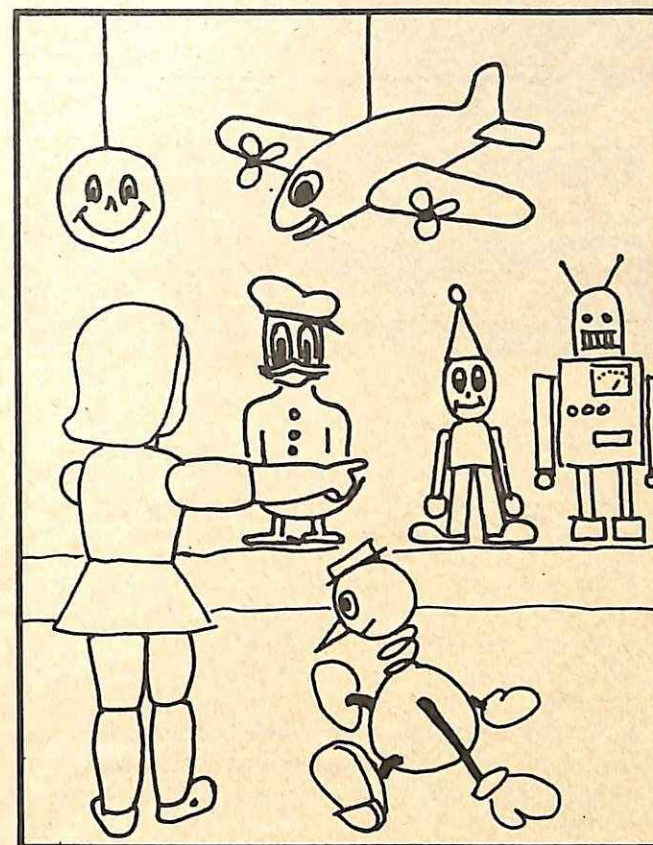
Ἀφ' οὗτου, πρὸ ἐκατὸν καὶ πλέον ἐτῶν, διὰ τῶν προσπαθειῶν καὶ τῆς πίστεως τοῦ Ἑρρίκου Ντυνὰν ἐδημιουργήθη ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς, πολυσχιδεῖς καὶ ἀνεκτίμητοι ὑπῆρξαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Παγκοσμίου τούτου Ὁργανισμοῦ πρὸς τὴν Ἀνθρωπότητα εἰς περιόδους πολεμικῶν ἀναταραχῶν καὶ καταστρεπτικῶν θεομηνιῶν.

Μεγάλαι ὑπῆρξαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του μέχρι σήμερον. Ἡ ἀμεσος βοήθεια πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἡ περίθαλψις τραυματιῶν, ἡ ἀρωγὴ πρὸς τὰ θύματα πολέμων καὶ θεομηνιῶν, ἡ ἀντιμετώπισις ἐπιδημιῶν, ἡ σωτηρία τῆς ζωῆς χιλιάδων ἀνθρώπων, ἡ ἐκπαίδευσις Ἀδελφῶν καὶ Σαμαρειτῶν, τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα τέλος τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει καὶ καθοδηγεῖ μυριάδες Ἑρυθροσταυριτῶν νέων, ἀποτελοῦν εἰκόνα τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ., τὸ ὁποῖον ἐπέσυρε πάντοτε τὴν διεθνὴ ἀναγνώρισιν καὶ τὸν θαυμασμόν.

Εἰς τὸν σημερινὸν κόσμον, τὸν κλυδωνιζόμενον ἀπὸ ἀστάθειαν καὶ συνεχόμενον ἀπὸ ἀγωνίαν, τὸ σύνθημα τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ «Διὰ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν Εἰρήνην», μῆνυμα ἀγάπης καὶ συναδελφώσεως, ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἐγγύησιν ἀσφαλοῦς πορείας τῆς Ἀνθρωπότητος πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Προόδου, πρὸς τὴν ἐπὶ γῆς Εἰρήνην καὶ τὴν ἐν ἀνθρώποις Εὐδοκίαν.

Ἄς ὑποδεχθῶμεν τὸ Νέον Ἔτος μὲ ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξίαν εὐχόμενοι ὅπως, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, καταστῇ τοῦτο ἔτος εὐτυχοῦς καὶ εἰρηνικῆς διαβιώσεως τῶν λαῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ
Καθηγητὴς Θ. Γαροφαλίδης

ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ
Ἀκαδημαϊκοῦ

Η ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ

Συμβολικό παιδικό διήγημα

Όταν ἔκλεισε τὸ βράδυ ἡ βιτρίνα τῶν δώρων τῆς Πρωτοχρονιάς, πίσω ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ τῆς κρύσταλλα ἔγινε μιὰ τρανὴ συνομιλία.

Ἀρχηγὸς τῆς συνομιλίας ἦταν μιὰ μεγάλη κούκλα μὲ ξανθὰ μαλλιά, μὲ γαλανὰ μάτια γεμᾶτα καλωσύνη καὶ κατακόκκινα μάγουλα, πὸν καθὼς μιλοῦσε στὸ λαὸ τῶν ἄλλων παιγνιδιῶν, κοκκίνιζαν ὁλοένα περισσότερο ἀπὸ τὸ θυμὸ τῆς.

Ἡ μεγάλη κούκλα ἄρχισε νὰ μιλᾷ ἔτσι :

— Σύντροφοι! Μὴν ξεχνᾶτε πὼς αὔριο ξημερώνει Πρωτοχρονιά καὶ πὼς ὅλοι μας ἔπρεπε νὰ βοϊσκόμαστε αὐτὴ τὴ στιγμὴ κοντὰ στοὺς μικροὺς μας

φίλους καὶ νὰ διασκεδάσουμε μαζί τους. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ τύραννος ὁ ἔμπορος μᾶς ἔχει ἀκόμη κλεισμένες, τέτοια ἡμέρα πὸν εἶναι, μέσα στὴ σκοτεινὴ αὐτὴ φυλακὴ. Ἐλπίζω, πὼς κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν θὰ ὑποφέρει τὴν καταπάτησιν αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας μας καὶ ὅτι ὅλοι θὰ συμφωνήσετε, νὰ δραπετεύσουμε ἀπὸ τὴ φυλακὴ μας καὶ νὰ πᾶμε νὰ συναντήσουμε τοὺς μικροὺς μας φίλους.

— Μάλιστα! Μάλιστα! Νὰ δραπετεύσουμε!... Φώναξε μ' ἓνα στόμα ὅλος ὁ λαὸς τῆς βιτρίνας.

— Ἐγὼ θὰ πάω — εἶπε ἡ μεγάλη κούκλα — σ' ἓνα φτωχό, ξυπόλυτο κοριτσάκι, πὸν εἶχε σταματήσει τὸ πρῶτὸ στὸ πεζοδρόμιον καὶ δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια του ἀπὸ πάνω μου. Ἡ μητέρα του ὅμως, πὸν ἦταν βιαστικὴ νὰ πᾶει νὰ ξενοδολέψει, τὸ ἔπιασε ἀπὸτομα ἀπὸ τὸ χέρι, τὸ μάλωσε καὶ τὸ τράβηξε μακριά, ἐνῶ ἐκεῖνο ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα καί, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, γόριζε τὸ κεφαλάκι του καὶ μὲ κοίταζε γλυκὰ σὰ νὰ μὲ ἀποχαιρετοῦσε. Σ' αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, θὰ πάω ἐγὼ νὰ τὸ παρηγορήσω.

— Ἐγὼ θὰ πάω σ' ἓνα φτωχὸ ἀγοράκι, πὸν εἶχε ξεκαρδιιστῇ τὸ ἀπὸγευμα στὰ γέλια, βλέποντας τὴν παρὰξενη φορεσίᾳ μου..., εἶπε ἓνας πιερρότος. — «Πάρε μου αὐτὸν τὸν ὡραῖο πιερρότο, πατέρα...», εἶπε μιὰ στιγμὴ σ' ἓναν ἐργατικὸ ἄνθρωπο, πὸν τὸ κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι. Μὰ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε μὲ πόνο : — «Πᾶμε, παιδί μου. Αὐτὰ εἶναι ἀκριβὰ παιγνιδία. Δὲν εἶναι γιὰ μᾶς...». Καὶ τὸ τράβηξε μακριά. Καθὼς ἔφευγε ὁ μικρὸς μου φίλος, μοῦρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ καὶ μοῦ εἶπε : — «Πότε θὰ ἔρθῃς νὰ μὲ βρῇς, καλέ μου πιερρότο; Τὸ σπιτάκι μας εἶναι σ' ἓνα ὑπόγειο, κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἡ μαμά, πὸν εἶναι πολὺ καλὴ, θὰ σοῦ δώσει γλυκὰ. Ἀκοῦς, καλέ μου πιερρότο; Θὰ σὲ περιμένω...». Λοιπὸν ἐγὼ θὰ πάω στὸ μικρὸ μου φίλο. Ὅπου καὶ νὰ εἶναι θὰ τὸν βρῶ.

Ἐνας σιδηρόδρομος μὲ πολλὰ - πολλὰ βαγόνια, πὸν ἔκανε τὸ γύρο τῆς βιτρίνας, σὰν ἀκουσε τὴ συνομιλία, σφύριξε δυνατὰ καὶ εἶπε :

— Σύμφωνα κι ἐγὼ. Νὰ δραπετεύσουμε. Ἐγὼ θὰ πάω γραμμὴ καὶ ὁλοταχῶς σὲ τρία φτωχὰ ἀδελφάκια, πὸν μ' αὐτὰ γνωρίστηκα ἐδῶ καὶ μιὰ ὥρα. Τὰ ἀκουσα νὰ λένε μπροστὰ στὴ βιτρίνα, πὼς ἂν εἶχαν ἓνα σιδηρόδρομο, σὰν ἐμένα, δὲν θὰ ἤθελαν τίποτε ἄλλο στὸν κόσμον. Καὶ θὰ ἔπαιζαν μὲ μένα, τὰ τρία μαζί, ὅλη τὴν ἡμέρα. Θὰ πάω λοιπὸν ὁλοταχῶς νὰ τὰ συναντήσω.

Ὅλα τὰ παιγνιδία τῆς βιτρίνας, ζῶα, καραγκιόζηδες, ἀντοκίνητα, σβοῦρες, τόπια, συμφωνήσαν νὰ τὸ σκάσουν ἀπὸ τὴ βιτρίνα καὶ νὰ πᾶνε καθένα νὰ βρεῖ τὸ μικρὸ του φίλο ἢ τὴ μικρὴ του φιλενάδα, πὸν εἶχε γνωρίσει τὴν ἡμέρα ἐκείνῃ ἀπὸ μέσα ἀπ' τὸ μεγάλο κρύσταλλο τῆς βιτρίνας.

Σὲ λίγο ἡ βιτρίνα ἀδειασε. Καὶ σὲ λίγο ἀκόμα ὅλα τὰ φτωχὰ παιδάκια, πὸν κοιμόνταν σ' ἀχερῆνια στρωματάκια τους, δέχτηκαν, σ' ὄνειρό τους, τὰ ὡραῖα πλούσια δῶρα τους καὶ παίζανε ὡς τὸ πρῶτ.

Τὸ πρῶτ τῆς Πρωτοχρονιάς ὅλα τὰ φτωχὰ παιδάκια ξύπνησαν μὲ γέλια καὶ χαρὲς. Καὶ οἱ μανοῦλες τους, πὸν τὰβλεπαν τόσο εὐτυχισμένα, δὲν ἤξεραν πὼς νὰ ἐξηγήσουν τὴν εὐτυχία τους.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Ένα από τα μοναδικού κάλλους φαινόμενα που παρουσιάζει ο οὐρανός κατά καιρούς είναι και η δολιχή έκλειψις ήλιου της 30 Ιουνίου 1973. Ο δίσκος του ήλιου εκκάλυπτε εντελώς από τον δίσκον της σελήνης επί διάρκειαν 7' και 8". Τόσον παρατεταμένη κάλυψις είναι σπανία και θα ξανασυμβῇ πάλιν το έτος 2150 μ.Χ. Το φαινόμενον ήτο ορατόν εις όλην του την έκτασιν μόνον εις την Κεντρικὴν Ἀφρικὴν, δι' αυτό και συνέρρευσαν εκεί εκατοντάδες αστρονόμουν από όλα τα μέρη της γῆς.

Ενδιαφέρονσαι είναι αι έντυπώσεις μερικῶν έρασιτεχνῶν αστρονόμων, κατά το πλείστον φοιτητῶν, που μετέβησαν εις μίαν έρημον της Κέννα έφωδιασμένοι με πρόχειρα αστρονομικά όργανα. Δέκα λεπτά πριν άρχίσῃ ή κάλυψις τὸ φῶς γύρω έγινε σκοτεινότερον. Κατόπιν ή σελήνη έπλησίασεν από δυσμῶν τὸν δίσκον τοῦ ήλιου ὡς μαύρη κηλίς. Ἀμέσως ὅλος ὁ τόπος εκάλυφθη από ένα φῶς ἰσῶδες που ἔδινε τὴν παράξενη έντύπωσι διι εύρίσκεται κανείς εις χώραν φαντασμάτων. Βαθυδὸν ή σελήνη προχωροῦσε εις τὴν κάλυψιν τοῦ ήλιου ὡς μαύρο ήμικύκλιον και τελικῶς τὸν εκέκασε τελείως τὸ μαῦρος κύκλος. Τότε εις διάρκειαν δευτερολέπτων ή περιφέρεια τοῦ ήλιου έφάντασεν ὡς ένα περιδέραιον από λαμπρά μαργαριτάρια. Τοῦτο προήλθεν από λεπτάς ακτίνας τοῦ ήλιου που διέφενγαν από τὰς χαράδρας τοῦ κύκλου της σελήνης. Ἀμέσως κατόπιν κατά τὴν τελείαν κάλυψιν ενεφανίσθη τὸ μεγαλοπρεπές διάδημα, δηλαδὴ ὁ κυκλικὸς στέφανος φωτός που ξεπηδοῦσε ἔξω από τὴν περιφέρειαν της σκοτεινῆς σελήνης. Τὸ φῶς τοῦ διαδήματος ήτο ὅμοιον με τὸ φῶς της πανσελήνου και ένα ήμίφως εκάλυψε τὸν τόπον, που έρρίφθη εις μέτριον σκότος. Εἰς τὸν οὐρανὸν έφάνησαν γύρω από τὸν καλυφθέντα ήλιον τὰ λαμπρότερα άστρα, ὡς ή Ἀφροδίτη, ὁ Σείριος και μερικά άλλα. Τέλειον σκότος δὲν επεκράτησε, διότι ή σκιά τοῦ καλυφθέντος ήλιου προσβάλλετο εις έκτασιν τόσην ὥση ή Πελοπόννησος, διὰ τοῦτο τὸ ἔξω της περιοχῆς αὐτῆς φῶς ὡς διάχυτον διεσκορπίζετο και εις τὰ σκεπαζόμενα εἰσέφθη. Εἰς τὸν ὀρίζοντα τὸ φῶς έβάφη πορτοκαλὶ ὅπως τὴν χαρραγὴν ή ἀργὰ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ήλιου και ή έντύπωσις διι εύρίσκεται τις εις χώραν ονειρου ή φαντασμάτων ήτο πολὺ ζωηρά. Ἡ σκηνογραφία αὐτὴ άλλαξε ὅταν ή σελήνη άρχισε νὰ αποσύρεται. Τότε ακτίνες ήλιου ὡς ακτινοβολία ἀδάμαντος έρρίφθησαν εις τὸ ἔδαφος και σιγά-σιγά ὁ ήλιος, πρῶτα ὡς μὴνι μικρὰ και προοδευτικῶς αὔξουσα, ξαναβγήκε και πάλιν λαμπρός. Τότε οἱ αστρονόμοι άντελήφθησαν κάτι που εις τὸν πυρετὸν τῶν παρατη-

ρήσεων και φωτογραφήσεων δὲν είχαν προσέξει. Ὅλην τὴν ήμέρα ἐφύσα άνεμος, ὁ ὁποῖος με τὴν άφθονη σκόνι της εἰσήμουν τοὺς είχε στενοχωρήσει. Κατὰ τὴν διάρκειαν της εκλείψεως ὁ άνεμος είχε καταπαύσει. Καὶ τώρα με τὴν επανεμφάνισιν τοῦ ήλιου άρχίζει και πάλιν τὸ φύσημα.

Οἱ ἰθαγενεῖς, αν και είχαν διαφωτισθῇ από καιρόν, ὅτι θὰ γίνῃ έκλειψις ήλιου και δὲν πρέπει νὰ φοβηθοῦν ἐν τούτοις ὅταν ειδαν διι εξαφανίζεται ὁ ήλιος έτρομοκρατήθησαν και εκβάλλοντες κραυγὰς έσπενσαν νὰ εξαφανισθοῦν. Ὅταν ὅμως επανήλθε και πάλιν ὁ πρὸς στιγμὴν σκοτισθεὶς ήλιος έσπενσαν περιχαρεῖς πρὸς τοὺς αστρονόμους και τοὺς εἰαιρετοῦσαν με άγαλλίασιν, διότι εὐτυχῶς ὁ ήλιος δὲν απέθανε.

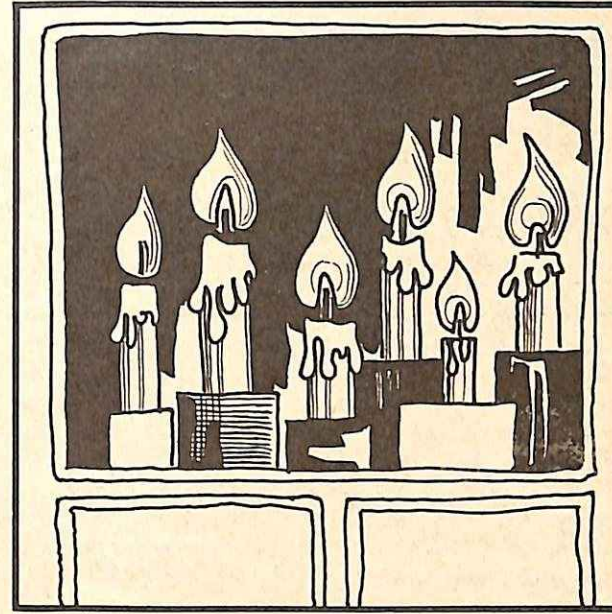
Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ο Ἰανουάριος ἐλπίζεται διι θὰ μᾶς δώσῃ λαμπρὸν θέαμα με τὸν κομήτην Κοχούτεκ και τὴν μακρὰν κόμην του. Ο ήλιος τώρα ανατέλλει και δύει μαζί με τὸ ζῳδιον τοῦ Τοξότου. Ο Κοχούτεκ ακολουθεῖ τὸν ήλιον επιβραδύνων τὴν πορείαν του. Τὴν 8ην ακολουθεῖ μαζί με τὸν Αἰγόκερω. Τὴν 15ην με τὸν Ὑδροχόον. Τὴν 22αν με τοὺς Ἰχθύς. Ἔτσι θὰ αποτελῇ θέαμα ὡραῖον καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον, εἰαν οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν αστρονόμων επαληθεύσουν. Κατὰ τὰ άλλα ὁ οὐρανὸς τοῦ Ἰανουαρίου είναι λαμπρός, διότι εις τὴν Ἀνατολὴν εμφανίζονται οἱ λαμπρότεροι ἀπλανεῖς με κέντρον τὸν Ὡρίωνα και γύρω από αὐτὸν τὸ χειμερινὸν εξάγωνον: Αἰξ - Λαμπαδίας - Ρήγκελ - Σείριος - Προκῶν - Κάστωρ - Αἰξ.

Ἐκ τῶν πλανητῶν ὁ Ἐρμῆς είναι δυνατόν νὰ φανῇ με κνάλια κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς εις τὴν Δύσιν. Ἡ Ἀφροδίτη πολὺ κοντὰ με τὸν Δία τὸ βράδυ εις τὴν Δύσιν θὰ γίνῃ ἀόρατος μετὰ τὴν 20ήν, από τοῦ Φεβρουαρίου ὅμως θὰ αναφανῇ ὡς πρῶτὸν ἀστήρ πρὸ της ανατολῆς τοῦ ήλιου. Ὁ Ζεὺς θὰ είναι ὁρατός εις τὰ δυτικὰ τὸ βράδυ καθ' ὅλον τὸν μῆνα. Ὁ Ἄρης ὕψηλὰ εις τὰ ΝΑ μένει με τὸν οὐρανὸν δύο ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Ὁ Κρόνος μεταξὺ Ταύρου και Διδύμων είναι από τὸ βράδυ ὁρατός καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα.

Ἡ σελήνη τὴν 7ην σχεδὸν πανσέληνος εύρίσκεται εις τὴν γειτονίαν τοῦ Κρόνου. Τὴν 23ην ἔχομεν Νέαν σελήνην. Τὴν 25ην ὡς αὔξουσα μὴνι εύρίσκεται πλησίον τοῦ Διός. Καὶ τὴν 31ην ὡς τελευταῖον τέταρτον περᾶ πλησίον τοῦ Ἀρεως.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυρίτες

ΤΑ ΚΕΡΑΚΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Παιδάκια μου,

Τις μέρες αὐτὲς θὰ δῆτε στὶς πλούσιες στολισμένες βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν νὰ πουλᾶνε μικρὰ κεράκια μαζί με ὅλα τ' ἄλλα ἀγαθὰ. Κεράκια φανταχτερὰ σὲ διάφορα σχέδια και σὲ διάφορα χρώματα, κεράκια που τραβοῦν ἐπάνω τους τὴν προσοχὴ και τὰ βλέμματα τῶν περαστικῶν. Εἶναι ἓνα πολὺ ὡραῖο ἔθιμο κ' ἓνα συμβολικὸ δῶρο!

Οἱ μέρες αὐτὲς οἱ δοξαστικὲς ἐπαναλαμβάνονται με τὴν ἴδια εὐλάβεια κάθε χρόνο με τὸ σκοπὸ νὰ μᾶς θυμίζουν παντοτινὰ τὴν ἀγάπῃ και τὴν καλῶσύνῃ που δίδαξε ὁ Χριστὸς με τὴ γέννησί του μέσα στὴν ταπεινὴ φάτνη τῶν ζῳων. Προσπαθήστε νὰ μὴν ξεχάσετε ποτὲ τὸ νόημα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν. Νὰ εἰστε πάντα ταπεινοί, μετριόφρονες και ν' ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Ἀγοράστε λοιπὸν κ' ἐσεῖς ἓνα συμβολικὸ κεράκι μ' ἓνα ὁμορφο σχέδιο ἀπ' αὐτὰ που πουλοῦν στὶς βιτρίνες και ἀνάψτε το στὸ σπίτι σας γιὰ νὰ δοῦτε με τὴν μικρὴ διακριτικὴ του φλόγα τίς γιορτὲς της Χριστιανοσύνης.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτὰ ὑπάρχουν κι ἄλλα κεράκια. Κι αὐτὰ δὲν ἀγοράζονται. Εἶναι τὰ κεράκια της καρδιάς που δὲν φαίνονται, δὲν ἔχουν πραγματικὴ φλόγα κι οὔτε ὑπάρχει φόβος νὰ σᾶς κάψουν. Αὐτὰ τὰ κεράκια φωτίζουν τὴν ψυχὴ σας, ἀνάβουν τὰ καλά σας αἰσθήματα, φουντώνουν μέσα σας φωτιὲς ἀγάπης κ' εἶναι πολὺ πιὸ συμβολικὰ ἀπὸ τὰ κεράκια που κυκλοφοροῦν στὶς βιτρίνες.

Ἀνάψτε λοιπὸν ἓνα τέτοιο κερί μέσα σας — και περᾶστε μ' αὐτὸ τίς χαρμόσυνες μέρες. Κρατήστε το ἀναμμένο γιὰ ὅλη σας τὴ ζωὴ.

Α. Β.

Ο θρησκευτικὸς λυρισμός

«Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε»

«Μὴ κρίνετε» νὰ μὴ κατακριθῆτε, γιὰτὶ ὅπως κρίνεις σὺ κι ὁ Θεὸς σὲ κρίνει, κι ὅπως μετράτε θενὰ μετρηθῆτε, τὸ μέτρο σας τὸ χέρι σας τοῦ δίνει.

Γιὰτὶ «τὸ κάρφος» βλέπετε που κλείνει μέσα ἀδελφοῦ ὀφθαλμός, και δὲν μπορείτε «δοκῶ» νὰ νοιώστε ὁλόκληρη, που σβήνει τὸν ἰδικὸ σας; ἢ τότε θὰ εἰπῆτε:

Ἄσε ἀδελφέ μου, τ' ἄχυρο νὰ βγάλω ἀπὸ τὸ μάτι σου, και ἰδοὺ δοκάρι ἀτόφιο τὸ δικό σου που σου βλίζει;

«Ἵποκριτά!» καθάριο μάτι ὀρίζει ἀγιότητα ζωῆς, και τίποτα ἄλλο δὲν δείχνει εἰς ἀδελφὸν τὴ Θεῖα χάρι.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΙΠΑΝΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ο Γκαίτε: «Ό,τι εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὁ νοὺς και ἡ καρδιά, εἶναι ἡ Ἑλλάς γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα».

Ο Διδότος: «Ό,τι εἴμεθα τὸ ὀφείλομε στοὺς Ἕλληνες».

Ο Ντίλ: «Ἡ Ἑλλάς εἶναι μικρὴ σὲ έκτασι, μεγάλη ὅμως σὲ δόξα και πολιτισμό. Ο πολιτισμὸς της, που διεδόθη σ' ὅλας τὰς ἡπείρους, ευεργέτησε τὸ ἀνθρώπινο γένος».

Ο Τσῶρτσιλ: «Ἀλλοτε λέγαμε, οἱ Ἕλληνες μάχονται σὰν ἥρωες. Τώρα θὰ λέμε, οἱ ἥρωες μάχονται σὰν Ἕλληνες».

Ο Βιλαμόβιτς: «Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει τὴν ἡγεμονία τοῦ πολιτισμοῦ της ἀνθρωπότητος».

Ο Χέρδερ: «Όπως τ' ἄνθη στολίζουν τὴν γῆ και τ' ἄστρα τὸν οὐρανό, ἡ Ἀθῆνα στολίζει τὴν Ἑλλάδα κ' οἱ Ἕλληνες τὴν οἰκουμένην».

Ο Σολωμός: «Κλείσε μέσα στὴν ψυχὴ σου τὴν Ἑλλάδα, και θὰ αἰσθανθῆς κάθε εἶδους μεγαλείο».

Ο Ντεβογκέ: «Σ' ὁποιο σημεῖο της γῆς κι ἂν βρίσκονται οἱ Ἕλληνες, θυμοῦνται τὴν Πατρίδα. Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλλήνος δὲν ἐκπατρίζεται ποτέ».

Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Όλο το απόγευμα ο Κλεάνθης τραγουδούσε ένα καινούργιο τραγουδάκι: «Την εποχή μας την λένε ηλεκτρονική, μιὰ μηχανή κινείται μεταξύ μας κλπ. κλπ.» Τόσες φορές το τραγούδησε και έβαλε την πλάκα στο πικάπ, ώστε παρά λίγο να το μάθη και η γάτα μας.

— Μας τρέλλανες, Κλεάνθη, του είπα.

— Είναι ωραίο τραγουδάκι, μαμά, και στο κάτω κάτω λέει μιὰ μεγάλη αλήθεια. Μήπως ή εποχή μας δεν είναι ηλεκτρονική; Δεν τὸ ξέρεις ὅτι σιγά σιγά θὰ μᾶς κατευθύνουν οἱ ηλεκτρονικοὶ ἐγκέφαλοι;

— Τὸ ξέρω, του είπα, ἀλλὰ ὄχι σὲ ὅλα τὰ πράγματα, σὲ μερικὰ μόνο.

— Πάντως ἐγὼ διάβασα, ἐπέμενε ἐκεῖνος, ὅτι καὶ στὰ νοσοκομεία ἀκόμα λειτουργεῖ ηλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος πὺν κάνει διαγνώσεις γιὰ δύσκολες ἀρρώστιες καὶ δίνει καὶ τὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν θεραπεία. Ὁ συνηθισμένος γιαντρός, ὅπως τὸν γνωρίζαμε ὅλοι, μπορεῖ τώρα ν' ἀντικατασταθῇ ἀπὸ τὸν ηλεκτρονικὸ γιαντρό.

Αὐτὸ δὲν μοῦ ἄρεσε καθόλου. Ἀμέσως φαντάστηκα ἓνα ρομπὸτ μὲ ἀκουστικά νὰ μοῦ λή: «βῆξε κι ἀνάπνεε» κι ἀνατρίχιασα μόνο μὲ τὴν ιδέα.

Ὁ Κλεάνθης ὅμως συνέχισε ἀμείλικτος.

— Ὁ ηλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος θὰ γίνῃ σὲ λίγον καιρὸ ἀπαραίτητος γιὰ τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς δικαστές.

— Ἡμαρτον, Θεέ μου, είπα μ' ἓνα ὕφος πὺν τὸν ἔκανε νὰ σκάσῃ στὰ γέλια.

— Θὰ εἶναι δυνατὸ νὰ καταγράψῃ μὲ ἀκρίβεια τὶς καταθέσεις, νὰ ἐπεξεργάζεται τὰ ἔγγραφα πὺν θὰ τοῦ δίνουν καὶ θὰ διευκολύνῃ τὴν πορεία τῆς δικαστικῆς λειτουργίας. Ὁ ἐγκέφαλος ἔχει μεγάλη ἱκανότητα νὰ καταγράψῃ. Ἐνα κείμενο ἀπὸ 1.000 σελίδες, ὅπως εἶναι τὸ ἔργο τοῦ Τολστόϊ «Πόλεμος καὶ Εἰρήνη» μπορεῖ νὰ γραφτῇ ὁλόκληρο σ' ἓνα εἶδος κρυστάλλου 5 ἑκατοστῶν καὶ πᾶχους 6 χιλιοστῶν. Καὶ νὰ ξέρῃς, μαμά, ἡ καταγραφή αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἐφαρμογὴ στὸν τομέα τῆς μορφώσεως.

— Μήπως ὅμως — ἀναρωτήθηκα — μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ σημάνῃ καὶ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου; Μήπως ἀκόμα καταργηθοῦν κ' οἱ δάσκαλοι;

— Μὰ ὑπάρχουν κιόλας ηλεκτρονικοὶ δάσκαλοι, μ' ἐβεβαίωσε ὁ Κλεάνθης πὺν ἦταν τέλεια κατατοπισμένος στὸ θέμα. Οἱ δάσκαλοι μάλιστα αὐτοὶ μεταφέρουν μὲ ὑπομονὴ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῶν γνώσεων σ' ἐκείνους πὺν σπουδάζουν καὶ θὰ δημιουργήσουν νέες δυνατότητες γιὰ μάθησι. Στὴν Ἀμερικὴ ἔγιναν δοκιμὲς κ' εἶχαν σημαντικὰ ἀποτελέσματα. Τέτοιοι δάσκαλοι θὰ εἶναι φαντάζομαι ὑπέροχοι, γιαντὶ δὲν θὰ τιμωροῦν κιόλας.

— Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ μὴ συμφωνήσω μαζί σου, ἀγρίεψα ἐγὼ. Κανένας ηλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος δὲν μπορεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν δάσκαλο. Ὁ ἐγκέφαλος

δὲν ἔχει ψυχὴ. Ὁ δάσκαλος ἀντίθετα ἔχει ὠριμότητα, ἔχει πνευματικὴ ἐπάρκεια, βασικά ὅμως ἔχει ἀγάπη γιὰ τοὺς μαθητές του, πὺν δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ μιὰ ψυχρὴ μηχανή. Ὁ δάσκαλος μπορεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν πειθαρχία, τὴν φιλεργία, τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας καὶ γενικὰ νὰ καθοδηγῇ τὸ παιδί στὴν αὐτογνωσία καὶ στὸ σωστὸ δρόμο. Ὁ ψυχικὸς δεσμός τοῦ δασκάλου καὶ τοῦ μαθητοῦ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι μηχανικὸς καὶ ηλεκτρονικὸς, κι ἂς τραγουδᾷ ἐσὺ ὅλο τὸ ἀπόγευμα πὺς «τὴν εποχή μας τὴν λένε ηλεκτρονική».

— Καλά, καλά, μὲ ἡσύχασε ὁ Κλεάνθης. Δὲν μπορεῖς ὅμως ν' ἀρνηθῇς ὅτι ὁ ηλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος εἶναι μιὰ καταπληκτικὴ ἐφεύρεσι. Συνεργάζεται μὲ τὴν τηλεόρασι, μεταδίνει γνώσεις, καὶ μὲ τὴ μέθοδο αὐτὴ οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ μάθουν πολλὰ σὲ μικρὸ χρονικὸ διάστημα.

— Ἔστω. Πάντως δὲν παραδέχομαι ὅτι εἶναι ἐγκέφαλοι, γιὰ τὸν ἀπλούστατο λόγο ὅτι δὲν μποροῦν νὰ σκεφτοῦν. Πρέπει νὰ τοὺς δώσῃς σωστὰ δεδομένα γιὰ νὰ σοῦ δώσουν σωστὲς ἀπαντήσεις. Εἶναι ἐπομένως ηλεκτρονικοὶ ὑπολογιστὰ καὶ ὄχι ἐγκέφαλοι.

— Ἐχεις δίκιο, παραδέχτηκε ἐκεῖνος. Ὅπως δὲ ποτε εἶναι καταπληκτικὸ τὸ γεγονός ὅτι ἓνα τέτοιο ρομπὸτ μπορεῖ νὰ κάνῃ 16.000.000 προσθέσεις στὸ δευτερόλεπτο!

— Ἀπίστευτο! είπα γουρλώνοντας τὰ μάτια μου, γιαντὶ θέλω συνήθως μιὰ ὥρα νὰ κάνω μιὰ σωστὴ πρόσθεσι.

— Ἀχ, μαμά, ξανάπε ὁ Κλεάνθης, πρέπει νὰ παραδεχθῇτε ὅλοι ἐσεῖς οἱ μεγάλοι ὅτι ἡ εποχή μας εἶναι ηλεκτρονική. Δὲν βλέπετε ὅτι ὅλες οἱ ἐπιχειρήσεις, οἱ βιομηχανίες, οἱ διάφορες ὑπηρεσίες ἔχουν σήμερα ηλεκτρονικοὺς ὑπολογιστές; Σιγὰ σιγὰ θὰ πάρουμε ρομπὸτ καὶ στὰ σπίτια!

— Νὰ τὰ κάνουμε τί; ἀγρίεψα καὶ πάλι.

— Νὰ σᾶς ξεκουράσουν. Νὰ κάνουν τὶς δουλειές, νὰ ὑπολογίζουν, νὰ μαγειρεύουν.

— Δὲν θέλω, δὲν θέλω, ἔκανα σὰν νὰ μοῦ εἶχαν κιόλα φέρῃ ἓναν ἐγκέφαλο στὸ σπῆτι. Θέλω νὰ κάνω τὶς δουλειές μου μόνη μου. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ βρίσκω ψυχρὸ. Κ' ὕστερα, μπορεῖ σ' ὅλα νὰ μ' ἀντικαταστήσῃ, μὰ σ' ἓνα δὲν θὰ μπορέσῃ, ὅπως δὲ ποτε.

— Σὲ ποιό; εἶπε ἀπορημένος ὁ γιός μου.

— Μὰ στὴν ἀγάπη, φυσικά. Στὴ φροντίδα, στὴ στοργή. Θέλεις νὰ σὲ ξυπνᾷ τὸ πρῶτ ἓνα ρομπὸτ, ἢ νὰ σὲ σκεπάζῃ τὸ βράδυ καὶ νὰ σοῦ λή καληνύχτα ἓνας ηλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος; Νὰ σὲ ρωτᾷ μὲ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον πὺς πῆγες στὰ μαθήματα, νὰ πονᾷ μαζί σου, νὰ χαίρεται μαζί σου; Θὰ τὸ 'θελες; — Ὁχι, βέβαια, εἶπε μὲ χαμόγελο ὁ Κλεάνθης καὶ... ξανάβαλε στὸ πικάπ τὴν πλάκα... «Τὴν εποχή μας τὴν λένε ηλεκτρονική. Μιὰ μηχανή κινεῖται μεταξύ μας...».

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΦΙΛΟΔΟΞΟ ΔΕΝΤΡΟ

Παραμύθι

X. MARMIER

Μιὰ φορὰ ἦτανε μέσα σὲ πυκνοφυτεμένο δάσος ἓνα δέντρο μικρὸ, σκεπασμένο μὲ ψιλὰ βελουδένια φύλλα. Ἐβλεπε ἄλλα δέντρα γύρω του νᾶχουν κλώνους δυνατοὺς καὶ πλατιά φύλλα καὶ ζήλευε. Τὸνειρό του ἦταν ὄχι μόνο νὰ τοὺς μοιάσῃ, μὰ καὶ νὰ τὰ ξεπεράσῃ.

— Ἀχ! αὐτοὶ οἱ γειτόνοι μου, ἔλεγε μέσα του. Πόσο πῖ ὁμορφοὶ εἶν' ἀπὸ μένα, πόσο πιὸ εὐτυχισμένοι! Πὺς θάθελα νᾶχω φανταχτερὰ φύλλα, ὁλόχρυσά!...

Κοιμήθηκε μ' αὐτὸ τὸν πόθο, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν δῇ μιὰ μέρα πραγματοποιημένο. Καὶ νᾶ, τὴν αὐγὴ εἶχε μεταμορφωθῇ! Τὰ φύλλα του ἦτανε χρυσά...

Βραδιάζοντας, ἓνας ἄντρας λιγνὸς μὲ χέρια μακριά, πὺν βρέθηκε ἐκεῖ, σίμως, εἶδε κατάπληκτος τὰ μαλαματένια φύλλα, κι ἀφοῦ κοίταξε τριγύρω καὶ βεβαιώθηκε πὺς δὲν τὸν βλέπει κανεῖς, μᾶθησε ὅλα τ' ἀστραφτερά φύλλα, τᾶρριξε στὸ ἄδειο σακκὶ πὺς στὸν ὦμο του, κ' ἔφυγε τρεχάτος.

— Πόσο εἶμαι δυστυχισμένο! εἶπε τὸ φτωχὸ δέντρακι. Τὶ θάθελα ἐγὼ τὰ χρυσὰ φύλλα; Ἀς ζητοῦσα γυάλινα: τὴν ἴδια θᾶχανε λαμπράδα, καὶ δὲ θὰ τὰ πείραζε κανεῖς...

Ἀποκοιμήθηκε μ' αὐτὴ τὴν φλογερὴ ἐπιθυμία καὶ ξύπνησε φορτωμένο λαμπερά, κρυστάλλινα φύλλα.

— Νὰ στολίδι σπουδαῖο, ἔκανε μέσα του. Κανένας γείτονάς μου δὲν ἔχει παρόμοιο.

Πρὶν ὅμως προβάλλῃ καλὰ - καλὰ ὁ ἥλιος σκεπᾶστηκε ὁ οὐρανός, ξέσπασε μιὰ φοβερὴ καταιγίδα κι ὅλα τὰ λαμπερά φύλλα γίνανε συντρίμμια.

— Ἀλλοίμονό μου! στέναξε τὸ φιλόδοξο δέν-

τράκι. Πᾶσι τὸ φόρεμά μου τὸ λαχταριστό. Πόσο πιὸ καλὰ θὰ ἦτανε νᾶχα πράσινα φύλλα εὐδιαστά!

Ἐπεσε σὲ βαθύ, ἐφιαλτικὸν ὕπνο ἅμα νύχτωσε, καὶ τὸ πρῶτ ξύπνησε ἀλλαγμένο: εἶχε πυκνὰ φύλλα καταπράσινα καὶ μυρωδάτα. Μὰ τὸ μεθυστικὸ τοὺς μύρο τράβηξε κατὶ σβέλτα κατσίκια πὺν βόσκανε παρέκει, κι αὐτὰ τρέξαν, στύλωσαν τὰ λιγνά τοὺς πόδια στὸν κορμό του, καὶ χέρι - χέρι φάγανε ὅλα τὰ τρυφερά φυλλαράκια. Εἶχε ἀπομείνει ὁλόγυμνο τὸ καημένο τὸ δέντρακι!

Τότε πιὰ κατάλαβε πόσο τρελλὰ ἦταν ὅλα αὐτὰ πὺν ζητοῦσε. Καὶ τὸ βράδυ, πρὶν ἀποκοιμηθῇ, δέηθηκε ν' ἀποκτήσῃ πάλι τὰ πρῶτα τοὺ φύλλα τὰ βελονωτά, πὺν τὸ προστατεύανε ἀπὸ κάθε κακό. Ὅταν ξύπνησε εἶδε πὺς τὰ κλωνάρια του εἶχαν σκεπασθῇ ἀπὸ τὰ γυάλιμα, πρωτινά τοὺ φύλλα, τ' ἀγκαθωτά καὶ χάρηκε ὅσο ποτέ. Δὲν ἦτανε βέβαια ντυμένο στὸ χρυσάφι, δὲν εἶχε γυάλινη ἢ μυρωδάτη φορεσιά, μὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἡσυχο πὺς, ἔτσι ὅπως ἦτανε, δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ μήτε τοὺς ἀνθρώπους, μήτε τὴ θύελλα, μήτε κι αὐτὰ τ' ἀδηφάγα κατσίκια.

Διασκευή ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΟΡΓΗ ΤΟΥ ΠΑΣΑ

Του Μακεδονομάχου ΓΕΩΡΓ. ΜΟΔΗ

Ολη ή Θεσσαλονίκη, δηλ. ή «Ελληνική Όρθόδοξος κοινότης Θεσσαλονίκης», ήταν μαζεμένη μια ζεστή Κυριακή του Ιουνίου 1908 ή 1909 στον αυλόγυρο του «Παπαφείου Όρφανοτροφείου». Είχαν έρθη επίσης λίγοι Έβραίοι που είχαν φοιτήσει σε Έλληνικά σχολεία και πολλοί «Φράγκοι», απόγονοι Γάλλων, Ιταλών, Όλλανδών, Άγγλων κλπ., που είχαν διατηρήσει την άρχική ξένη ιθαγένεια για να προστατευώνται απ' τις «Διομολογήσεις», είχαν όμως στο μεταξύ με τις επιγαμίες εξελληνισθή.

Θά έκαμναν «γυμναστικές επιδείξεις» οι τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου, του Διδασκαλείου, της Έμπορικής Σχολής Νούκα και του Όρφανοτροφείου.

Η Έφορεία των Σχολείων είχε φέρει τότε ένα νεαρό και ζωηρό Γυμναστή, τον Γεωργ. Κοκκινάκη, για να δώση ζωή και έντονώτερο παλμό στο παραμελημένο μάθημα της γυμναστικής.

Ο Κοκκινάκης όμως το παράκαμε! Έκαμνε στα παιδιά πολύ περισσότερες στρατιωτικές παρελάσεις και ασκήσεις, παρά Σουηδική γυμναστική.

Ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, Πρόεδρος της Σχολικής Έφορείας και της όλης Δημογεροντίας, είχε στείλει, όπως κάθε χρόνο, σχετικές προσκλήσεις στον βαλτή του βιλαετίου Θεσσαλονίκης, που έφθανε ίσα με τα Βουλγαρικά και τα Έλληνικά σύνορα, τον δήμαρχο και άλλους επισήμους Τούρκους, που δεν έτιμησαν ποτέ με την παρουσία τους την έορτή. Ο Μητροπολίτης Άλέξανδρος έστειλε αυτή τη φορά πρόσκλησι και στον Στρατιωτικό Διοικητή Χασάν Πασά με την έλπίδα ότι αυτός, όπως οι άλλοι πασάδες, δεν θα έκαμνε τον κόπο να έρθη σε μιάν έορτή γκιουρηνδών. Με κατάπληξι του όμως είδε να καταφθάνη, όταν πιά οι ασκήσεις είχαν προχωρήσει, ό στρατηγός καβάλλα σε υπερήφανο άλογο με επίσημη στολή και πολλά παράσημα! Τόν ακολουθούσαν επίσης καβάλλα δυό άξιωματικοί γιαβέρ (ύπασιπιστές)

φορτωμένοι σπαθιά, σπηρούνια και χρυσαφικά που λαμποκοπούσαν στον ήλιο.

Έτρεξαν να τόν ύποδεχθούν με τεμενάδες ό γυμνασιάρχης Κοντογιάννης και οι Έφοροι, που τούς ακολουθούσε με κανονικό βήμα και πατερίτσα στο χέρι, επιβλητικός, ό Μητροπολίτης. Τα παιδιά μ' ένα πρόσταγμα του Γυμναστή καρφώθηκαν άμέσως στις θέσεις τους και χαιρετούσαν άκίνητα σε στάσι προσοχής έως ότου καθήσουν ό πασάς και ή συνοδεία του σε μια μεγάλη και δυό μικρότερες πολυθρόνες που είχανε φέρει φτεροπόδαρα όρφανά από το Όρφανοτροφείο.

Βρήκε τόν καιρό να συστήση ό Γυμνασιάρχης στον Γυμναστή: «Μόνο Σουηδική και χορό. Άκούτε; Όλα τάλλα θα τα κόψετε». Έπικύρωσε τα λόγια του με καταφατική κίνησι της κεφαλής και ένα κατηγορηματικό «μάλιστα» και ό Μητροπολίτης. Τι μπορούσε να γίνη άν έβλεπε ό πασάς να εκγυμνάζωνται στρατιωτικά Χριστιανόπουλα;

Ο Κοκκινάκης όμως είχε συγκεντρώσει όλη του την προσοχή και προσπάθεια στις στρατιωτικές ασκήσεις. Να τις «έκοβε», ήταν σαν να έκοβε τα δάχτυλά του. Δεν είπε τίποτε και συνέχισε λίγη ώρα ακόμα Σουηδική γυμναστική. Έπρόσταξε έπειτα ξαφνικά, παρά το πρόγραμμα, χορό «τσάμικο», που τόν χόρευαν τα παιδιά με πολλή λεβεντιά. Όλοι ένθουσιάστηκαν και χειροκρότησαν, και ζωηρότερα απ' όλους ό πασάς. Χειροκροτούσε όρθος και φώναζε «μπράβο», «μπράβο σας παιδιά». Ήταν Ηπειρώτης και ήξερε τα ελληνικά και τούς ελληνικούς χορούς σαν Έλληνας. Αναγκάστηκαν να σηκωθούν όρθιοι και να χειροκροτούν και οι δυό άξιωματικοί.

Έπωφελήθηκε απ' τόν ένθουσιασμό και την άναταραχή ό Κοκκινάκης κ' έδωσε άμέσως το παράγγελμα: «Κατά τετράδας. Έμπρός, Μάρς». Τα παιδιά συγκροτήθηκαν σε τετράδες και έβάδισαν έμπρός, δεξιά, άριστερά, και έκαμαν απότομες μεταβολές με λαμπρό παράστημα και θαυμαστή τάξι. Σά να μέθυσε από την έπιτυχία του ό Κοκκινάκης, έδωσε έπειτα το παράγγελμα να βαδίσουν «κατά δεκάδες» και τελευταία «κατά φάλαγγα». Έξετέλεσαν και τις ασκήσεις αυτές τα παιδιά με ρυθμό και ζύγισι που θα έζήλευε και ό καλύτερος γυμνασμένος στρατός, ακόμα κ' αυτός ό γερμανικός. Έλεπε μονάχα το βάδισμα της χήνας. Ο κόσμος χειροκροτούσε με ένθουσιασμό. Ο Γυμνασιάρχης όμως, όρθιος και άσπρος σαν σουδάριο, έλεγε: «τρελλάθηκε ό Κοκκινάκης, θα μάς πάρη στον λαιμό του». Και ό Μητροπολίτης απάντησε: «θα τόν άπολύσω σήμερα». Παρακολουθούσαν με δυνατό καρδιοχτύπι τόν πασά, που καθόταν άκίνητος και μαρμαρωμένος, και περίμεναν το ξεσπάσμά του. Βλέπουν όμως στο τέλος να φωνάζη κοντά του τόν Κοκκινάκη, κι άντι να τόν άποκεφαλίζη ή να του δίνη τουλάχιστον μερικές καμτσικιές στο φουσκωμένο κεφάλι, να του σφίγγη θερμά το χέρι!... Του είπε: «θα στείλω αύριο ένα κριάρι κουρμπάν (θυσία), να το φάτε με τα παιδιά.»

Ένα μεγάλο κριάρι με βαμμένα κέρατα, όπως στο μπαϊράμι, ώδηγήθηκε την άλλη μέρα από δυό στρατιώτες στο Όρφανοτροφείο. Η Έφορεία αναγκάστηκε να θυσιάση και άλλα τρία για να χορτάσουν τα παιδιά και ό Κοκκινάκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΛΥΡΙΚΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΟ

Πήγα χτές στην Έκκλησιά
Κ' έφερα κεροδεσιά.
Μ' άνασκήκωσεν ή Νόνα
Νά φιλήσω την Εικόνα.

Φίλησα την Παναγιά
Στή χρυσή της την ποδιά
Και μου γλύκανε τα χείλια
Σάμπως νάφαγα σταφύλια!

Έκει που πήγα ν' άσπαστώ
Είδα το μικρό Χριστό
Και μου φάνηκε πώς κάτι
Μούγνεψε με τόνα μάτι.

Τόν ρωτάω: Τι αγαπās;
Μουίπε: «Φεύγοντα ό παπās
Θάβγω στο περιβόλι άπέξω
Μ' όλα τα παιδιά να παίξω!»

Γ. ΑΘΑΝΑΣ
Άκαδημαϊκός

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ

Τις χαρές και τα τραγούδια, τις εύχές, τα χίλια δώρα
Όπου χαιρετούν την πρώτη του καινούργιου χρόνου ώρα,

Τη στιγμή που τρεμοσβήνει
Ο παλιός και μάς άφήνει,
Όλα συ τα στεφανώνεις και τριγύρω σου χαρά,
Βασιλόπιττα σκορπίζεις,
Το τραπέζι μας στολίζεις
Που καθημέθα τριγύρω με τα πρόσωπα φαιδρά.

Μας μαγεύεις, μάς εύφραίνεις, και καθένas μας
έλπίζει

Πώς το νόμισμα θα εύρη που το άστρο εικονίζει
Που τούς Μάγους ώδηγοΰσε
Και γλυκειά λάμψι σκορποΰσε
Κ' ήτανε απ' τα ούράνια χαμογέλιο προς τη Γη,
Κ' εις έσε κρυμμένο τώρα
Περιμένει νάλθη ή ώρα
Ν' αναλάμψη, να φωτίση της χρονιάς τη χαραυγή.

ΝΙΚ. Σ. ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στο ρημαγμένο παρακλήσι
της Άνοιξης το θείο καντήλι
εικόνες έχει ζωγραφίσει
με τ' άγριολούλουδα του Άπρίλη.

Ο ήλιος, γέρνοντας στη δύση,
μπροστά στοΰ ιερού την πύλη
μπαίνει δειλά να προσκυνήση
κι άνάφτει ύπέρλαμπρο καντήλι.

Σκορπάει γλυκειά μοσκοβολία
δάφνη στον τοίχο ριζωμένη
— θυμίαμα που καίει ή πίστις, —

και μια χελιδονοφωλιά
ψηλά στο νάρθηκα χτισμένη
ψάλλει το «Δόξα έν Ύψίστοις...».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ
Άκαδημαϊκός

ΦΛΟΓΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ

Στη φλόγα ό καπνός μια μέρα
έλεγε: «Δέ μου λές, μητέρα,
αφού από μάνα φωτισμένη
γεννιέμαι έγώ, πώς μου συμβαίνει
νάχω όψι τόσο θαμπωμένη;»
— Αυτό θα πή, καλό παιδί μου,
και στο έξής να το γνωρίζης,
πώς δε μπορείς να λαμπυρίζης
σύ, με τη λάμψι τη δική μου.
Και κείνος που θέλει να κάνη
το λαμπερό, λάμψι δική του
πρέπει να έχη. Δεν του φτάνει
όση κι άν έχουν οι δικοί του».

(Απ' το Γαλλικό)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Άκαδημαϊκός

Ο σατυρικός στίχος

Ο ΤΕΝΕΚΕΣ

Σ' έναν κήπο μια χαρά
κι από λούλουδα σπαρμένο
έπέταξαν μια φορά
έναν τενεκέ σπασμένο.

Μαραθήκαν οι μοσκίες,
έξεράθηκαν κ' οι κρίνοι
μα ό καλός σου ό τενεκές
πάντα τενεκές θα μείνη.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ
Άκαδημαϊκός

ΕΝΑ ΖΕΥΓΑΡΙ ΓΑΝΤΙΑ

Πρωτοχρονιάτικο διήγημα

Είναι μικρές οι μέρες τον Νοέμβριο κι ως ότου ξεχυθούν τ' απογευματινά παιδιά από το Δημοτικό είχε κιόλα σκοτεινιάσει...

Η Κατερίνα στάθηκε πίσω από τα κάγκελα της αυλής και περίμενε. Το σπίτι τους ήταν από την αντίθετη πλευρά της λεωφόρου, όπου τ' αυτοκίνητα πήγαιναν κι έρχονταν σ' ατέλειωτες σειρές. Γι' αυτό της είχε παραγγείλει η μάνα της να στέκεται να την περιμένει όταν το σχολείο τελείωνε άργα.

— Θάρχομαι εγώ να σε παίρνω όταν σχολάζω από το μεροκάματο, της είχε πη.

Κ' η μικρή, πάντα υπάκουη, την περίμενε τώρα μέσα στην ξηρή αυλή μες στο ξεροβόρι. Για να ζεσταθί χτυπούσε σαν άλογο τα πόδια της και χουχούλιζε με την πνοή της τα χέρια.

Πίσω από τα τζάμια της καμαρούλας της ή επιστάτισσα, η κυρά - Παρασκευή, την έβλεπε συλλογισμένη. "Αν πρίν είκοσι χρόνια δεν είχε χάσει τη μοναχοκόρη της, θα μπορούσε τώρα ν'άχε μια τέτοιαν εγγονούλα. Σηκώθηκε, άνοιξε την πόρτα και της φώναξε:

— Τι περιμένεις μέσα στ' αγιάζι;
— Τη μητέρα μου. Όταν έχουμε τ' απόγευμα μάθημα, έρχεται και με παίρνει για να μη διαβαίνω μοναχή τη λεωφόρο.

— Έλα να ζεσταθής στη σόμπα. Κι από το παράθυρο κοίταζε πότε θα νάρθη η μάνα σου.

Η Κατερίνα δεν περίμενε να της το πούν δυο φορές. Μπήκε στο δωμάτιο της επιστάτισσας και στάθηκε κοντά στο παράθυρο. Η ζεστασιά έκανε τα χλωμά μαγουλάκια της να ροδίσουν κ' η μεσό-

κοπη γυναίκα που την παρακολουθούσε σιωπηλή, ενώ τα χέρια της μηχανικά έπλεκαν, χαμογέλασε.

— Εργάζεται η μάνα σου; ρώτησε.

— Μάλιστα. Από τότε που χάσαμε τον πατέρα πρίν δυο χρόνια.

— Έχεις αδερφάκια;

— Ναί, ένα αγόρι, το Βασίλη, τρία χρόνια μικρότερό μου.

Στη μοναξιά της ή επιστάτισσα εύρισκε παρηγοριά μιλώντας με το κορίτσι, που θα μπορούσε ν'αταν έγγονι της.

— Κι εσύ, σε ποιά τάξι π'ας;

— Στην Τετάρτη.

Σώπασαν. Η επιστάτισσα μετρούσε πόντους στο πλεχτό της, και καθώς είχε τα μάτια χαμηλωμένα, η Κατερίνα βρήκε ευκαιρία να τη μελετήσει καλύτερα. Μπά! τ' ήταν αυτό το κουρελάκι που η κυρά Παρασκευή έπλεκε με τέσσερις μικρές βελόνες; Κουκλόπανο; Δεν κρατήθηκε και ρώτησε:

— Τι πλέκετε, κυρά-Παρασκευή;
— Γάντια, γιατί ξυλιάζουν τα χέρια μου.

— Γάντια; ξανάπε η μικρή, που τα θεωρούσε σαν ένα απρόσιτο είδος πολυτελείας. Βαστούν ζεστασιά;

— Βέβαια. Χωρίς γάντια δε νοιώθω τα δάχτυλά μου.

Είδε την άπορία της μικρής και πρόσθεσε.

— Μη βλέπεις εσύ, πούσαι παιδί και βράζει το αίμα σου...

— Πρώτη φορά βλέπω να πλέκουν με τέσσερις βελόνες, είπε η Κατερίνα κοιτώντας με θαυμασμό πόσο γοργά έπλεκε.

— Μπά! Δεν είναι δύσκολο... Έσύ ξέρεις πλέξιμο;

— Μόνο με δυο βελόνες.

Μια γυναικεία σιλουέττα φάνηκε έξω απ' τα κάγκελα της αυλής κ' η Κατερίνα τινάχτηκε.

— Ά, νά! έφτασε η μητέρα μου. Ευχαριστώ, κυρά - Παρασκευή, και καληνύχτα. Άνοιξε την πόρτα και με δυο τρία πηδήματα, βρέθηκε κοντά στη μητέρα της.

— Ποῦ ήσουν; τη ρώτησε εκείνη.

— Η κυρά - Παρασκευή, με πήρε στο δωμάτιό της για να μην κρυώνω έξω.

— Την ευχαρίστησες;

— Ναί, βέβαια...

— Άντε, πάμε να μην αργοπορούμε περισσότερο.

Την έπιασε από το χέρι κ' η Κατερίνα ανατρίχισε.

— Άχ! καλὲ μητέρα! Είναι παγωμένα τα χέρια σου.

— Τι να κάνουμε; Χειμώνας είναι, της απάντησε καρτερικά.

— Γιατί δεν φορείς γάντια; είπε η μικρή έχοντας πρόσφατα τα λόγια της επιστάτισσας.

— Γάντια; Θαρρείς πώς τα χαρίζουν;

Η αίφνιδια αυτή υπόμνησι της φτώχειας τους έκανε το παιδί να χαμηλώσει το κεφάλι.

— Είναι ακριβά; μουρμούρισε.

— Δεν περισσεύουν λεφτά.

Στο μυαλό της Κατερίνας στριφογύριζαν τα λόγια της κυρά - Παρασκευής. «Χωρίς γάντια τα χέρια της ξυλιάζαν...» Κ' η μάνα της; τὰ δάχτυλά της... Πώς άντεχε; Πώς δεν ξυλιάζαν και τα δικά της χέρια όταν ξεκινούσε πρωί - πρωί για τη δουλειά;

— Μά εγώ ξέρω, επέμεινε η μικρή, πώς σ' ένα μεταλλικό κουτάκι στο βάθος της ντουλάπας έχεις φυλαγμένα λεφτά. Γιατί λές

πώς δεν έχεις να πάρης γάντια;

— Ξεχνάς πώς σ' ένα μήνα έρχονται γιορτές;

— Έ! και λοιπόν; Έκανε ανέμελα ή μικρή.

— Λοιπόν με τι λεφτά θ' αγοράσω φορεσιά για τον Βασίλη μας; Έχει δα και τη γιορτή του. Με τι θα σου αγοράσω καινούργια παπούτσια, αφού αυτά που φορείς γδάρθηκαν πιά;

Η Κατερίνα απόμεινε να την άκουη παραζαλισμένη. Διότι για ν' αγοράση ρούχα για τον μικρό της αδερφό και για κείνην ή μητέρα τους άφηνε το κύο να της περυνιάζει τα δάχτυλα. Έστρεψε τα μάτια, κοίταξε το τριμμένο φουστάνι της μάνας και το σύγκρινε με τη δική της δλοκαινουργια ποδιά. Πρώτη φορά συνειδητοποιούσε χεροπιστά πόσες θυσίες έκανε για χάρη τους και της ήρθε διάθεσι να σκύψη και φιλήσει τα μελανιασμένα από το κύο μητρικά χέρια. Μια ιδέα θαμποχάραξε στο μυαλό της. Δειλή, άκαθόριστη. Μισάνοιξε το στόμα σαν ν'άθελε κάτι να πη, μα έπειτα πάλι το ξανάκλεισε... Η ιδέα αυτή ή θολή ακόμα τριβέλιζε όλη νύχτα το μυαλό της. Και το άλλο πρωί μόλις έφτασε στο σχολείο έτρεξε να βρή την κυρά - Παρασκευή.

— Θα μπορούσατε να με μάθετε, σ'ας παρακαλώ, να πλέκω γάντια; τη ρώτησε.

Ο παρακαλεστικός τόνος του παιδιού έκανε την επιστάτισσα να χαμογελάσει.

— Άμα έχεις μαλλί...

— Πόσο μαλλί χρειάζεται;

— Ένα κουβάρι μονόκλωνο φτάνει και περισσεύει.

Τώρα καινούργιο πρόβλημα γεννιόταν. Πόσο στοίχιζε άραγε ένα κουβάρι μαλλί; Και σὲ πόσες μέρες θα οικονομούσε τα χρήματα να τ' αγοράση; Γιατί ή Κατερίνα είχε πάρει πιά την απόφασί της: Η μάνα της βρισκότανε στην ανάγκη να στερηθί πράγματα για κείνους. Μπορούσε να στερηθί κ' εκείνη το καθημερινό της κούλουρι και μ' όσες δραχμές θα μάζευε θ' αγόραζε μαλλάκι για τα γάντια.

Μόλις σχολάσανε πέρασε με λαχτάρα από το έμπορικό της γειτονιάς και κοίταξε τις τιμές των μαλλιών. Μά εύθυσ το πρόσωπό

της σκοτείνιασε. Όσπου να συγκεντρώση όσα της χρειαζόνταν, θα κόντευαν Χριστούγεννα. Και τότε... πότε θα προλάβαινε να ετοιμάση το πλεχτό της;

Πήρε σκυφτά το δρόμο για το σπίτι. Οι τιμές που'χε δὴ στη βιτρίνα της είχαν χαλάσει τα σχέδια. Ξάφνου καθώς προχωρούσε βρέθηκε μέσα σὲ πολυκοσμία. Θυμήθηκε πώς εκεί γινόταν πάντα λαϊκή και καθώς σταμάτησε ν' αλλάξει πεζοδρόμιο είδε μια μικρή τσιγγάνα της ηλικίας της να προτείνε στις γυναίκες, που ψώνιζαν να τους μεταφέρη στο σπίτι τα ψώνια. Κοντοστάθηκε. Άν έκανε κι αυτή το ίδιο δεν θα μπορούσε να κερδίση χρήματα για ν' αγοράση το μαλλί; Η φυσική της δειλία την άναχαίτιζε. Μά ή φλογερή της επιθυμία να ζεσάνη τα χέρια της μάνας της ενίκησε. Συγκέντρωσε το θάρρος της και πλησίασε μια κυρία βαρυφορτωμένη με δυο τσάντες. Εκείνη την είδε με κάποια έκπληξι, ύστερα όμως της έδωσε πρόθυμα τη μια τσάντα.

Τρεις φορές πηγαινοήρθε ή Κατερίνα μεταφέροντας ψώνια. Κι όταν μέτρησε την εισπραξί της, είδε πώς είχε κιόλα συγκεντρώσει τα τρία τέταρτα από όσα στοίχιζε ένα κουβάρι. Θα τ'άδινε στον έμποράκο της γειτονιάς, μένοντας χρέος για τα υπόλοιπα κι από την έπομένη θ' άρχιζε το πλέξιμο. Έτσι σιγά - σιγά θ'άχε έτοιμο το πρωτοχρονιάτικο δώρο της μητέρας της. Άλλά τα γάντια δεν πλέκονται εύκολα. Θέλουν τέχνη. Πείρα. Η Κατερίνα σὲ κάθε διάλειμμα, αντί να παίζη, έτρεχε να ζητήση οδηγίες από την κυρά - Παρασκευή. Έπλεκε, έπλεκε. Ξανάπλεκε. Μάταια αγωνιζόταν όσες ώρες ή μητέρα της έλειπε από το σπίτι. Η δουλειά προχωρούσε με βήμα χελώνας. Η κυρά - Παρασκευή άπορούσε με την επιμονή της.

— Για ποιόν τα ετοιμάζεις; Τη ρώτησε μια μέρα.

— Για τη μητέρα μου. Δεν έχει, και τα χέρια της είναι πάντα παγωμένα.

— Κατάλαβα. Έμαθε πώς ξέρω και σου παραγγείλε να σου δείξω και σένα.

— Όχι, φώναξε ζωηρά το παιδί. Τα πλέκω κρυφά, για να της κάνω έκπληξι. Δὲ θέλω να το μάθη. Σ'ας

παρακαλώ μη της το πητε...

Η επιστάτισσα χαμογέλασε.

— Και μαλλί ποῦ βρήκες;

Η Κατερίνα κοκκίνησε ως τ' αὐτιά.

— Μετέφερα κάτι ψώνια από τη λαϊκή, και με τα λεφτά που μου δωσαν πήρα ένα κουβάρι, μουρμούρισε.

Η κυρά - Παρασκευή την κοίταξε σιωπηλά. Θυμήθηκε την κόρη της. Τὰ εγγόνια, που δεν άποκτησε, κι ούτε θ' άποκτούσε ποτέ της. Τὰ μάτια της βούρκωσαν.

— Το χέρι της μητέρας σου είναι σαν το δικό μου; ρώτησε.

— Ναί, τόσο πάνω κάτω.

Η επιστάτισσα πήρε από τα χέρια της μικρής το μισοφτιαγμένο πλεχτό.

— Δὸς μου να τα φτιάξω εγώ. Θα τὰ κάνω πιὸ γλήγορα και πιὸ καλά. Πήγαινε τώρα να παίξης.

*

Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Έβαλε μυρτιές στο βάζο ή Κατερίνα. πήγε στον φούρνο την πίττα που ζύμωσε ή μητέρα της, κ' έπειτα τράβηξε να κοιμηθί. Ηξερε πώς, όπως κάθε χρόνο, θ'άβρισκε το πρωί κάποιο δώρο κάτω απ' το προσκεφάλι της. «Σ'ας τ'όφερε ο Άγιος Βασίλης», έλεγε στερεότυπα ή μητέρα. Μά ή Κατερίνα ήταν αρκετά μεγάλη πιά. Κ' ήξερε καλά ποιὸς τ'άχε φέρει και με τι λεφτά τ'άχε πληρώσει. Φέτος θα γινότανε κ' εκείνη Άγιος Βασίλης. Πρίν τρυπήσει στο κρεβάτι της έτρεξε γρήγορα - γρήγορα κ' έχωσε κάτω από το μαξιλάρι της μητέρας της ένα μικρό δεματάκι — ένα δεματάκι που της είχε στοιχίσει τόσον κόπο... Έπειτα χώθηκε κάτω απ' τις κουβέρτες και περίμενε. Και νά, σὲ λίγο έρχεται ή μητέρα να κοιμηθί.

— Τι είναι αυτό; Την άκούει ή Κατερίνα να λή.

Άκουσε έπειτα το θροίσμα του χαρτιού καθώς ξεδιπλωνόταν.

— Μπά! Γάντια! Μάλλινα... Κ' είναι στο χέρι μου. Πώς βρέθηκαν εδώ;

— Καλή χρονιά, μητέρα! φώναξε ή Κατερίνα από το κρεβάτι της. Έφέτος, βλέπεις, θυμήθηκε κ' εμένα ο... Άγιος - Βασίλης!...

ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Ο κορυφαίος μουσουργός
ιεραπόστολος
της ανθρωπιάς

ΑΛΕΞΑΝ. ΜΠΟΤΕΤΖΑΓΙΑ,

Βοηθού Γυμνασιάρχου της Δημοσίας
Προτύπου Ευαγγελικής Σχολής

«Αν καθέννας μας έκανε όπως μπορούσε
το καλό στον κόσμο, δεν θα υπήρχαν
δυστυχισμένοι». Σ α β α ρ έ ν.

Στην ηρώϊκή λεγεώνα εκείνων που
θυσιάστηκαν κυριολεκτικά έχοντας στη
οκέφι τους την ευτυχία της ανθρωπό-
τητας, υπάρχουν μερικοί που περιλαμ-
πρα ξεχωρίζουν. Ένας απ' αυτούς είναι
ο μεγάλος μουσουργός Λουδοβίκος Μπε-
τόβεν.

...1792. Πάνω σ' ένα λεύκωμα μιās
κυρίας (πρώγα που πολύ εσυνθηζέτο
τότε) συντάσσει ο υπέροχος αυτός δη-
μιουργός τον Καταστατικό Χάρτη της
ανθρωπίνης ζωής, όρίζοντας το πλαίσιο
του με τὰ λόγια: «Κάνε το καλό
που μπορείς: αγάπα πάνω απ' όλα
τη Λευτεριά και ποτέ σου μην προδώσης
την Αλήθεια, ακόμα και για ένα θρόνο...»
Αυτή τη λεωφόρο ακολούθησε πιστά κι
αυστηρά σ' ολόκληρη τη ζωή του ο
γίγας τούτος της υψηλής Τέχνης και
άνεδείχθη έτσι και γίγας και στη ζωή.
Είναι ο άνθρωπος που πάλαψε σκληρά
με την άδυσώπητη μοίρα του. Κι ωστόσο
το αίσθημά του στάθηκε πάντα ψηλά,
γενεσιουργό, ανυπερβλήτο. Όπως λέει
δὲ ο Σύρος «αὐτὸ θὰ εἶναι πάντοτε τὸ
πρῶτο κίνητρο τῶν ἀνθρωπίνων πρά-
ξεων».

Δὲν εἶναι ἀπόλυτη ἡ ἀνάγκη νὰ ἐρε-
νηθῇ τὸ μουσικὸ ἔργο ἑνὸς δημιουργοῦ.
Τὸ κυριώτερο απ' ὅλα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ
δημιουργός, ὁ ἄνθρωπος. Ὁ μεγαλουργός
αὐτός που σκιαγραφούμε, πάνω απ' ὅλα
εἶχε τὴν ἀνθρωπιά. Ἡ ἀνθρωπιά
ἦταν λειτουργικὸς του βωμός, τ' ἀχραν-
τα μυστήρια τῆς υπέρτατης ἐσωτερικό-
τητός του. Γιὰ τοῦτο ἦταν σύνθετος τὸ
σάλπισμα του: «Δὲν ὑπάρχει τίποτε
ὠραιότερο ἀπὸ τὸ νὰ πλησιάσεις τὸ θεῖο
καὶ νὰ σκορπίσεις τὶς ἀκτίνες σου στὸ
ἀνθρώπινο γένος». Στους φίλους του
ἔλεγε: «Στὸν ἄνθρωπο δὲν ἀναγνωρίζω
ἄλλη καμμιὰ ἀρετὴ πάνω ἀπὸ τὴν κα-
λωσύνη». Κ' ἡ καλωσύνη του αὐτὴ εἶχε
τὴν ἐπέκτασί της σὰν ἀγάπη ὡς τὰ δέν-
τρα. Ἀναφέρεται πὼς κάποτε, ὅταν ἦταν
μικρός, εἶχε μισθῇ ἀπὸ τὴν μετέπειτα
μητέρα του ἱστορικὸ Φρίμμελ, γιατί
ἔδωχε με τὸ μαντήλι του, γιὰ νὰ μὴν
τοὺς κἀμὴ κανένα κακό, τὶς πεταλούδες
που ἐκείνη κυνηγοῦσε νὰ πιάσει.

Ὁ Κάρολος Νεάτε λέει πὼς «δὲν εἶδε
ποτέ του κανέναν ἄλλο ν' ἀγαπᾷ τόσο
τ' ἄνθη, τὰ σύννεφα, τὴ Φύσι, ὅσο ὁ
Μπετόβεν». Ἡ κυρία Στράιχερ ἔλαβε
κάποτε ἕνα γράμμα τὸν μουσουργοῦ. Τῆς
ἔγραψε: «Δὲν ἐκδικοῦμαι ποτέ μου. Ὅταν
εἶμαι ἀγαγκασμένος νὰ ἐνεργήσω ἀντί-
θετα με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, δὲν
κάνω μονάχα παρὰ ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖο
γιὰ νὰ υπερασπίσω τὸν ἑαυτὸ μου ἢ
γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσω νὰ κάνουν κακό».

Ὁ Μπετόβεν ἐλάτρευε τὸν Πλάτωνα,
καὶ μάλιστα, ὠνευρεῖτο νὰ ἐγκατα-
στήσῃ σ' ὅλο τὸν κόσμο τὴν Δημοκρατί-
α του. Εἶπε κάπου: «Τὰ πρότυπά μου εἶναι
ὁ Σωκράτης κι ὁ Χριστός».

Κι ἐρχεται ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία —
καθὼς γράφει ὁ Καμίλ Μπελλαίγκ στὶς
«Εἰκόνας τῶν Μουσικῶν» — «ὁ Ναπο-
λέον, ὁ Γκαίτε καὶ ὁ Μπετόβεν μοιρά-
ζονται τὸ σῆμα. Κυρίαρχες φύσεις: ὁ
πρῶτος κυρίαρχος τῶν ἀνθρώπων, ὁ δεύ-

τερος τῶν Ἰδεῶν καὶ ὁ τρίτος κυρίαρχος
τῆς μουσικῆς ἀρχιτεκτονικῆς».

1814. Τὸ περίφημο Συνέδριο τῆς Βιέν-
νης, πού προσπαθεῖ, ἀνάμεσα ἀπὸ ἀνα-
ρίθμητα συμφέροντα, νὰ χαράξῃ τὰ νέα
ὅρια τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων Κρατῶν
τῆς Εὐρώπης. Ὡστόσο αὐτὸ εἶναι καὶ
τὸ ἀπόγειο τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Μπετόβεν.
Τὸν ἀναγνωρίζουν ὅλοι οἱ μεγιστάνες
τῆς πολιτικῆς σὰν μιὰ δόξα πανευρω-
παϊκὴ κ' οἱ τιμές πού τοῦ γίνονται εἶναι
πολύ μεγάλες. Παίρνει ἐνεργὸ μέρος στὶς
μεγαλόπρεπες γιορτὲς πού τότε ὀργανώ-
θηκαν ἐκεῖ. Καί, ὅπως ἔγραψε στὸ φίλο
του Σίντλερ, «οἱ πρίγκηπες τοῦ ἀπέ-
δωσαν τόσο μεγάλες τιμές, πού αὐτὸς
ἄφηνε τὸν ἑαυτὸ του περήφανα νὰ τὸν
τριγυρίζουν».

1824. Ἡ κουφιά του, πού εἶχε ἀρ-
χίσει πρὶν ἀπὸ 24 χρόνια, εἶχε γίνῃ
τόσο μεγάλη, πού στὸ κοντοῦρτο πού
δόθηκε στὶς 7 Μαΐου δὲν ἄκουγε τί-
ποτε ἀπὸ τὸ θόρυβο ὅλης τῆς σάλας,
ἡ ὁποία τὸν ζητωκραύγαζε. Τὸ ἀντί-
λήφθηκε μόνον ὅταν μιὰ ἀπὸ τὶς τρα-
γουδίστριες, παίρνοντάς τον ἀπ' τὸ χέρι,
τὸν γύρισε πρὸς τὸ μέρος τοῦ κοινοῦ
κ' εἶδε ἔτσι ἐξαφνα ὄρθιους τοὺς ἄκροα-
τὰς νὰ κινεῖν τὰ καπέλλα τους καὶ νὰ
χειροκροτοῦν.

Ἡ 7 Μαΐου ἦταν ἡμέρα ἱστορικὴ γιὰ
τὴ μουσικὴ Τέχνη. Ἦταν ἡ πρώτη ἐκ-
τέλεσι τῆς Μεγάλης Λειτουργίας τοῦ
Μπετόβεν, καθὼς καὶ τῆς ἑνταῖης Συμ-
φωνίας του. (Ἡ τελευταία τούτη ὠνο-
μάστηκε «Συμφωνία τῆς Χαράς», γιατί
στὸ τέταρτο μέρος τῆς συμμετέχει καὶ
Χορωδία με βάσι τοῦ τραγουδιοῦ τῆς
τῆν «Ὡδὴ στὴ Χαρά» τοῦ Σίλλερ. (Μὴν
ξεχνάμε πὼς ἡ Χαρά, ἡ θεϊκὴ αὐτὴ σπί-
θα, εἶναι τὸ ἀθάνατο σύμβολο τοῦ πῶ
ἀγνοῦ ἐσωτερικοῦ αισθησιασμοῦ, πού χα-
ρίσανε οἱ θεοὶ στὴ Γῆ, σὰν ἀντιστάθι-
σμα στὰ τόσα δεινὰ πού δώσανε παράλ-
ληλα στοὺς ἀνθρώπους). Ὁ Μπετόβεν
ἀπὸ καιρὸ ἀγωνιζόταν νὰ ξεπεράσῃ τὸν
ἑαυτὸ του σὲ τοῦτο τὸ πνευματικὸ του
παιδί. Δὲν τοῦ φεύγαν ἀπὸ τὴ σκέψι
οἱ συνάνθρωποι του οἱ βουτηγμένοι στὴ
δυστυχία. Ἦθελε λοιπὸν νὰ σκορπίσῃ
μέσα στὴ θλιμμένη τους ψυχὴ, αὐτὸς ὁ
τόσο πονεμένος, τὴν ὕψιστη Χαρά. Τὶ
ἄλλο πῶς ἀνθρωπιστικὸ ἀπ' αὐτό;

Ἡ ἐπιτυχία τῆς συναυλίας ἐκείνης
ἦταν μιὰ ἀποθέωσις. «Πῆρε ἕνα χαρα-
κτῆρα ἐπαναστατικόν», καθὼς γράφει ὁ
Ρωμαῖν Ρολάν. Ὅταν φάνηκε ὁ Μπετό-
βεν ἔγινε δεκτὸς με πέντε ὁμοβροντιές
χειροκροτήματα. (Στὴν πόλι τῆς ἐθι-
μοτυπίας, τὴ Βιέννη, ἦταν συνήθεια θεα-
τρικὴ νὰ χειροκροτοῦν τρεῖς φορές μόνον
γιὰ τὴν εἰσοδὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκο-
γενείας). Ἡ ἀστυνομία ἀναγκάστηκε νὰ
σταματήσῃ τὶς ἐκδηλώσεις. Ὡστόσο ἡ
Συμφωνία ἐπρόκειτο ἕναν ξέφρενο ἐν-
θουσιασμό.

23 Μαρτίου 1827. Ὁ Μπετόβεν γράφει
πάνω στὸ ἐπιθανάτιο κρεβάτι του τὸν
ὑστατο χαιρετισμὸ του πρὸς τὴν πολυα-
γαπημένη του ἀνθρωπότητα: «Φίλοι,
χειροκροτήστε. Ἡ κωμῶδια ἐτελείωσε».

ΧΑΡΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

VIII

Ὁδηγὸς καὶ κίνητρο τῶν ἐπιστημόνων στὴν ἔρευνα τοῦ
ἀτόμου ὑπῆρξαν διάφορα — περίεργα, δυσκολοεξήγητα καὶ μυ-
στηριώδη — φαινόμενα τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ ἦταν
καὶ οἱ «καθοδικὲς ἀκτίνες», πού ἐκπέμπονται ἀπὸ ἕναν «κα-
θοδικὸ σωλῆνα».

Ἐφευρέτης καὶ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων καὶ τοῦ καθοδικοῦ
σωλῆνα εἶναι ὁ Γουλιέλμος Κρούκς (Crookes): Ὁ καθοδικὸς
σωλῆνας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα γυάλινο σωλῆνα κλειστὸ καὶ
ἀπὸ τὶς δύο μεριές. Μέσα στὸ σωλῆνα καὶ στὶς δύο ἄκρες του
ὑπάρχουν δύο πλάκες (ἡλεκτρόδια), πού τὶς ἐνώνομε με δύο
ἀντίθετους πόλους μιᾶς δυνατῆς πηγῆς ηλεκτρισμοῦ. Τὸ ἡλε-
κτρόδιο, πού ἐνώθηκε με τὸν ἀρνητικὸ πόλο τῆς πηγῆς, ὀνο-
μάζεται «κάθοδος» κ' ἐκεῖνο πού ἐνώθηκε με τὸν θετικὸ ὀνο-
μάζεται «ἀνόδος». Ὅταν ἐνώσουμε τὸν σωλῆνα με τοὺς δύο
ἡλεκτρισμένους πόλους καὶ ἀρχίσουμε ν' ἀφαιροῦμε μέσα ἀπ'
τὸν σωλῆνα τὸν ἀέρα, βλέπουμε μερικὰ περίεργα πράγματα.
Ὁ σωλῆνας λ.χ. φωτίζεται μ' ἕνα χρῶμα κόκκινο. Στὸ ση-
μεῖο ὅμως τῆς καθόδου τὸ γυάλι ἀρχίζει νὰ φθορίζῃ (νὰ φωσφο-
ρίζῃ) με μιὰ λάμψη κιτρινωπράσινη. Τὶ σημαίνουν ὅλα αὐτά;
Τὶ εἶναι αὐτὸ πού κάνει τὸ γυάλι νὰ φωσφορίζῃ; Σίγουρα κάτι
φεύγει ἀπ' τὴν κάθοδο καὶ πέφτει πάνω στὸ γυάλι με μεγάλη
ταχύτητα. Ὁ Crookes ὑπέθεσε ὅτι ἀπειράριθμα μικρὰ σω-
ματίδια, ξεφεύγουν ἀπὸ τὴν κάθοδο καὶ χτυποῦν με ἀφάνταστη
ταχύτητα τὸ γυάλι. Οἱ ὑποθέσεις τοῦ Crookes ἐνισχύθηκαν
καὶ ἀπὸ τὰ πειράματα τοῦ Faraday. Ἦταν φανερό πὼς τὰ
ἀπειροελάχιστα αὐτὰ σωματίδια ἦταν φορτισμένα με ὀρισμένη
ποσότητα ηλεκτρισμοῦ καὶ μάλιστα ἀρνητικοῦ. Τὸ 1891 ὁ
Ἰρλανδὸς φυσικὸς G.J. Stoney πρότεινε νὰ δοθῇ στὴ στοι-
χειώδη μονάδα ηλεκτρικοῦ φορτίου καὶ μαζὶ στὰ σωματίδια
πού φέρουν πάνω τους αὐτὸ τὸ φορτίο ὁ ὅρος ἡ λ ε κ τ ρ ὶ-
ν ὶ ο.

Ἡ μελέτη τῶν ηλεκτρονίων συνεχίστηκε με τρόπο ἀρκετὰ
ἐνδιαφέροντα ἀπὸ τὸν J. Thomson, ὁ ὁποῖος ἔφθασε στὸ
συμπέρασμα ὅτι τὰ ηλεκτρόνια ἀποτελοῦν τὰ «ἐσχατα» συστα-
τικὰ τῆς ὕλης. Ἡ μάζα τους ὑπολογίστηκε ὅτι εἶναι 1840
φορὲς μικρότερη ἀπὸ τὴ μάζα τοῦ ἀτόμου, στὸ ὅποιον ἀνήκουν.

Ξεκινώντας ὅμως ἀπὸ τὴ διαπίστωση, ὅτι ἡ ὕλη, κάτω ἀπὸ
κανονικὲς συνθήκες, εἶναι ηλεκτρικῶς οὐδέτερη, ὀδηγοῦμαστε
στὸ συμπέρασμα, ὅτι πρέπει μέσα στὸ ἄτομο νὰ ὑπάρχουν
καὶ ἄλλες δυνάμεις, ηλεκτρισμένες με φορτία θετικά, γιὰ νὰ
μποροῦν νὰ ἐξουδετερώσουν τὴν ἀρνητικὴ φόρτιση τῶν ηλεκτρο-
νίων καὶ νὰ δίνουν ἔτσι μιὰν ἰσορροπία στὸ δυναμικὸ τῶν φυ-
σικῶν στοιχείων. Καὶ πραγματικά, αὐτὸ συμβαίνει. Μιὰ δύ-
ναμι τεράστια συγκρατεῖ τὰ ηλεκτρόνια, πού ἔχουν τὴν τάσι
τῆς φυγῆς. Εἶναι ὁ ἀστατοὶ τυχοδιώκτης τοῦ ὕλικου κόσμου.
Τοὺς ἀρέσει νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν πατρικὴ ἐστία καὶ νὰ περι-
πλανιοῦνται ἀνάμεσα στὸν κόσμο τῶν στοιχείων, νὰ προσκολ-
λῶνται σὲ ἄλλα στοιχεῖα, δημιουργώντας ἔτσι ἀναστάτωση στὸν
ὕλικό κόσμο. Διότι, ὅπως εἶναι ἀρνητικὰ φορτισμένα, φορτίζουν
με ἀρνητικὸν ηλεκτρισμὸ καὶ τὸ στοιχεῖο (ἢ τὸ σῶμα), στὸ
ὁποῖο προσκολλῶνται. Ἄν λοιπὸν ἴδουμε ἕνα σῶμα ηλεκτρι-
ζομενὸ ἀρνητικά, πρέπει ἀμέσως νὰ ὑποψιαστοῦμε πὼς φιλο-
ξενεῖ μεγάλο ἀριθμὸ ἀδέσποτων ηλεκτρονίων, μικροσκοπικῶν
μεταναστῶν, τσιγγάνων τοῦ ὕλικου μικροκόσμου. Ἀντίθετα,
ἂν ἕνα σῶμα εἶναι θετικὰ ηλεκτρισμένο, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ
ἔχουν ἐγκαταλείψει ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ηλεκτρόνια τοῦ κ' ἔχει
λιγότερα ηλεκτρόνια ἀπ' ὅσα χρειάζεται, γιὰ νὰ εἶναι ηλεκτρι-
κῶς οὐδέτερο. Ἔτσι, ἂν πάρουμε μιὰ γυάλινη ράβδο στὴ φυ-
σικὴ κατάστασι καὶ τὴν ἀκουμπήσουμε πάνω σὲ κλωστὲς
μεταξωτῆς, δὲν θὰ ἴδουμε τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτο. Οἱ μετα-
ξωτὲς κλωστὲς θὰ μένουν στὴ θέσι τους. Ἄν ὅμως τρίψουμε
τὴ γυάλινη ράβδο με τὸν μετάξι, τότε θὰ ἴδουμε ὅτι οἱ μεταξω-
τὲς κλωστὲς ἐρχονται καὶ κολλοῦν πάνω της, ἢ ράβδος ἔλκει
τὶς κλωστὲς. Γιατί; Μὲ τὴν τριβὴ ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ ηλεκτρό-
νια ἔφυγε ἀπὸ τὸ γυάλι καὶ πῆγε κ' ἐγκαταστάθηκε στὸ με-
τάξι, τὸ ὁποῖο τώρα φορτίσθηκε ἀρνητικά. Τὸ γυάλι ὅμως
ζητᾷ πάλι τὰ ηλεκτρόνια πού ἔχασε. Μὲ τὴν τεράστια δύναμι
πού ἔχει τὰ τραβᾷ πρὸς τὸ μέρος του. Αὐτὰ ὅμως πιαστήκαν
«ἀπὸ τὸ φουστάνι» τῆς νέας προστάτιδάς τους καὶ δὲν ἐννοοῦν

νὰ ξεκολλήσουν ἀπὸ κεῖ. Τραβώντας τα, λοιπὸν, τὸ γυάλι,
τραβᾷ μαζὶ καὶ τὸ μετάξι κ' ἐμεῖς λέμε ὅτι «ἡ ὕλη ἔλκει
τὴν μέταξαν».

Ἀλλὰ πόσο ηλεκτρικὸ φορτίο ἔχει πάνω του τὸ ηλεκτρόνιο;
Υπολογίστηκε ὅτι τὸ φορτίο αὐτὸ εἶναι ἴσο πρὸς 0,4774 τοῦ
δισεκατομμυριοστοῦ τῆς ηλεκτροστατικῆς μονάδος ἢ με 0,1602
τοῦ πεντάκις ἑκατομμυριοστοῦ τοῦ Κουλόμπ (ἡ μονάδα Κου-
λόμπ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 3 δισεκατομμύρια ηλεκτροστατικῆς μο-
νάδες ἢ πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ ηλεκτρισμοῦ πού ἡλεκτρολύνει
0,001118 γραμμάρια ἀργύρου κατὰ δευτερόλεπτο ὅταν πε-
ράσῃ μέσα τους ηλεκτρικὸ ρεῦμα ἐντάσεως ἐνός (1) ἀμπερ
μέσα ἀπὸ διάλυμα νιτρικοῦ ἀργύρου). Ἡ μάζα του, ὅταν
βρίσκεται σὲ ἡρεμία, εἶναι ἴση πρὸς 0,91 τοῦ ὀκτάκις ἑκα-
τομμυριοστοῦ τοῦ γραμμαρίου. Ἡ μάζα αὐτὴ τοῦ ηλεκτρο-
νίου δὲν εἶναι πάντοτε ἡ ἴδια, ἀλλὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ταχύ-
τητα, με τὴν ὁποία κινεῖται. Ἡ τιμὴ, πού ἀναφέραμε ἐδῶ,
ἀφορᾷ ἀκίνητα ἢ σχετικὰ ἀκίνητα ηλεκτρόνια, δηλαδὴ ηλεκτρό-
νια, πού κινεῖνται με σχετικὰ μικρὲς ταχύτητες, πού νὰ εἶναι
κατὰ τι μικρότερες ἀπὸ τὸ 1/10 τῆς ταχύτητας τοῦ φωτός
(ἀφοῦ τὸ φῶς τρέχει με ταχύτητα 300.000 χιλιομέτρα τὸ
δευτερόλεπτο, ἡ τιμὴ τῆς ταχύτητας τοῦ ἀήρεμούντος) ἡλε-
κτρονίου δὲν πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ 30.000 χιλιο-
μέτρα τὸ δευτερόλεπτο). Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ μάζα τοῦ ηλεκτρο-
νίου μεταβάλλεται ἀνάλογα με τὴν ταχύτητά του, αὐτὸ ση-
μαίνει ὅτι ἡ μάζα αὐτὴ δὲν εἶναι ὕλικῆς ἀλλὰ ηλεκτρομαγνη-
τικῆς φύσεως καὶ ὀφείλεται σὲ φαινόμενα αὐτεπαγωγῆς (ἡλε-
κτρομαγνητικῆς ἑλῆως). Τὰ τελευταῖα μάλιστα χρόνια ἔγινε
δεκτὸ ὅτι ἡ μάζα τοῦ ηλεκτρονίου εἶναι ηλεκτρομαγνητικὴ,
ἀφοῦ μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ηλεκτρομαγνητικὸ πεδίο. Ἀκόμη
ἀναγνωρίστηκαν σ' αὐτὸ καὶ χαρακτηριστικὰ κύματος (συχνό-
τητα καὶ μήκος κύματος). Ἔτσι, σύμφωνα με τὴν κυματομηχα-
νικὴ καὶ τὴν κβαντομηχανικὴ, τὸ ηλεκτρόνιο ἐμφανίζει ἕνα
εἶδος «στροφομῆς» ἐξ αἰτίας τῆς περιστροφῆς του γύρω ἀπὸ
ἕναν ὑποθετικὸ ἀξονα, πού περνᾷ ἀπὸ τὸ κέντρο του. Τόσο ἡ
στροφικὴ, ὅσο καὶ τὸ μήκος κύματος ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν
σταθερὰ τοῦ Πλάνκ.

Ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε βγαίνει τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ ἡλε-
κτρόνια πρέπει νὰ εἶναι σωματίδια σφαιρικά, ἀφοῦ περιστρέφον-
ται γύρω ἀπὸ νοητὸν ἀξονα. Συνεπῶς πρέπει νὰ ἔχουν μιὰν
υποτιθέμενη ἀκτίνα. Υπολογίστηκε ὅτι ἡ ἀκτίνα τοῦ ηλεκτρο-
νίου εἶναι 100.000 φορές μικρότερη ἀπὸ τὴν ἀκτίνα ἐνός μέσου
ἀτόμου. Ἄν ἦταν δυνατό νὰ μεγεθύνουμε μιὰ σταγόνα νερὸ
τόσο πολὺ, ὥστε νὰ γίνῃ μεγάλῃ ὅσο κ' ἡ γῆ, τὸ καθένα ἀπὸ
τὰ ηλεκτρόνια πού θὰ περιεῖχε θὰ ἦταν τόσο μικρὸ, ὥστε μό-
λις πού θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ ἴδουμε μ' ἕνα καλὸ μικροσκοπίο!

Τὰ ηλεκτρόνια εἶναι ἀπειροελάχιστα σωματίδια, ηλεκτρι-
σμένα ἀρνητικά, πού περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὸν δικὸν τους
νοητὸ ἀξονα καὶ γύρω ἀπὸ ἕναν ἄλλο, τὸ μεγαλύτερο τμήμα
τοῦ ἀτόμου, πού λέγεται πυρήνας.

Ἀλλὰ πόσα ηλεκτρόνια ἔχει τὸ κάθε ἄτομο; Γιὰ ν' ἀπαν-
τήσουμε στὸ ἐρώτημα αὐτό, πρέπει ν' ἀναφερθοῦμε στὸ πε-
ριοδικὸ σύστημα τῶν Μάγερ καὶ Μεντελέγιεφ. Θὰ θυμηθοῦμε
ὅτι τὰ διάφορα στοιχεῖα (συνολικὰ 103) ἔχουν ἕναν ἀριθμὸ
πού ὀνομάζεται ἀτομικὸς ἀριθμὸς. Κι ὅτι ὁ ἀτομικὸς αὐτός
ἀριθμὸς δὲν τοὺς δόθηκε ἔτσι τυχαῖα, ἀλλὰ με βάσι τὸν ἀρι-
θμὸ τῶν ηλεκτρονίων, πού τὸ καθένα τους περιέχει. Ἔτσι,
βρέθηκε πὼς τὸ ἀπλούστερο ἀπὸ τὰ στοιχεῖα εἶναι τὸ ὕδρο-
γόνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἕνα μόνον ηλεκτρόνιο καὶ ἀτομικὸ ἀριθμὸ
1. Ἀκολουθεῖ τὸν ἥλιο, πού ἔχει 2 ηλεκτρόνια, τὸ λίθιο 3
τὸ βηρύλλιο 4 κ.ο.κ. ὡς τὸ Λαουρέντιο, πού ἔχει 103 ηλεκτρό-
νια.

Ἀποτελοῦν λοιπὸν τὰ ηλεκτρόνια ἕνα σύνολο ἀπὸ ἀπειρο-
ελάχιστα σωματίδια, πού κινεῖνται γύρω ἀπὸ τὸν πυρήνα.
Ἡ ταχύτητα τῆς κινήσεώς τους εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη, σχεδὸν
ἀσύλληπτη, καὶ αὐτὸς εἶναι ἕνας ἐπιπλέον λόγος πού τὰ κάνει
ἀόρατα καὶ σχεδὸν ἀπροσδιόριστα. Συνήθως οἱ ἐπιστήμονες
μιλοῦν γιὰ ἕνα «σύννεφο» ηλεκτρονίων, πού περιβάλλει τὸν
πυρήνα ἢ ἀκόμη γιὰ ἕνα «ἀπλέγμα» ἀραχνόφραστο ἀλλά καὶ
ἀδιαπέραστο, πού πίσω του κρύβονται τὰ ἀκόμα βαθύτερα
μυστικά τοῦ ἀτόμου, ὁ ἐσώτατος πυρήνας του, προφυλαγμένος
κι ἀπλησίαστος σὰν μέσα σὲ ἀπόρητο φρούριο. Ἡ σύγκρουση
ὅμως Φυσικῆ οὔτε στιγμὴ δὲν ἐπαύε νὰ μελετᾷ τὸν κόσμο
τῶν ἀτόμων καὶ νὰ διεύθυνε ὅλο καὶ πῶς βαθιὰ στὰ μυστικά
τους. Τὸ φρούριο, πέτρα τὴν πέτρα, ἐπαλξί τὴν ἐπαλξί, συνε-
χῶς παραβιάζεται καὶ ἡ ἐκπόρθησί του, ἡ ὀλοκληρωτικὴ, δὲν
εἶναι παρὰ ζήτημα χρόνου.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΣΑΒΑΝΑΣ

Στην αφρικανική σαβάνα, όπως είδαμε στα προηγούμενα, ζή ο μεγαλύτερος αριθμός των φυτοφάγων και σαρκοφάγων ζώων. Γιατί εκεί και τα μὲν και τα δὲ βρίσκουν άφθονή την τροφή των. Είναι λοιπόν αυτόνομο, ότι και τα άρπακτικά πουλιά θα είναι άφθονα στην περιοχή εκείνη. Και πραγματικά στην αφρικανική σαβάνα ζουν τόσο πολλά άρπακτικά πουλιά, όσα δὲν υπάρχουν σε καμιά άλλη περιοχή. "Όπως δὲ ανάμεσα στα φυτοφάγα ζώα δὲν παρατηρούνται συγκρούσεις σχετικά με την τροφή, γιατί κάθε είδος τρέφεται με ώρισμένο είδος, πού δὲν ενδιαφέρει τα άλλα, κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τα άρπακτικά πουλιά. "Άλλα τρέφονται αποκλειστικά με έρπετά, άλλα κυνηγούν μονάχα πουλιά, άλλα προτιμούν για λεία τους τα διάφορα θηλαστικά, ιδίως τα μικρά, άλλα, τέλος, προτιμούν τα θησιμαία. "Έτσι είναι δυνατόν να ζουν στον ίδιο τόπο διάφορα είδη άρπακτικών χωρίς το ένα είδος να δημιουργή δυσκολίες στα άλλα στην εξεύρεση της τροφής του. "Ακόμη και στον τρόπο με τον όποιο κάθε είδος αναζητεί την τροφή του υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στα διάφορα είδη των άρπακτικών πουλιών. "Άλλα κυνηγούν περπατώντας επάνω στο έδαφος, άλλα συλλαμβάνουν τα θύματά τους στον αέρα, όπως κάνουν τα γεράκια στην πατρίδα μας, και άλλα, καθισμένα στα κλαδιά κάποιου πυκνούφυλλου δένδρου, παραμονεύουν να περάσει κάποιο θύμα, για να όρμήσουν επάνω του.

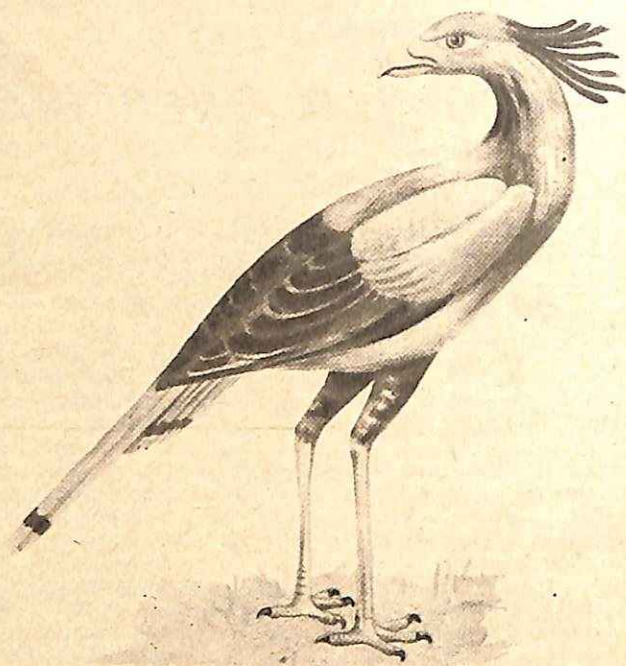
"Ιδιαιτέρως πρέπει να αναφέρουμε τους γύπες, τα μεγαλύτερα άρπακτικά πουλιά, τα όποια τρέφονται αποκλειστικά με θησιμαία. "Η ζωντανή λεία δὲν τους ενδιαφέρει καθόλου. "Από τα ύψη, όπου πετούν, εξερευνούν με την όξυτάτη όραση τους τεράστιες έκτάσεις και είναι ικανοί να διακρίνουν το πτώμα οίουδήποτε ζώου, έστω και αν είναι πεσμένο μέσα στα πυκνά χόρτα. Μόλις ανακαλύψουν κάπου τροφή, άμέσως μαζεύονται πολλοί μαζί και μέσα σε λίγα λεπτά δὲν έχουν αφήσει τίποτε άλλο από τα ρυμνά κόκκαλα.

"Άξιοσημείωτο είναι ότι μολονότι γύρω από το ίδιο πτώμα μπορεί να συγκεντρωθούν γύπες διαφόρων ειδών, οι συγκρούσεις μεταξύ των είναι σπάνιες. Και τούτο γιατί το ένα είδος προτιμά αποκλειστικά τους μύς. "Άλλο είδος προτιμά το δέρμα, τους τένοντας και τους χόνδρους. Και άλλο είδος προτιμά τα έντερα και τα άλλα σπλάχνα.

Στην "Άφρική, νοτιώτερα από την έρημο της Σαχάρας, άπαντα και ένα άλλο είδος άρπακτικού πουλιού, πού δὲν ζή σε καμιά άλλη ήπειρο. "Η έπιστημονική του όνομασία είναι γυπογέρανος ό γραμματεύς. "Όπως φανερώνει και η όνομασία του, το άρπακτικό αυτό πουλί μοιάζει και με τους γύπες και με τους γερανούς. Πραγματικά η κεφαλή του και το γαμφί ράμφος του δίνουν στον γυπογέρανο τα χαρακτηριστικά του άρπακτικού. Τα πανύψηλα όμως πόδια του θυμίζουν τους γερανούς. "Όσο για το παρωνύμιο γραμματεύς, κι αυτό δικαιολογείται από την εμφάνισή του. Στο πίσω μέρος του κεφαλιού του ό γυπογέρανος έχει μερικά φτερά πιο μακριά από τα άλλα, τα όποια μάλιστα κατευθύνονται λίγο, προς τα έξω. Θυμίζουν έτσι τα μεγάλα και σκληρά φτερά των πουλιών, πού έχρησιμοποιούσαν παλαιότερα για κονδυλοφόρους και τα όποια πολλοί γραμματείς (γραφιάδες) συνήθιζαν να στερεώνουν προσωρινά στο αυτί των, για να τα έχουν πρόχειρα.

Τό άρπακτικό αυτό πουλί, αν και είναι ικανό να πετά ψηλά, προτιμά να περπατά στο έδαφος, πράγμα πού δὲν του είναι δύσκολο, γιατί και τα πόδια του είναι ψηλά και τα νύχια των ποδιών του όχι πού γαιψά, αναζητώντας την τροφή του. Τρώει διάφορα μικρά ζώα και έντομα, ιδιαίτερη όμως προτίμησι έχει για τα φίδια και μάλιστα τα πιο δηλητηριώδη.

Μόλις ανακαλύψει κανένα φίδι άμέσως άρχίζει μεταξύ πουλιού και έρπετου ένας άγώνας μέχρι θανάτου. Τό φίδι προσπαθεί να δαγκώσει τον αντίπαλο, ό γυπογέρανος όμως με μεγάλη επιδεξιότητα αποφεύγει τις επιθέσεις του έρπετου, ενώ συνεχώς τό χτυπά στο κεφάλι με τις δυνατές φτερούγες του. Τό φίδι πολλές φορές δαγκώνει τις άκρες των μεγάλων φτερών, άλλα μάτια χύνει τό δηλητηριό του, γιατί στα φτερά δὲν υπάρχει κυκλοφορία κ' έτσι κανέναν κίνδυνο δὲν υπάρχει για τό γυπογέρανο. Με τα πολλά χτυπήματα όμως τό φίδι στο τέλος ζαλίζεται και εξαντλημένο προσπαθεί να διαφύγει.

Γυπογέρανος ό γραμματεύς.

Αυτή τη στιγμή περιμένει το άρπακτικό. Μ' ένα δυνατό χτύπημα του ράμφους του συντρίβει την κεφαλή του έρπετου και τό θανατώνει. "Όταν είναι πεινασμένο, τό τρώει, αν όμως είναι χορτάτο, εγκαταλείπει το θύμα και συνεχίζει την έρευνά του ανάμεσα στα χόρτα της σαβάνας για νέον αντίπαλο. "Ακόμη και τη μαύρη μάσκα, το πιο δηλητηριώδες φίδι της "Άφρικής, ό γυπογέρανος δὲν την φοβάται. Θα έλεγε κανείς ότι ό κίνδυνος τον ένθουσιάζει και η μεγαλύτερη ικανοποίησή του είναι να σκοτώνη τα δηλητηριώδη φίδια.

Σε πολλά μέρη της "Άφρικής οι άνθρωποι συλλαμβάνουν τον γυπογέρανο και τον κρατούν σε αλυσμαλώσα στα σπίτια τους. Με την περιποίησι, πού του παρέχουν, ό γυπογέρανος σιγά-σιγά εξημερώνεται, συνηθίζει την συντροφιά του ανθρώπου και ζή μαζί με τα άλλα ζώα και τα πουλιά της αούλης ειρηνικά και αγαπημένα. "Αν και αφήνεται έλεύθερος, δὲν φεύγει πιά στη σαβάνα. Μένει στην αούλη, όπου έκτελει χρέη φύλακα.

"Η αφρικανική σαβάνα αποτελεί επίσης την περιοχή όπου ζή ή στρουθοκάμηλος, τό μεγαλύτερο από τα πουλιά, πού ζουν σήμερα επάνω στον πλανήτη μας. "Η άρσενική στρουθοκάμηλος φθάνει σε ύψος τα 2 1)2 μέτρα και σε βάρος μέχρι 150 κιλά. "Αν και είναι όμως πουλί, είναι άνικανη να πετά. "Όχι μόνο λόγω του βάρους, άλλα και γιατί οι φτερούγες της είναι πολύ μικρές και τα φτερά μαλακά. "Αν και οι κίνδυνοι πού διατρέχουν είναι πολλοί, οι στρουθοκάμηλοι τις περισσότερες φορές σώζονται. Και τούτο γιατί ζουν κατά μικρές ομάδες, διαρκώς εξερευνούν όλόγυρα την περιοχή όπου βόσκουν και όταν τις απειλήση κίνδυνος μπορούν να τρέχουν επί πολλή ώρα με ταχύτητα 50 χιλιομέτρων. "Έκτός αυτού οι στρουθοκάμηλοι φροντίζουν να βόσκουν κοντά με άλλα ζώα, ιδίως ζέβρους. Οι ζέβροι επιδιώκουν τη συντροφιά των στρουθοκαμήλων γιατί από το ύψος των δούμιου μέτρων εξερευνούν μεγάλη έκταση γύρω και μπορούν να δώσουν τό σύνθημα της φυγής, όταν παρουσιασθή έχθρός. Και οι στρουθοκάμηλοι θέλουν την συντροφιά των ζέβρων, γιατί έχουν όξυτάτη όσφρησι και αντιλαμβάνονται τον έχθρο από μεγάλη απόσταση. "Έτσι με την αλληλοβοήθεια και αλληλοπροστασία αυτή ό κίνδυνος γίνεται πολύ μικρότερος.

"Από τα είδη των μικρών πουλιών, στη σαβάνα της "Άφρικής ζουν κατά εκατομμύρια πολλά είδη, πού ανήκουν στη μεγάλη οικογένεια των πλοκειδών. Λέγονται έτσι, γιατί καταλάκυν τις φωλιές τους πλέκοντας μεταξύ τους διάφορες φυτικές ίνες. Είναι πουλιά κοικοφάγα, πού προξέχουν μεγάλες καταστροφές στις καλλιέργειες του ρυζιού, τού σιταριού και άλλων φυτών. Μετά την άκρίδα, ή οικογένεια των πλοκειδών θεωρείται τό πιο καταστρεπτικό είδος για τις καλλιέργειες της "Άφρικής. Και μολονότι καταδιώκονται άμειλικτα, είναι άδύνατον όχι μόνο να εξοντωθούν, άλλα και να λιγοστέψη — έστω — ό αριθμός των.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ

Του ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τόν παλιόν καιρό ήταν ένας βασιλιάς πού είχε τρεις θυγατέρες. "Ήταν όμορφες και φρόνιμος, και πολύ τις άγαπούσε, γιατί έξόν απ' αυτές και τη βασίλισσα δὲν είχε άλλον στον κόσμο.

Ζούσαν όλοι τους ήσυχοι κ' εύτυχισμένοι, όταν ξαφνικά ξέσπασε ό πόλεμος. "Ο βασιλιάς έξώστηκε τ' άρματα και κάλεσε τις κόρες του για να τις άποχαιρετήση. Τότε του ήρθε στη σκέψη ή ιδέα να μάθη πόσο τον άγαπούσε ή καθεμία τους.

Πρώτη στο έρώτημά του άπάντησε ή μεγάλη :

— Σ' άγαπώ σαν τα μάτια μου, πατέρα, του είπε σφιγγοντάς τον με τ' άσπρα της χεράκια.

Εύχαριστήθηκε ό κύρης της, γύρισε στη δεύτερη :

— Κ' εσύ;

— Σάν την ίδια τη ζωή μου!

— "Η σειρά σου τώρα, είπε στην τρίτη, τη μικρότερη.

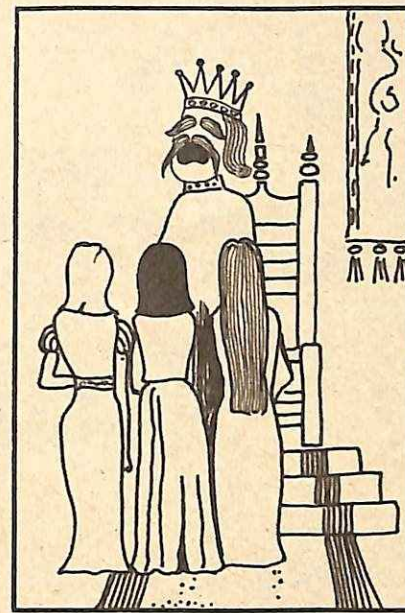
— Εγώ σ' άγαπώ σαν τ' άλάτι.

"Ακούγοντας αυτά τα λόγια ό βασιλιάς, θύμωσε πολύ. Την άρπαξε απότομα και την έβγαλε έξω από το παλάτι. "Όστερα καβάλησε τό άτι του κ' έφυγε μουρμουρίζοντας λόγια πικρά.

"Η δύστυχη ή βασιλοπούλα πήγε να σκάση από τό κακό της. Μήτε να φάη μπορούσε, μήτε να κοιμηθή. Τριγύριζε σκυφτή στην πολιτεία και πουθενά δὲν εύρισκε γαλήνη. "Από τη ντροπή δὲν άνοιγε τό στόμα της να πη σε κανένα πώς την είχε διώξει ό πατέρας της, γι' αυτό κι ό πόνος της άντι να λιγοστεύη, δυνάμωνε με τό καιρό. Πήρε, λοιπόν, τα μάτια της κ' έφυγε από τη χώρα.

Πέρασε στρατες έρημες, άγχαθερά παράγγια, ποτάμια όρμητικά, συναπαντήθηκε με ανθρώπους κακούς, πού ένας Θεός ξέρει πώς μπόρεσε να τους ξεφύγη, γνώρισε την πείνα και τη δυστυχία, τη φοβέρα των άγριμιών και την όργη των άνέμων.

Τέλος, βρέθηκε σε μιá μεγάλη

ξένη χώρα και πήγε να χτυπήση τη θύρα του παλατιού. Για καλή της τύχη της άνοιξαν δίχως δυσκολία, και καθώς είχαν ανάγκη από μιάν άξια νέα για τις δουλειές, την κρατήσανε.

Πέρασαν λίγες μέρες ήσυχα, μα ενώ δὲν είχε σε κανένα λέξι για τον έαυτό της, οι παλατιανοί κατάλαβαν από τα φερσίματά της πώς ήταν από μεγάλη γενιά. Σάν τό έμαθε αυτό τό βασιλόπουλο, γύρισε από περιέργεια να την ιδη και να κουβεντιάση μαζί της. Μόλις την αντίκρυσε, θαμπώθηκε άμέσως από την όμορφιά της κι από τους τρόπους της κι αποφάσισε να την κάνη δική του για πάντα. Και κείνη τον άγάπησε, μα καθώς ήταν ντροπαλή δὲ θέλησε να τό φανερώση.

Λίγον καιρό άργότερα τό βασιλόπουλο έπεσε στα πόδια του μεγάλου του πατέρα για να του ζητήση την άδεια να την παντρευτή. Κ' εκείνος, πού τον λάτρευε και δὲν ήθελε να τον κακοκαρδίση, έστερεξε, βιάστηκε μάλιστα να όρίση την ήμέρα του γάμου.

"Η διωγμένη βασιλοπούλα πού έμελλε να γίνη νύφη, ξετρελλάθηκε σαν τ' άκουσε κ' ένα μόνο ζήτησε από τον καλό της : να καλέση στο γάμο τον πατέρα και τη μάνα της, άλλα να μην τους πη ότι εκείνη ήταν ή δική τους θυγατέρα. Πώς να της άρνηθή ό νιός, πού οι χάρες της τον είχαν μαγέψει; "Έστειλε άμέσως δυό ανθρώπους του μ' έπίσημο κάλεσμα και με δώρα στη

γειτονική χώρα, κι ό βασιλιάς, πούχε γυρίσει νικητής από τον πόλεμο, πήρε τη βασίλισσά του και κίνησαν για τό γάμο φορώντας τις χρυσοκέντητες στολές τους και κουβαλώντας, με τη σειρά τους, σπάνια δώρα. Τους δέχτηκαν εγκάρδια στο παλάτι, τους κοίμισαν σε μεταξωτά στρωσίδια και την ώρα του γάμου, στην έκκλησία, τους έβαλαν στα δεξιά τους ό βασιλιάς κ' ή βασίλισσα. "Έγινε ένας γάμος άξέχαστος. "Όστερα πήγαν όλοι και κάθισαν σ' ένα μεγάλο τραπέζι στρωμένο με πεντάκριβα ύφαντά και πλουμισμένο μ' εύδιαστα λουλούδια.

"Αρχισαν να τρώνε με πολύ κέφι τα όρεχτικά φαγιά, μα ό ξενοφερμένος βασιλιάς μόλις άγγιζε κάτι, τό άφηνε κι ούτε μπουκιά δὲ μπορούσε να καταπιή. Τό φαί του ήταν όμοιο με των άλλωνών, άλλα δὲν είχε νοστιμάδα, γιατί ή νύφη φρόντισε να όρμηνήψη τις μαγειρίσσεις να τ' αφήσουν άνάλατο.

Μέσα στα γέλια, τις εύχες και τα χαρούμενα ξεφωνητά, δὲν πρόσεξε κανένας πώς ό μόνος πού δὲν έτρωγε ήταν εκείνος. "Όμως ή νύφη, πού μήτε στιγμή δὲ σήκωνε τα μάτια από πάνω του, ρώτησε σε μιá στιγμή μεγαλόφωνα :

— Γιατί δὲν τρώς, βασιλιά μου;

— Κόρη μου, να με συμπαθές, όμως πρέπει να σου πω ότι τό φαγητό σας δὲν τρώγεται. Κάτι του λείπει, της αποκρίθηκε με στενοχώρια.

— Σάν τι του λείπει, αφέντη μου; έκανε, παραξενεμένη τάχα, εκείνη.

— Λείπει τ' άλάτι. Και θαρρώ πώς κανέναν δὲν μπορεί να φάη δίχως άλάτι. Τ' άλάτι είναι ή ζωή του ανθρώπου!

Είπε κι άλλα πολλά για να τό παινέψη, θύμισε και του Χριστού τα λόγια, πού όλοι τα ξέρετε : «Εάν τό άλας μωρανθή...» κλπ.

Τον άκουσε προσεχτικά ή θυγατέρα του, κι όταν εκείνος τέλειωσε, άλλάζοντας τό πλαστό, παιγνιδιάρικο ύφος της, είπε με πονεμένη ψυχή, μα χωρίς κακία :

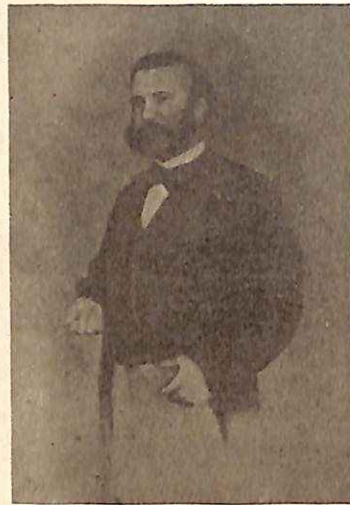
— Κι όμως, βασιλιά μου, έλόγου σου θύμισες πολύ με την κόρη σου τη μικρή, την αποπήρες και την απόδωξες γιατί σου είπα πώς σ' άγαπάει σαν τ' άλάτι.

Σαστισμένος ό βασιλιάς αναθυμήθηκε τό τ' είχε πει. Είδε να περνά μπροστά του τό χλωμό φάν-

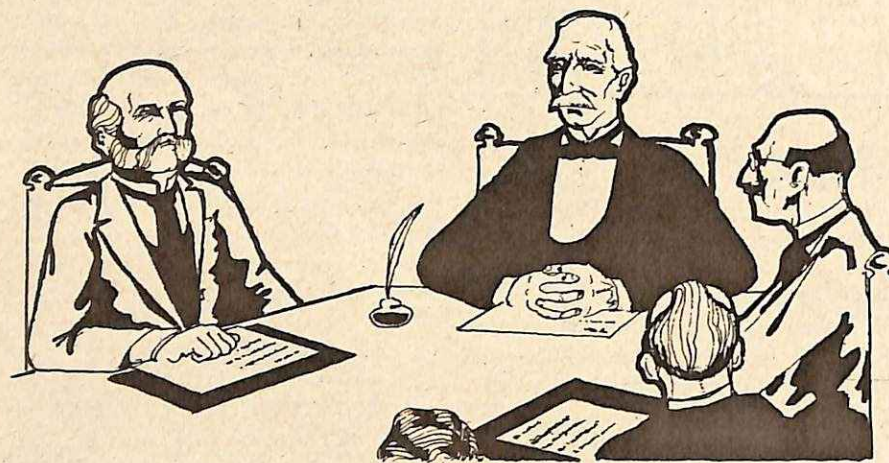
(Συνέχεια εις την σελίδα 23)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ 1877-1900

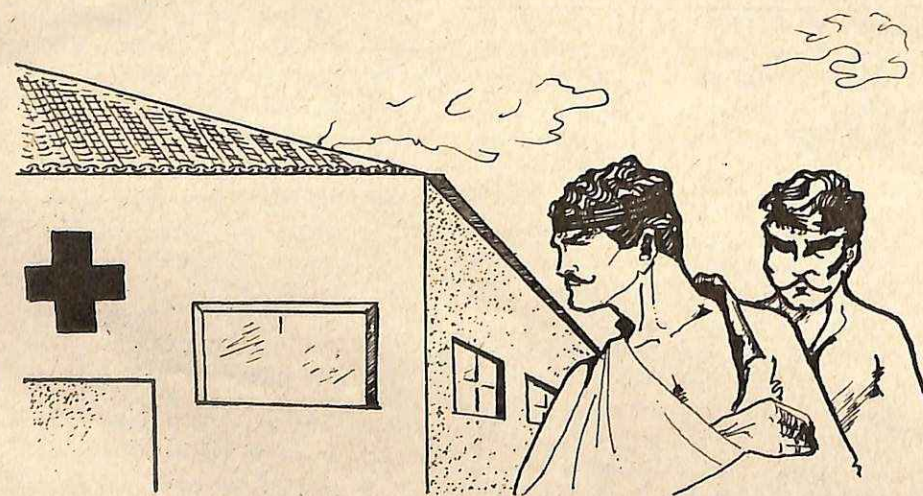
Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΗ

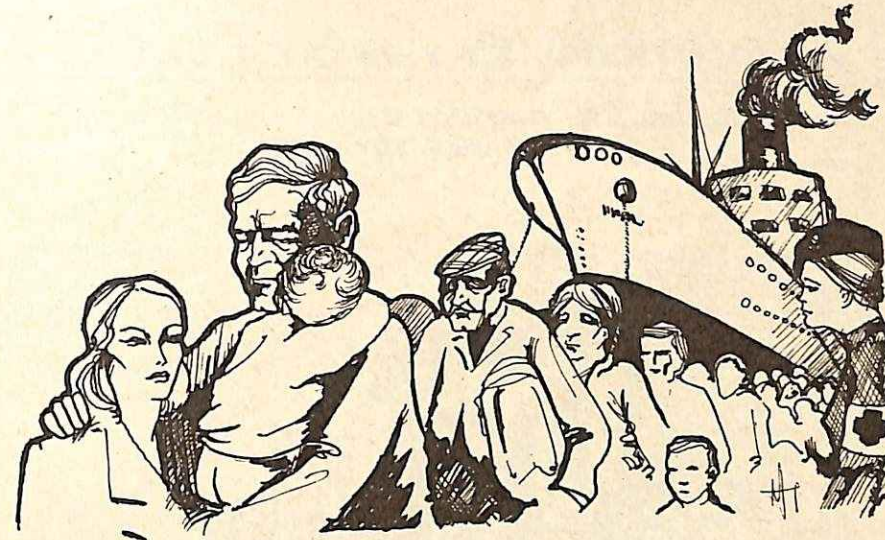
ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΝΤΙΝΑΝ

1877. Ήξεχοντα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας — Μ. Ρενιέρης, Χ. Πρετεντέρης - Τυπάλδος, Π. Σούτσος, Σ. Κολλιάτσος, Ἰωάν. Βούρος, Γ. Κοζάκης Τυπάλδος — συνεκρότησαν τὸ Πρῶτον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἰδρυθέντος «Ἐπικουρίου τῶν ἐν πολέμῳ τραυματιῶν Συλλόγου», ὡς ἀρχικῶς ὀνομάσθη ὁ Ε.Ε.Σ.

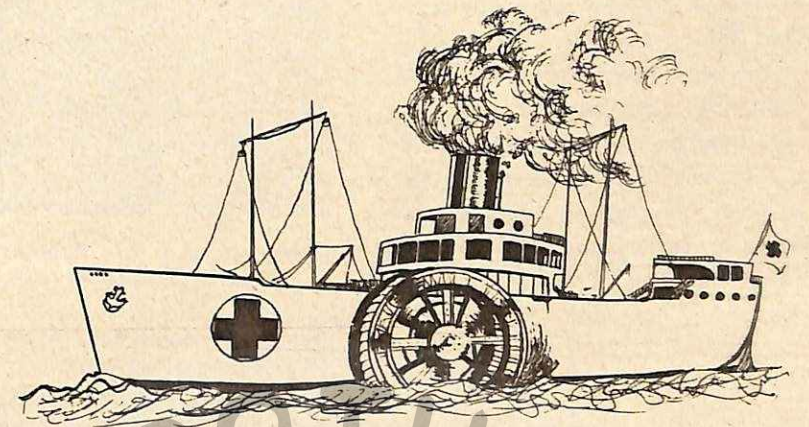

1878. Τῷ ἔτει ἡ Νοσοκομεία ἰδρύσεν ὁ νεοσύστατος Ε.Ε.Σ., διὰ τὴν νοσηλείαν τῶν εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα διακομιζομένων τραυματιῶν τῆς Κρητικῆς Ἐπανάστασης.

1878 - 1882. Δεκάδες χιλιάδων προσφύγων ἀπὸ τὴν Κρήτην καὶ Ὁμογενῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, τοὺς ὁποίους ἐξετόπισεν ἡ στάσις τοῦ Ἀραμπῆ (1882) συνέφερον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πρωτοεργάτης τῆς περιθάλψεως τῶν ὁ Ε.Ε.Σ.

1897. Ἡ σημαία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρέιχε προστασίαν εἰς τὰ πλωτὰ Νοσοκομεία, τὰ ὅποια διεκόμεζαν τοὺς τραυματίας κατὰ τὸν ἀτυχῆ Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ ἔτους ἐκείνου.

1897. Ὑπὲρ τὰς 10.000 τραυματίαι καὶ ἀσθενεῖς ἐνοσηλεύθησαν εἰς Νοσοκομεία καὶ ἰατρεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΜΑΘΗΤ. ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ
ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ο Υφυπουργός Υγιεινής της Αιθιοπίας κ. Μεσφιν Φαντα έπεσκέφθη τὰ Κεντρικά Γραφεία του Ε.Ε.Σ. χαιρετίσας τὸν Πρόεδρον κ. Θ. Γαροφαλίδην. Κατόπιν ἐπιθυμίας του καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Ί. Φινινῆ καὶ τοῦ Καθηγητοῦ ἱατροῦ κ. Σ. Παπαϊωάννου, Διευθυντοῦ τῆς Ἀντιεπιδημικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Αἰθιοπίας, ἐπεσκέφθη τὸν Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν, τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Νοσοκόμων τοῦ Ε.Ε.Σ. Εἰς ταύτην τὸν ὑπεδέχθησαν καὶ τρεῖς Αἰθιοπίδες σπουδαστρίαι τῆς Σχολῆς, φιλοξενούμεναι τοῦ Ε.Ε.Σ. Ὁ κ. Υφυπουργὸς ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν λαμπρὰν λειτουργίαν τῶν κέντρων αὐτῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. Καθηγητὴς κ. Θ. Γαροφαλίδης παρακολουθῶν τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας Νεότητος κ. Παν. Γεωργούντζου.

Τὴν 11 Δεκεμβρίου ἐγένοντο εἰς τὰ Γραφεία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως Μαθητικῶν Λευκωμάτων, παρουσία τοῦ Προέδρου Καθηγητοῦ κ. Θεοδ. Γαροφαλίδη, Μελῶν τοῦ

Κ.Δ. Συμβουλίου, Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ Ἐπιθεωρητῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ ἄλλων ἐκλεκτῶν προσκεκλημένων. Ἐγκαινιάζων τὴν Ἐκθεσιν ὁ Πρόεδρος κ. Γαροφαλίδης ἀπηύ-

Στιγμιότυπον ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετῆσε διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Νοέμβριον 1973 7.564 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς :

α) Τραύματα, κατάγματα 3.293. β) Παθολογικὰ νοσήματα 3.105. γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ.) 1.166.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις :

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 86. Νοσήματα κυκλοφορικοῦ συστήματος 565. Λοιμώδη νοσήματα 12. Ἐγκαύματα 95. Μέθη 47.

Ἐλήφθη αἷμα πρὸς ἐξέτασιν ἀπὸ ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ὑπόπτους μέθης. 8. Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἱατρικῶν ὁδηγῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενούντων μέλη τῶν πληρωμάτων των 35. Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 199.

θῆνε χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς κυρίους Ἐκπαιδευτικούς, πολυτίμους Συνεργάτας τοῦ Ε.Ε.Σ., καὶ εὐχὰς διὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Νέον Ἔτος πρὸς ὅλους τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας.

Ἀκολουθῶς ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ. Νεότητος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Ἡ ἔκθεσις τῶν λευκωμάτων τῶν ἐρυθροσταυριτῶν μας μαζὶ μετὰ τὰ λευκώματα ἐρυθροσταυριτῶν ξένων χωρῶν εἰς τὴν αἵθυσαν αὐτὴν μᾶς δίδει τὴν ἱκανοποίησιν ὅτι τῶν ἰδικῶν μας τὰ λευκώματα διακρίνονται διὰ τὴν πρωτοτυπίαν, τὸν πλοῦτον, τὴν ἐπινοητικότητα καὶ τὴν καλαισθησίαν. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν θ' ἀνταλλάγουν μετὰ λευκώματα σχολείων ἐξωτερικοῦ καὶ ἄλλα θὰ σταλοῦν εἰς διεθεῖς ἐκθέσεις ἐρυθροσταυριτῶν. Ἐκτὸς αὐτῶν οἱ μαθηταὶ μας φιλοτεχνοῦν καὶ ζωγραφικὰς πίκακας, ποὺ στέλλονται πρὸς ἐκθεσιν εἰς διαφόρους χώρους καὶ βραβεύονται πολὺ συχνά. Ἐπίσης ἀνταλλάσσουν ἐπιστολάς μετὰ ξένων σχολείων συμμαθητῶν. Μετὰ τὸν τομέα αὐτὸν τὰ σχολεῖα μας καλλιεργοῦν τὴν διεθνή φιλίαν καὶ κατανόησιν.

Οἱ ἐρυθροσταυρίται μας ὁμως παρουσιάζουν ζηλευτὴν δρᾶσιν καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγιεινῆς διατροφῆς καὶ ἀσκήσεως εἰς τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, γίνονται δὲ οὕτω πρόξενοι μορφώσεως τοῦ περιβάλλοντός των, ἰδίᾳ εἰς τὴν ὑπαιθρον.

Ἀκόμη ὁμως πλέον σημαντικὴ εἶναι ἡ δρᾶσις τῆς Ἑλληνικῆς ἐρυθροσταυρικῆς νεολαίας καθ' ὅλην τὴν χώραν εἰς τὸν τομέα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν Κοινότητα. Συγκινεῖται τις ἀναγινώσκων τὰς ἐκθέσεις τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δραστηριότητος τῶν σχολείων μας. Εἰς στήριότητος τῶν σχολείων μας. Εἰς κάθε σχολεῖον τοῦ Κράτους αἱ ἐρυθροσταυρικαὶ κοινότητες βοηθοῦν πτωχοὺς συμμαθητὰς των, ἀναξιοπαθούσας οἰκογενείας, στέλλουν δέματα ἱματισμοῦ, τροφίμων, γραφικῆς ὕλης, παιγνιδίων κλπ. εἰς μαθητὰς ὀρείνων χωρίων, ἐξυγιαίνουν νοσογόνους ἐστίας εἰς τὸ χωρίον των, ἐπιβλέπουν τὸν καθαρισμὸν ὁδῶν, πλατειῶν καὶ δημοσίων χώρων κατὰ τὰς ἐορτὰς κυρίως, δεινὰ δροφυτεύουν ὁδοὺς, πλατείας, λό-

φους, κοινοτικούς ἐλευθέρους χώρους, ἐπισκέπτονται μετὰ δῶρα καὶ ψυχαγωγῶν ὀρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα, ἀσυλα, νοσοκομεῖα κατὰ τὰς ἐορτὰς παρέχοντες τὴν χαρὰν εἰς ἄτομα ἀτυχῆ.

Ὅλη αὕτη ἡ δραστηριότης κινεῖ τὰς παιδικὰς ψυχὰς εἰς συμπάθειαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν συνάνθρωπον κατὰ τὴν ἱστορικὴν μας παράδοσιν καὶ τὴν χριστιανικὴν ὁρησκίαν μας. Ἀποκοτὴν ἀνθρωπιάν. Καὶ κατὰ τοῦτο ἐφαρμόζουν ἐμπράκτως τὸ σύνθημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ : Διὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν εἰρήνην. Συντελεσται τοῦ ὑπερόχου αὐτοῦ ἔργου τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων εἰς ἀγαθοὺς πολίτας εἶναι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ μας, οἱ ὁποῖοι μετὰ ἐνθουσιασμὸν καθοδηγοῦν τοὺς νέους εἰς τὸ κοινὸν αὐτὸ ἔργον τοῦ σχολείου καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Κύριε Πρόεδρε, ἡ συμμετοχὴ Σας εἰς τὴν σημερινὴν ἐορτὴν καὶ ἡ τόσον εὐρεῖα παρουσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὑπογραμμίζουν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐκτίμησιν Σας πρὸς τὸ ἔργον τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς Νεότητος καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλλ. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικούς λειτουργοὺς ποὺ ἡγοῦνται τῆς κινήσεως ταύτης. Αὐτὸ μᾶς ἐνθαρρύνει ὅλους νὰ συνεχίσωμεν τὰς προσπάθειάς μας, ὥστε ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος νὰ κρατῇ τὴν θέσιν του εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν μεταξὺ ὄλων τῶν ἐρυθροσταυριτῶν τοῦ κόσμου.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ εἰδῶν μέσω ἡμῶν)

Τὸ Δημ. Σχολ. Δαυλείας Λεβαδείας εἰς Δημ. Σχολ. Βίνιανης Εὐρυτανίας, 10 δέματα μετὰ εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως, καὶ εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μυριοφύτου Κιλκίς 1 δέμα βοηθείας.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Λιβαδίου Ἐλασσόνης, εἰς πτωχοὺς συμμαθητὰς γραφικὴν ὕλην καὶ τὰ ἑξῶς συμμετοχῆς των εἰς ἡμερησίαν ἐκδρομὴν τοῦ Σχολείου. Οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς ἄπορον οἰκογένειαν τοῦ χωρίου.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καλλιρρόης Τριφυλίας δέμα τροφίμων εἰς πνευματικῶς ἀνάπτηρον γέροντα τοῦ χωρίου καὶ εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὸ Γηροκομεῖον Καλαμάτας ἀπὸ 40 δὲ τὸ Πάσχα.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀνθηροῦ Μουζακίου, εἶδη γραφικῆς ὕλης εἰς ἀπόρους συμμαθητὰς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Προυσοῦ Εὐρυτανίας οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν ἀποδιδάσκοντος διδασκάλου, καθὼς καὶ εἰς τραυματισθέντα ἄπορον συμμαθητὴν. Εἰς τὸν Ἐρανον Ἀγάπης τῆς Μητροπόλεως Ναυπακτίας χρηματικὸν ποσόν.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγίου Ἰωάννου Θηβῶν, εἰς ἄπορα παιδιὰ τοῦ χωρίου Χριστουγεννιάτικα δῶρα.

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ἐδέσσης, τρόφιμα εἰς ἀπόρους γέροντας καὶ εἶδη ἱματισμοῦ εἰς πτωχοὺς συμμαθητὰς. Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἐδέσσης διάφορα χρήσιμα δῶρα.

Τὸ 1ον Γυμνάσιον Ἀρρ. Ἡρακλείου, εἰς 40 ἀπόρους οἰκογενείας τῆς πόλεως ἀνὰ ἑν δέμα μετὰ εἶδη βοηθείας. Εἰς Βενιζέλειον Νοσοκομεῖον Ἡρακλείου 250 γλυκίσματα καὶ εἰς τὰς Φυλακὰς Ἡρακλείου 180 κυτία σιγαρέττων καὶ διάφορα γλυκίσματα.

Τὸ 12ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, εἰς 3 χωρία τῆς περιοχῆς Φλωρίνης ἀνὰ ἑν δέμα βοηθείας καὶ εἰς τὸ Γηροκομεῖον Θεσσαλονίκης πολλὰ δῶρα.

Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Ἱεραπέτρας Κρήτης, 25 δέματα βοηθείας εἰς ἰσάριθμους ἀπόρους οἰκογενείας.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἐνδεεῖς συμμαθητὰς, δέματα βοηθείας.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἐνδεεῖς συμμαθητὰς, τρόφιμα, παιγνίδια, γραφικὴν ὕλην.

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἐνδεεῖς οἰκογενείας, δέματα μετὰ εἶδη βοηθείας, καὶ εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λευκασίου Καλαβρύτων δέμα βοηθείας.

Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Α.γίου, εἰς ἀπόρους συμμαθητὰν των διάφορα εἶδη βοηθείας.

Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἀπόρους οἰκογενείας καὶ συμμαθητὰς, τρόφιμα, γραφικὴν ὕλην καὶ εἶδη ἱματισμοῦ, καὶ εἰς τὸ Γηροκομεῖον Αἰγίου Πασχαλιὰτικὰ δῶρα.

Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Καλαβρύτων ἑν δέμα μετὰ τρόφιμα.

Τὸ 8ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἀπόρους οἰκογενείας δέματα μετὰ τρόφιμα.

Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἀπόρους συμμαθητὰς ἐνδύματα καὶ εἶδη γραφικῆς ὕλης. Εἰς ἀναξιοπαθοῦσας οἰκογενείας δέματα μετὰ τρόφιμα.

Τὸ Δημ. Σχολ. Γρηγορίου Αἰγιαλείας, εἰς Ὀρφανοτροφεῖον Αἰγίου 30 κιλά σταφίδας.

Τὸ Δημ. Σχολ. Μελισσίων Αἰγιαλείας εἰς ἄπορον γραστὴν τρόφιμα καὶ ἄλλα εἶδη βοηθείας (15 κιλά ἐλαίου).

Τὸ Δημ. Σχολ. Παρασκευῆς Αἰγιαλείας, εἰς Γηροκομεῖον Αἰγίου γλυκίσματα, τρόφιμα καὶ ἄλλ' εἶδη δῶρων.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σεληνούντος Αἰγιαλείας, εἰς Γηροκομεῖον Αἰγίου κουλούρια καὶ αὐτὰ Πασχαλιὰτικα.

Τὸ Δημ. Σχολ. Μυριοφύτων Κιλκίς εἰς Δημ. Σχολ. Δαυλείας Βοιωτίας, ἑν δέμα μετὰ διάφορα εἶδη βοηθείας.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀμφιδέας Ἀθηνῶν εἰς τὰ ἱδρύματα «Ἅγιος Ἀνδρέας» καὶ εἰς τὴν «Στέγην Ὑπερλίκαν» Ν. Σμύρνης, διάφορα δῶρα. Εἰς μαθητὰς Ἐπαρχιακῶν Σχολείων 15

Τὸ Ἴον Δημ. Σχολ. Ἀμπελώνος Λα-
ρίσης εἰς πτωχὰς οἰκογενείας τοῦ χω-
ρίου, διάφορα τρόφιμα. Εἰς στρατιω-

Τὸ Δημ. Σχολ. Κρυοβρύσης Ἐλασσόνης, εἰς ἄπορον γέροντα 10 σάκκους καυσοξύλων καὶ εἰς ἀναξιοπαθοῦσας οἰκογενεῖας δέματα μὲ τροφίμα.

Τὸ Οἰκονομ. Γυμν. Πατρῶν, εἰς ἀπό-
ρους μαθητὰς καὶ τὰς οἰκογενείας των,
εἶδη ἱματίσμου καὶ ὑποδύσεως. Εἰς Φι-

ὕποτροφία, ταξίδια (ὕπογραμμο)

ανάγκες, μόρφωση, σπουδές, επιστημονικές μελέτες,

τὸ Γηροκομεῖον Κερκύρας 102 ὠα, γλυ-
κίσματα καὶ σιγαρέττα. Εἰς Ὁρφανο-
τροφεῖον 125 ὠά, παξιμάδια καὶ γλυ-

φρικῆς, ἐν δέμα μὲ εἶδη βοηθείας καὶ

Τὸ 11ον Δημ. Σχολ. Καλαμίτας εἰς

300 δέματα με είδη καθαριότητας, γλυκίσματα κλπ.

(Εσωκλείστε δρχ. 4 σέ γ

αμματοσίσημα για έξοδα αποστολής)

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ

(ἀπ' εὐθείας)

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Χολαργού Ἀττικής, εἰς ἔρανον ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος δρχ. 3.642.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Κερασινίου Πειραιῶς, εἰς τὴν ἀπορον οἰκογένειαν τῆς Ζωῆς Ἀθηνῶν δρχ. 300.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σκάλας Λακωνικῆς, ἐνίσχυσις ἀπόρων μαθητῶν τοῦ καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν με δρχ. 3.000.

Τὸ Δημ. Σχολ. Φιλοθέης Ἀθηνῶν, εἰς Φιλόπρωτον Ταμεῖον Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δρχ. 600.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κωστοῦ Πάρου, εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 95, καὶ εἰς τρεῖς στρατιώτας τῶν συνόρων δρχ. 183.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Λεωνιδίου, εἰς Ἀντικαρκινικὸν ἔρανον δρχ. 415.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγίου Γεωργίου Λεβαδείας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Λεβαδείας, ὑπὲρ τῶν σκοπῶν αὐτῆς, δρχ. 240.

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ν. Φιλαδελφείας Ἀθηνῶν, διὰ τοὺς παραμορφωθέντας μαθητὰς ἐκ πυρκαϊᾶς σχολ. λεωφορείου δρχ. 692 καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος μαθητοῦ Σωτ. Βίνου δρχ. 450.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λυκοποριᾶς Κορινθίας, εἰς ἀπορον μαθητῶν δρχ. 155.

Τὸ 54ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἰς Ὁρθόδοξον Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν Θεσσαλονίκης δρχ. 3.000, καὶ εἰς Ἱερὰν Μητρόπολιν Φλωρίνης δρχ. 850.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σκαλοῦδας Ἀρτης, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν οἰκογένειαν τοῦ διδασκάλου Λ. Κωστοβασιλῆ δρχ. 515.

Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας Κρήτης, εἰς πέντε ἀπόρους οἰκογενείας δρχ. 470.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κανάλου Ἀμφιλοχίας, διὰ τὴν ἀγορὰν γραφικῆς ὕλης εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ δρχ. 100.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίων Ἀμφιλοχίας, εἰς Ἀντικαρκ. ἔρανον δρχ. 65 καὶ εἰς παραλυτικὸν παῖδα τοῦ χωρίου δρχ. 200.

Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Ἱεραπέτρας, ὑπὲρ ἀνεγειρομένου Ἱ. Ναοῦ δρχ. 200.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κομποθέκλας Ἀμφιλοχίας, εἰς 3 ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου τοῦ χωρίου, δρχ. 135, εἰς Διδασκαλικὸν Σύλλογον Ἀμφιλοχίας δρχ. 150, καὶ δι' ἐνίσχυσιν ἀπόρου μαθητοῦ τοῦ Δημ. Σχολ. Κανάλου δρχ. 100.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κεφρινιάς Ἀμφιλοχίας, εἰς ἀπορον μαθητῶν τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κομποθέκλας δρχ. 100.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κωστοῦ Ἀρτης, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν ἀπορον οἰκογένειαν δρχ. 700.

Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Χαλκίδος εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος μαθητοῦ Σωτ. Βίνου δρχ. 1.450.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σουλάρων Κεφαλληνίας, εἰς Ἱερὰν Μητρόπολιν Κεφαλληνίας δρχ. 20, εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 100, καὶ εἰς Ὁρφανοτροφεῖον Ἀργοστολίου δρχ. 250.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, εἰς ἔρανον Ἀγάπης, δρχ. 300, εἰς τὸ Ἰδρυμα δ' «Καλὸς Σαμαρεῖτης» δρχ. 450, εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Θεσσαλονίκης δρχ. 450, εἰς τὸ Ἀσυλὸν τοῦ Παιδιοῦ δρχ. 400, εἰς τὴν Σχολὴν Τυφλῶν

Θεσσαλονίκης δρχ. 320 καὶ εἰς τὴν Σχολὴν Κωφάλαων Βορείου Ἑλλάδος δρχ. 1.040.

Τὸ 8ον Δημ. Σχολ. Ἐλευσίνος Ἀττικής, εἰς τὸν Οἶκον Τυφλῶν Καλλιθέας δρχ. 550.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἐρατύρας Κοζάνης, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν μαθήτριαν δρχ. 550.

Τὸ Δημ. Σχολ. Στερίου Λεβαδείας, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν μαθήτριαν δρχ. 3.000.

Τὸ Ναυτικὸν Γυμνάσιον Καρδαμύλων Χίου, εἰς ἀπόρους οἰκογενείας Καρδαμύλων, διὰ τὴν ἀγορὰν τροφίμων δρχ. 8.154, εἰς Μοναχὰς Ἱερὰς Μονῆς Χίου δρχ. 500, καὶ εἰς ἀπορα παῖδιὰ διὰ τὴν ἀγορὰν ὑποδημάτων δρχ. 2.553.

Τὸ Γυμνάσιον Θηλ. Ἱεραπέτρας, εἰς Νοσοκομεῖον Ἱεραπέτρας δρχ. 300.

Τὸ Γυμνάσιον Κισσάμου Χανίων, εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην περιθάλψεως ἀπόρους δρχ. 1.500.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Ἀθηνῶν, εἰς τοὺς Φίλους τῶν Μαθητῶν τοῦ Χωριοῦ δρχ. 500.

Τὸ Δημ. Σχολ. Περαιχώρας Κορινθίας, εἰς ἔρανον Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς δρχ. 830, δι' ἀποπεράτωσιν Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου δρχ. 363, εἰς ἔρανον ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος Πετρόμπε δρχ. 160.

Τὸ 13ον Γυμνάσιον Θηλ. Ἀθηνῶν, εἰς Ἐσωτερ. Ἱεραποστολὴν δρχ. 675, εἰς Ἐξωτερ. Ἱεραποστολὴν δρχ. 1.000, εἰς τὸν ἀπορον Γ. Τρουλάκη δρχ. 1.000, εἰς δύο ἀπόρους μαθητῶν δρχ. 1.400, εἰς δύο ἀπόρους οἰκογενείας δρχ. 400, εἰς ἕνα ἀπορον φυματικὸν δρχ. 300, εἰς ἀπορον μαθητὴν τοῦ Γυμνασίου Δάφνης Ἀθηνῶν δρχ. 2.300, εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν δρχ. 1.000, εἰς πτωχὴν κυρίαν δρχ. 350, εἰς 4 ἀπόρους μαθητῶν δρχ. 2.000, εἰς πτωχοὺς γέροντας δρχ. 350, καὶ εἰς ἀπορον παράλυτον δρχ. 1.000.

Τὸ Δημ. Σχολεῖον Λογκανίκου Λακεδαιμόνος, εἰς ἀπόρους οἰκογενείας τοῦ χωρίου εἶδη βοήθειας συνολικῆς ἀξίας 2.150 δρχ. καὶ εἰς Ἐσωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 470.

Τὸ Δημ. Σχολ. Τραγανῶν Λεκαίνων, εἰς ἀπορον ἀσθενῆ μαθήτριαν δρχ. 150, καὶ εἰς 4 πτωχὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου δρχ. 250.

Τὸ 1ον Γυμν. Θηλέων Μυτιλήνης, εἰς Μαθητικὰ Συσσίτια Μητροπόλεως δρχ. 400.

Τὸ Οἶκονομ. Γυμνάσιον Καλύμνου εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 800.

Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Ἡρακλείου Ἀττικής, εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν δρχ. 550, καὶ εἰς Ὁρφανοτροφεῖον «Στέγη τοῦ Παιδιοῦ» Ν. Ἰωνίας δρχ. 200.

Τὸ 2ον Γυμν. Ἀρρένων Ρεθύμνου, εἰς Δημ. Σχολ. Ἀνα Μαλακίου δρχ. 200.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Λιθαδίου Ἐλασσόνης, εἰς τὴν ἀπορον οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος μαθητοῦ Σωτ. Βίνου δρχ. 300.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Καλλιρρόης Τριφυλίας, εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 1.100, εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 216, καὶ εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 50.

Τὸ 1ον Γυμνάσιον Ἀρρένων Ἡρακλείου Κρήτης, εἰς Πιτσουλᾶκειον Ὁρ-

φανοτροφεῖον δρχ. 1.000 καὶ εἰς τὴν «Στέγη Ἀνηλίκων» δρχ. 500.

Τὸ 12ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, εἰς Γηροκομεῖον Θεσ)ίκης δρχ. 1.000, εἰς Σχολὴν Κωφάλαων καὶ Τυφλῶν Θεσ)νίκης δρχ. 1.500, καὶ ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ εἰς Τούμπαν δρχ. 200.

Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, εἰς ἀπορον ἀσθενῆ διὰ τὴν ἀγορὰν φαρμάκων δρχ. 250, καὶ εἰς ἀπόρους οἰκογενείας Αἰγίου δρχ. 1.450.

Τὸ Δημ. Σχολεῖον Μελισσίων Αἰγιαλείας, εἰς ἀπορον γραίαν δρχ. 100.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σελινούντος Αἰγιαλείας εἰς Γηροκομεῖον Αἰγίου δρχ. 200, εἰς ἀπορον οἰκογένειαν καὶ ἕνα γέροντα δρχ. 300.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀμφιθέας Ἀθηνῶν εἰς τὰ Ἰδρύματα «Ἁγίος Ἀνδρέας» καὶ εἰς «Στέγη Ὑπερηλίκων» δρχ. 2.887.

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ζωγράφου Ἀθηνῶν, εἰς ἀνάπηρον μαθητὴν δρχ. 5.000.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀμπελώνος Λαρίσης, εἰς ἀπορον καρδιοπαθῆ, δρχ. 1.800.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολεῖον Λαρίσης (Πρότυπον), εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 720.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Καλαμπάκας, εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 500.

Τὸ 19ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων, εἰς πτωχὴν οἰκογένειαν, δρχ. 135.

Τὸ 6ον Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἰς πτωχὴν οἰκογένειαν δρχ. 100.

Τὸ 8ον Δημ. Σχολ. Χίου, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν οἰκογένειαν δρχ. 2.500.

Τὸ Οἶκον. Γυμν. Πατρῶν, εἰς ἀπορφανισθεῖσαν μαθήτριαν δρχ. 15.000.

Τὸν 1ον Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας Κρήτης, ὑπὲρ ἀνεγειρομένου Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ δρχ. 1.150.

Τὸ Δημ. Σχολ. Τσολυλίου Βοΐου, εἰς Ἐξωτερ. Ἱεραποστολὴν δρχ. 730.

Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Τριπόλεως, εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 610 καὶ εἰς διάφορα κοινωφελῆ Ἰδρύματα δρχ. 2.750.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ναούσης, εἰς δύο πυροπαθεῖς οἰκογενείας δρχ. 3.500.

Τὸ Δημ. Σχολ. Τραγανῶν Ἠλείας, εἰς 4 πτωχὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου δρχ. 900, καὶ εἰς ἀπορον ἀσθενῆ συμ-μαθήτριαν δρχ. 150.

Τὸ 12ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν εἰς διάφορα Κοινωφελῆ Ἰδρύματα τῆς πόλεως δρχ. 3.000, εἰς τὸ υἱοθετηθὲν Δημοτ. Σχολεῖον Φλαμπούρων δρχ. 1.000, εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 300, καὶ εἰς ἀπορον ἀσθενῆ συμμαθητὴν δρχ. 500.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου Κερκύρας, εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 115, εἰς ἀπορον ἀσθενῆ μαθήτριαν τῶν Ἀθηνῶν δρχ. 100, εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 120 καὶ εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 525.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας, εἰς διαφόρους ἀπόρους δρχ. 2.025, ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἱεραπέτρας δρχ. 1.020 καὶ εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 500.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κωστοῦ Πάρου, εἰς Ὁρφανοτροφεῖον Κηφισιάς δρχ. 407, εἰς Μητρόπολιν Παροναξίας δρχ. 120, εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 95, εἰς τρεῖς στρατιώτας τῶν συνόρων δρχ. 183.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λαγκαδίων Μουζακίου, εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 100.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Κερασινίου Πειραιῶς, εἰς Δημ. Σχολ. Τριδένδρου δρχ. 300, εἰς Ἀντικαρκινικὸν ἔρανον δρχ. 300, εἰς Ἀσυλὸν Ἀνιάτων Ἀθηνῶν δρχ. 200, εἰς ἀπορον οἰκογένειαν Κερασινίου δρχ. 500, εἰς ἀσθενῆ συμμαθητὴν δρχ. 400.

Τὸ 23ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς ἔρανον Ἀγάπης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δρχ. 8.000, εἰς ἀπορον συμμαθήτριαν δρχ. 10.500, καὶ εἰς δεινοπαθοῦσαν οἰκογένειαν δρχ. 10.000.

Τὸ 74ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. δρχ. 840, εἰς Ἀντικαρκινικὸν ἔρανον δρχ. 495, εἰς ἔρανον Ἀγάπης δρχ. 950 καὶ ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Μνημεῖου Πεσόντων δρχ. 640.

Τὸ Δημο. Σχολ. Κουναβάδων Κερκύρας, εἰς Ἱερὰν Μητρόπολιν Κερκύρας, ὑπὲρ τῶν σκοπῶν αὐτῶν δρχ. 35, δι' Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 50.

Τὸ 2ον Γυμνάσιον Θηλ. Ἡρακλείου εἰς Πιτσουλᾶκειον Ὁρφανοτροφεῖον δρχ. 1.000.

Τὸ Γυμνάσιον Καρλοδασίου Σάμου δι' ἐνίσχυσιν ἀπόρων μαθητῶν τοῦ δρχ. 600, εἰς Ἐπιτροπὴν Ἀνεγέρσεως Γηροκομεῖον δρχ. 1.000.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Σάμου, εἰς Γηροκομεῖον Σάμου δρχ. 400.

Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Τούμπας Θεσσαλονίκης εἰς ἔρανον Ε.Ε.Σ. 1972 δρχ. 2.603.

Τὸ Γυμνάσιον Γουμνίσσης Κιλκίς, εἰς Ψυχολογικὸν Κέντρον δρχ. 600, εἰς Ἀκριτικὸν Σχολεῖον Κιλκίς δρχ. 700.

Τὸ Γυμνάσιον Βέλλου Κορινθίας, εἰς Γηροκομεῖον Κορίνθου δρχ. 700, εἰς Ὁρφανοτροφεῖον Κορίνθου δρχ. 700, εἰς 5 ἀπόρους οἰκογενείας δρχ. 2.000.

Τὸ Δημ. Σχολ. Βαθέος Μεγαν. Λευκάδος, εἰς Ἀντικαρκινικὸν ἔρανον δρχ. 60.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σκαλοῦδας Ἀρτης, ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ εἰς τὸ χωρίον Ἀθαμανίων Ἀρτης δρχ. 570.

Τὸ Πειραματικὸν Σχολ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εἰς Ὁρφανοτροφεῖον Θηλέων Λιοσίων δρχ. 537, εἰς ἀσθενῆ μαθητὴν τοῦ Γυμνασίου Δάφνης Ἀθηνῶν δρχ. 14.983, εἰς ἔρανον Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δρχ. 2.500 εἰς Ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν δρχ. 5.476.

Τὸ Γυμνάσιον Ἀμοργοῦ, εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Δημ. Σχολ. Ἀμοργοῦ δρχ. 300.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Τὰ κάτωθι Σχολεῖα μᾶς ἀπέστειλαν ἀπεξηραμένον χαμαίμηλον καὶ ἄλλα φαρμακευτικὰ φυτὰ, τὰ ὁποῖα διαθέσαμεν εἰς Νοσηλευτικὰ καὶ λοιπὰ Ἰδρύματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς.

Δημοτ. Σχολ. Τιθορέας Φθιώτιδος. Δημ. Σχολ. Μαχαιρῶν Ἀποκορώνου Χανίων, 7ον Δημ. Σχολ. Χίου. 1ον Δημ. Σχολ. Κάμπου Χίου. Δημ. Σχολ. Πασιού Κορινθίας. Δημ. Σχολ. Κώστου Πάρου. 1ον Δημ. Σχολ. Νάξου. Δημ. Σχολ. Βομβοκοῦς Ναυπακτίας. Δημ. Σχολ. Χουμερίου Ἡρακλείου Κρήτης.

Δημ. Σχολ. Μηλέας Δωρίδος. 2ον Δημ. Σχολ. Κατοχῆς Μεσολογγίου. Δημοτ. Σχολεῖον Μαντζαδινάτων Κεφαλληνίας.

Δημ. Σχολ. Ἐροπηγάδου Ναυπακτίας. Δημ. Σχολ. Σκοπετίου Τροιζηνίας. Δημ. Σχολ. Κολυμπαρίου Χανίων. 1ον Δημ. Σχολ. Ἀμπελώνος Λαρίσης. Δημ. Σχολ. Λαλούκα Ἀργολίδος. Δημ. Σχολ. Νέων Ρόδων Σταγείρων. 4ον Δημοτικὸν Σχολ. Χαλανδρίου Ἀττικής. 8ον Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου Ἀττικής. Δημοτικὸν Σχολ. Ἀλαγονίας Καλαμάτας. 2ον Δημ. Σχολ. Ἀλιάρτου Λεβαδείας. Δημ. Σχολ. Κυπαρισίων Λαρίσης. Δημοτ. Σχολ. Νιπποῦς Χανίων. Δημ. Σχολ. Γοματίου Σταγείρων. Δημ. Σχολ. Δροσιάς Θηβῶν. Δημ. Σχολ. Σωσάνδρας Ἀριδαίας. Δημ. Σχολ. Νεοχωρίου Μαντινείας. Δημ. Σχολ. Δεσφίνης Φωκίδος. Δημ. Σχολ. Ἀνατολικοῦ Θεσσαλονίκης. Δημ. Σχολ. Νέας Ἀμισσοῦ Ξάνθης. Δημ. Σχολ. Κοιλιάδος Ἑρμιονίδος. Δημ. Σχολ. Μαυρογειῶν Λεβαδείας. Δημ. Σχολ. Διαλαμπῆς Κομοτινῆς. Δημ. Σχολ. Χρυσοχωρῶν Σερρών. Δημ. Σχολ. Κρύας Βρύσης Ἀργους. Δημ. Σχολ. Κωμιακῆς Νάξου. Δημοτ. Σχολ. Πλατανίου Ναυπακτίας. Δημοτ. Σχολ. Δασοχωρίου Δεσκάτης. Δημοτ. Σχολ. Βελανιδιάς Ἐλασσόνης. Δημ. Σχολ. Καλοχωρίου Θεσσαλονίκης. Δημ. Σχολ. Κοκκινόρραχως Λακεδαιμόνος. Δημ. Σχολ. Κουνίας Αἰγιαλείας. 2ον Δημοτ. Σχολ. Ληξουρίου Κεφαλληνίας. Δημ. Σχολ. Βλιχάτων Κεφαλληνίας. Δημ. Σχολ. Αὐλῶνος Τριφυλίας. Δημοτ. Σχολ. Γκούρας Κορινθίας. Δημ. Σχολ. Μακρυνῆς Φωκίδος. Δημ. Σχολ. Μονοδρύσης Σερρών. Δημοτ. Σχολ. Κορωνίδος Νάξου. Δημ. Σχολ. Ὑδρούσης Σάμου. Δημ. Σχολ. Καλυβίων Κιάτου. Δημ. Σχολ. Καλυβίων Ἀναλήψεως Ἐλασσόνης. Δημ. Σχολ. Παραλίας Σεργούλας Φωκίδος. Δημ. Σχολ. Σουλίου Κορινθίας. 2ον Δημ. Σχολ. Γαστούνης. Δημ. Σχολ. Κεραμνοῦστου Ἡρακλείου. 1ον Δημ. Σχολ. Κερασινίου Πειραιῶς. Δημ. Σχολ. Κρυσδρύσης Ἐλασσόνης. 3ον Δημ. Σχολ. Ἡλιοπόλεως Ἀθηνῶν. 1ον Δημ. Σχολ. Δεσκάτης Γρεβενῶν. Δημ. Σχολ. Ἀγ. Νικολάου Βοιῶν Λακωνίας. Δημ. Σχολ. Σκούρτους Ξηρομέρου. Δημ. Σχολ. Σπηλιάς Κισσάμου. Δημ. Σχολ. Πατιδίας Ρόδου. Δημοτ. Σχολ. Τραπεζούντος Λακεδονίας. Δημ. Σχολ. Βονίτης Αἰτωλίας. Δημ. Σχολ. Στερίου Λεβαδείας. Δημ. Σχολ. Τραγανῶν Ἠλείας. 2ον Δημ. Σχολ. Κεσκάτης Γρεβενῶν. Δημ. Σχολ. Γλυφάδας Δωρίδος. Δημ. Σχολ. Ἀποστόλων Ἡρακλείου Κρήτης. Δημ. Σχολ. Ἀγίου Πνεύματος Σερρών. 3ον Δημ. Σχολεῖον Ἐδέσσης. Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. Ναυστάθμου Σούδας Χανίων. Δημ. Σχολ. Λογκανίκου Σπάρτης. Δημ. Σχολ. Ἀγ. Νικολάου Μυλοποτάμου Ρεθύμνου. Δημ. Σχολ. Παπαγιαννῶν Σητείας. Δημ. Σχολ. Καρυᾶς Ἐλασσόνης. Δημ. Σχολ. Λαβᾶ Κοζάνης. Δημ. Σχολ. Γαβαλοχωρίου Χανίων. Δημ. Σχολ. Ροδάτου Χανίων. Δημ. Σχολ. Βρυσηῶν Διδυμοτείχου. Δημ. Σχολ. Λόφου Πιερίας. Οἶκον. Γυμνάσιον Ρόδου. Γυμνάσιον Ἀμοργοῦ. Γυμνάσιον Μεγαλοπόλεως. Γυμνάσιον Ἐξαπλάτανου Πέλλης.

Ἐπίσης τὰ κάτωθι Σχολεῖα ἀπέστειλαν ἀπ' εὐθείας χαμαίμηλον εἰς διάφορα Ἰδρύματα.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ Κ' ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ

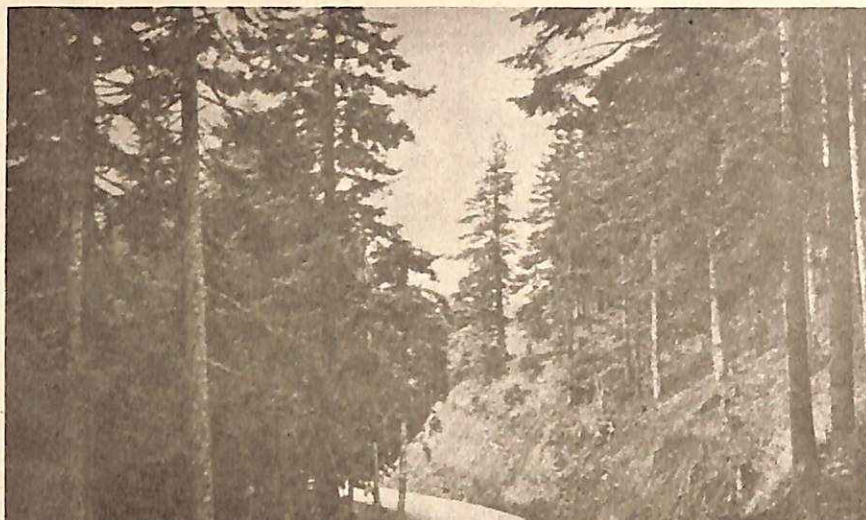
(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 15)

τασμα τῆς ἀγαπημένης του θυγατέρας ποὺ τὴν ἐδίωξε σὲ μιὰ στιγμὴ ἄδικου θυμοῦ, κ' ἐνοιώσε ἕνα σφιζιμο στὴν καρδιά. Ἀναστέναζε βαθιά. Μὰ ἐκεῖνη δὲν τὸν ἄφησε νὰ ὑποφέρει περισσότερο. Ἐτρεξε κοντά του, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ εἶμαι ἡ κόρη σου ἡ χαμένη, πατέρα. Ἐγώ, ποὺ σοῦ εἶπα ὅταν ἐφευγες γιὰ τὸν πόλεμο πῶς σ' ἀγαπῶ σὰν τ' ἀλάτι. Καὶ νὰ ποὺ ἦρθε ἡ ὥρα νὰ καταλάβης τί ἤθελα νὰ πῶ, νὰ ποὺ καὶ σὺ παραδέχτηκες ὅτι κανεὶς δὲ ζῇ χωρὶς ἀλάτι!

Δακρυσμένος ὁ βασιλιάς, τὴ φίλησε μὲ λαχτάρα, κ' ἐπειτα ἔγειρε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ μὴν προδοθῇ ἡ συγκίνησί του. Μὰ ἐκεῖνη τὸν κανέψε, τὸν ξανάφερε στὰ συγκαλά του μὲ γαλιφίες. Καὶ δίχως διόλου νὰ ντραπῇ, εἶπε μπροστὰ σ' ὅλους τὸ τί τράβηξε ὅσο νὰ βρεθῇ στὴ φιλόξενη αὐτὴ πολιτεία, καὶ νὰ κοινέψῃ στὸ παλάτι τοῦ πεθεροῦ τῆς, τὸ πῶς τὴ συμπαῖθησε τὸ βασιλόπουλο, τὸ καθεστῆ. Κι ὁ βασιλιάς ἔνωσε ν' ἀλαφρόνη ἡ ψυχ

ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΩΣ

Υπό Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

Ποιός θα μπορούσε ποτέ να πιστέψει ότι η αναδάσωση των γυνών βουνών μας, μια τόσο ευγενική και ευεργετική ενέργεια για όλους, ήτο δυνατόν να έχει εχθρούς;

Και όμως οι εχθροί της είναι πολλοί και επικίνδυνοι. Νά, τα ονόματά τους: 'Αγνοια. 'Αμάθεια. 'Απροσεξία. 'Αδιαφορία. 'Αμέλεια. 'Εγωϊσμός κλπ.

'Υπάρχουν δυστυχώς πολλοί και μάλιστα αγρότες, που με κανένα τρόπο δεν θέλουν ή δεν μπορούν να καταλάβουν πόσο σοβαρό είναι το έργο της αναδάσωσης στις πλαγιές των βουνών, από όπου πηγάζουν όλοι οι χείμαρροι της Χώρας. 'Απορεί μάλιστα ο αγρότης, όταν βλέπει το Κράτος να δαπανά εκατομμύρια δραχμών κάθε χρόνο για να φυτεύει πευκάκια, τα όποια — σκέπτεται — θα αρχίσουν να δίνουν εισόδημα το γρηγορότερο ύστερα από πενήντα χρόνια. Γι' αυτό αντί να σέβεται και να προστατεύει ο ίδιος την αναδάσωση, προσπαθεί μάλλον να την καταστρέψει. Και την καταστρέφει με όλους τους δυνατούς τρόπους, τη φωτιά, τη βοσκή... Καμιά φορά καταφεύγει και σε βίαιες πράξεις.

Θυμώμαι τα τελευταία, πριν από τον πόλεμο, χρόνια, που η Δασική 'Υπηρεσία, αφού έφύτεψε με πευκάκια όλες τις πλαγιές του βουνού, που τροφοδοτούσαν έναν εξαιρετικά επικίνδυνο χείμαρρο, στη Θεσσαλία, στο τέλος, θέλοντας να συγκρατήσει προσωρινώς τις πλημμύρες του χείμαρρου έως ότου μεγαλώσουν τα πευκάκια και αναλάβουν αυτά το έργο της

προστασίας του εδάφους, έκτισε στο κάτω άκρον του ένα μεγάλο καμπύλο φράγμα, ύψους 5 μέτρων, από τη μια όχθη έως την άλλη. 'Ηταν ωραίο να βλέπεις αυτό το φράγμα πώς συγκρατούσε τα νερά και τα έκανε να πέφτουν μεγαλοπρεπώς από τον έκχειλιστήρα του, σαν σε καταρράκτη. Νά όμως, που δυο αδελφοί, αγρότες από το γειτονικό χωριό, επειδή είχαν ένα κουτοχώραφο μέσα στην αναδάσωση, ενόμισαν ότι ζημιώνονται από αυτό το έργο. 'Επήγαν, λοιπόν, τη νύχτα και ανατίναξαν με δυναμίτη το φράγμα. Το αποτέλεσμα ήταν να καταδικασθούν από το δικαστήριο σε δυο χρόνια φυλακή ο καθένας.

Στην πραγματικότητα οι αγρότες αυτοί όχι μόνον δεν ζημιώθηκαν, αλλά αντίθετως είχαν ωφέλεια από το κτίσιμο του φράγματος. 'Ομως η αγνοια, η αμάθεια έκανε να βλέπουν το φράγμα σαν εχθρό τους. 'Αλλά και αν ακόμη υποθέσουμε ότι είχαν κάποια μικρή άμεση ζημία από το έργο, πάλι δεν έπρεπε να φθάνουν μέχρι της καταστροφής του, αλλά παραμερίζοντας το εγωϊστικό τους συμφέρο να προτιμήσουν το γενικότερο όφελος του τόπου των.

Με τον ίδιο τρόπο σκέπτονται και ενεργούν οι τσοπάνηδες, ο όποιοι βάζουν φωτιά στην ανοιτάσωση ή λαθροβόσκουν τα ποιμνιά των μέσα στην άπηγορευμένη έκτασι. 'Αδιαφορούν για τη ζημία, που θα προκαλέσουν, απέναντι στη μικρή και άνομο ωφέλεια, που θα αποκομίσουν. Καθώς όμως το άδικο ούκ εύλο-

γείται, ή κτηνοτροφία τους αντί να προκόψει, αντίθετα καταστρέφεται με τη λαθροβοσκή. Διότι στα δικαστήρια πληρώνει ο λαθροβοσκός περισσότερα από όσο αξίζει ή λαθροβοσκή, που έκαμε.

'Εκτός όμως από την αγνοια, την αμάθεια και το εγωϊστικό συμφέρον, οι αναδασώσεις, πολλές φορές, καταστρέφονται από την απροσεξία και την αδιαφορία των κυνηγών με τα άναμμένα σκουπιά των όπλων των, των διαβατών, ταξιδιωτών και εκδρομέων, οι όποιοι ρίχνουν απρόσεκτα σπέρτα και τσιγάρα άναμμένα μέσα στην αναδάσωση.

'Η αμέλεια, άλλος πάλι εχθρός της αναδάσωσης. Πόσες αναδασώσεις δεν καταστράφηκαν διότι εκείνοι, που άντελήφθηκαν φωτιά μέσα στα πευκάκια, αμέλησαν ή βαρέθηκαν να ειδοποιήσουν τον δασικό ή τον αστυνομικό σταθμό και απέφυγαν να βοηθήσουν οι ίδιοι στο σβήσίμό της.

'Αλλά μήπως δεν βλέπουμε με αδιαφορία τα νεαρά πευκάκια να κατατρώνονται λαίμαργα από τις κάμπιες χωρίς να συγκινούμεθα και να βοηθούμε έθελοντικά και πρόθυμα στον καθαρισμό τους από τις τουλούπες με τις κάμπιες;

Οί 'Ερυθροσταυρίτες, που έχουν ανεπτυγμένο το αίσθημα της φιλαλληλίας, πρέπει να στέκουν άγρυπνοι φίλοι δίπλα στα μικρά δεντράκια της αναδάσωσης. Γιατί ή φιλία μας προς το δέντρο και προς το δάσος, είναι φιλία και αλληλεγγύη προς τον πλησίον μας και αγάπη προς τον έαυτό μας.

Ο ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΛΗ

Ο ποιητής είναι ο μεγάλος ο πατριώτης», είπε ο Κωστής Παλαμάς. Αυτά τα λίγα, αλλά πόσο μεστά και πόσο αληθινά λόγια ήρθαν στη μνήμη μας όταν έφτασε ή φοβερή στιγμή ν' αποχαιρετήσουμε για πάντα το Στράτη Μυριβήλη. Τον πνευματικών ήγέτη, που περισσότερο από κάθε άλλο σύγχρονό του λογοτέχνη φλόγιζε το πατριωτικό πάθος.

Ο έξοχος δημιουργός του «Βασίλη 'Αρβανίτη» αγάπησε και τραγούδησε την όμορφη του βουνού και της θάλασσας, τα ζεστά χάρδια του ήλιου και τη δροσερή πνοή της αύρας, το γλυκό χαμόγελο της εὐδίας και των υποβλητικών ρόδινων σούρουπων, κυριώτατα γιατί είναι όλα τους δώρα του τόπου που τον γέννησε και τον ανάθρεψε. Το πλούσιο σε λυρικά στοιχεία συγγραφικό του έργο θα ήταν έντελως διαφορετικό, ίσως ακόμη και άσημαντο, αν είχε μιάν άλλη πατρίδα. Γιατί μόνο χάρι σ' όσα του προσέφερε ή μακραίωνη παράδοσι κ' ή ελληνική ζωή και ή Φύσις ή ελληνική, βρήκε τον τρόπο να εμπνευσθή και να διαπλάση το άσυγκριτο ύφος του ή Μυριβήλη. Αυτό που ονομάζεται κοσμοπολιτική λογοτεχνία και άντλει την κάποια δύναμή του από το περίγραμμα της ζωής ποικίλων ανθρώπων και τόπων, κι από τη νοσηρή, συχνά, φαντασία, ήταν ξένο γι' αυτόν. Κάτι χειρότερο: έχθρικό. Πίστευε πως μόνο με το ύψος της δικής σου γής μπορείς να θεμελιώσης γερά ένα πνευματικό οικοδόμημα. Μιά σύντομη αλλά πλούσια σ' επιχειρήματα μελέτη του, που έχει τον τίτλο «Φυλή 'Ισον γή», μάς αποκαλύπτει την πίστι του στις άστέιρευτες πηγές της κλασσικής γραμματείας, στα τραγούδια και τις συνήθειες του λαού μας, καθώς και στη θεωρία του περιβάλλοντος, που πρώτος ανέπτυξε ο Γάλλος φιλόσοφος 'Ιππόλυτος Ταίν. 'Ιδού ένα μικρό απόσπασμα: «Τα γνωρίσματα μιās φυλής είναι κυρίως οι μορφολογικές — σωματικές, πνευματικές — και ψυχικές — επιδράσεις του τόπου πάνω στους ανθρώπους. 'Η λογοτεχνία, από φυσικού της, παίρνει το συνθετικό της ύλικό από τη ζωή, που μόνον παλλόμενό της είναι ο συγγραφέας. 'Αλλά ή ζωή

αυτή καθορίζεται άυστηρά και άναπότρεπτα από τους ειδικούς νόμους που σχηματίζουν την εθνική φυσιογνωμία των ανθρώπων. Και οι περισσότεροι απ' αυτούς τους δρώντας παράγοντες πηγάζουν από τη γή του συγγραφέα. Με τέτοια γεωγραφική διαρρύθμισι των πατρίδων, με τέτοιο κλίμα, με τέτοια ατμόσφαιρα, με τέτοια θάλασσα, με τέτοιο χρώμα δεν μπορεί παρά μέσα σε μιάν σειρά αιώνων να διαμορφωθή ένα είδος τέτοιων ανθρώπων, που θ' αντικρίξουν τα φαινόμενα της ζωής με κάποιαν όμοιογενή διάθεσι. (Γλώσσα, θρησκεία, παραδόσεις, ήθη και έθιμα, παραμύθια, τραγούδια, δεισιδαιμονίες, φιλοσοφία, τέχνη)».

Τον πατριωτισμό του τον υποδειγματικό δεν τον έξεδήλωνε μόνο με ωραία λόγια και συναρπαστικά κείμενα ο ποιητής του «Τραγουδιού της Γής», αλλά και με γενναίες πράξεις. Είμαι σε θέση να ξέρω πως όχι μιάν και δύο, αλλά πολλές φορές βρέθηκε στην ανάγκη να πη από μεγάλο να ή το μεγάλο όχι σε δελεαστικές προτάσεις, που ή αποδοχή τους θα του έξασφάλιζε κ' ευμάρεια και τιμητικές διακρίσεις. Είπε κατηγορηματικά το «όχι». Δεν άκουσε παρά του καθήκοντος τη φωνή.

Για το ρωμαλέο συγγραφέα της «Παναγίας Γοργόνας» θα μπορούσε κανείς να επαναλάβη εκείνο που είπε θρηνώντας το χαμό του Περικλή Γιαννόπουλου ο κορυφαίος δημοσιογράφος Βλάχης Γαβριηλίδης: «'Ηταν ένας 'Υπερέλλην».

ΠΑΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to the needy

Ε.Ε.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. 'Αγ. Δημητρίου Μπραχάμι
Juniors of 4th Elem. School Ag. Demetrios Athens

Ε.Ε.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. 'Εδέσσας
Juniors of 3rd Elem. School Edessa

Ε.Ε.Ν. 19ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης
Juniors of 19th Elem. School Salonica

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κοκκαρίου Σάμου
Juniors of Elem. School Kokari Samos

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αμμουλιανής Σταγείρων
Juniors of Elem. School Amouliane Stagera

Ε.Ε.Ν. Οικον. Γυμνασίου Καλύμνου
Juniors of Financial High School Kalymnos

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μελιωτάδων Μετσόβου
Juniors of Elem. School Meliotades Metsovo

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Ελαίας Φιλιατών
Juniors of Elem. School Elaia Filiates

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία
Health in the Home

Ε.Ε.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Ναούσης
Juniors of 3rd Elem. School Naoussa

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κλειδίου 'Ημαθίας
Juniors of Elem. School Klede Imathia

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βαλανιδας 'Ελασσόνας
Juniors of Elem. School Valanida Elasson

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Δροσιάς Θηβών
Juniors of Elem. School Drossia Theves

Ε.Ε.Ν. Γυμνασίου Σητείας Κρήτης
Juniors of High School Setia Krete

Ε.Ε.Ν. Γυμνασίου 'Αγ. Βαρβάρας 'Ηρακλείου
Juniors of High School Ag. Varvara Heraklion Krete

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Καλλιφονίου Καλαβρύτων
Juniors of Elem. School Kallifonion Kalavryta

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πηγαδακίων Μαντινείας
Juniors of Elem. School Pegadakia Peloponnesus

Η ΠΙΟ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΓΙΟΡΤΗ

Οι πιο πολλές ημέρες στη ζωή μας είναι ίδιες κι απaráλλαχτες. Ξυπνούμε τη συνηθισμένη ώρα, κάνουμε τις ίδιες εργασίες, τρώμε στο ίδιο τραπέζι, βλέπουμε τα ίδια πρόσωπα, λέμε σχεδόν τα ίδια λόγια και κοιμόμαστε περίπου την ίδια ώρα. Άνάμεσα όμως σ' αυτές τις ίδιες μέρες, μπαίνουν και μερικές τελείως διαφορετικές. Κ' είναι διαφορετικές γιατί μας γεμίζουν με γεγονότα πρωτόγνωρα, με νέα πρόσωπα και συγκινήσεις καινούργιες. Θα σάς περιγράψω μία μέρα, από τις πιο χαρούμενες μέρες της οικογενειακής μας ζωής.

Ο παπούς μου από μητέρα, που ζή μαζί μας, είναι Μικρασιάτης. Στην Ελλάδα ήρθε μετά την Καταστροφή. Τό πώς ήρθε, είναι μία μεγάλη συγκινητική ιστορία.

Τους γονείς του παπού μου τους έσκότωσαν οι Τούρκοι. Έμεινε αυτός με την αδερφή του την Καλομοίρα. Όταν λοιπόν τους έβαλαν στα καράβια να έρθουν στην Ελλάδα, τα δυο αδέρφια, που ήταν τότε 8 έως 10 ετών, χώρισαν μέσα στην πολυκοσμία και χάθηκαν. Ο παπούς μου μπήκε στο καράβι, η Καλομοίρα έμεινε στην παρალი.

Βγήκε στον Πειραιά ο παπούς, ξενοδούλεψε, μεγάλωσε, έκαμε περιουσία και οικογένεια. Πολλές φορές μάς έλεγε για την αδερφή του την Καλομοίρα κ' έκλαιγε.

Μία μέρα, που ακούγαμε στο ραδιόφωνο την έκπομπή του Έρυθρου Σταυρού, η μητέρα μου είπε:

— Δεν δίνουμε κ' εμείς μία αναζήτηση στο ραδιόφωνο για τη θεία Καλομοίρα; Μπορεί να ζή και να την ακούσει. Τί λές κ' εσύ, πατέρα;

Τα μάτια του παπού γέμισαν δάκρυα.

— Τώρα, κόρη μου, είναι να ελπίζω ύστερα από πενήντα τέσσερα χρόνια;

Η συζήτηση σταμάτησε, αλλά η μητέρα, χωρίς να μάς πη τίποτε, πήγε κ' έδωσε την ανακοίνωση.

Πέρασαν καμμιά δεκαριά μέρες, χωρίς να ξανακούσουμε την έκπομπή του Έρυθρου Σταυρού. Η μητέρα, φαίνεται, φρόντιζε να μην την ακούμε εμείς, αλλά μόνη της. Μία μέρα ήρθε ο ταχυδρόμος κ' έφερε ένα τηλεγράφημα στο όνομα του παπού. Σκύψαμε όλοι και διαβάσαμε. ΣΥΝΑΝΤΗΣΙ ΣΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 54 ΧΡΟΝΙΑ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ.

Κοιταζόμαστε όλοι στα μάτια. Τα μάτια μας είχαν θουρκώσει. Του παπού τα μάτια έγιναν δρυσούλες. Δεν βρίσκαμε λίγα λόγια να πούμε. Τί χρειάζονται τα λόγια ανάμεσα στα δάκρυα;

— Ταχυδρόμε, φώναξε με λυγμούς ο παπούς, μου έφερες μεγάλη χαρά, θέλω να σου δώσω κ' έσένα λίγη. Έβγαλε από το πορτοφόλι του ένα μεγάλο χαρτονόμισμα και του τό 'δωσε.

— Είναι πολλά, είπε ο ταχυδρόμος. — Άντε στο καλό. Μου έφερες μεγάλη χαρά, σου λέω, που δε μπορώ να τη σηκώσω ολόκληρη.

Ακούμπησε ύστερα επάνω στη μητέρα μου, ύψωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε με θαυμάσια φωνή. «Δόξα Σοι, Μεγαλοδύναμε, δόξα Σου!».

Ήρθε κι ο πατέρας. Του 'δωσαν το μαγικό χαρτί, άνοιξε κι άλλη άγκαλιά, άνοιξαν κι άλλα μάτια. Βάλαμε τον παπού να καθίσει.

— Κράτα, παληκαρού μου, είπε, κ' έβαλε το χέρι στην καρδιά του.

— Ψυχραιμία, πατέρα, είσαι άντρας, έκανε ο γονιός μου.

— Μη φοβάστε, παιδιά μου, είμαι άντρας. Κρατώ. Έμπρός, ν' αρχίσουν οι προετοιμασίες για τη χαρά. Να έρθουν όλοι οι συγγενείς. Θα φάμε όλοι μαζί.

Τα είχα χαμένα. Έβλεπα μόνο κι άκουγα. Στο σπίτι σήμανε συναγερμός. Ο πατέρας δεν πήγε το απόγευμα στη δουλειά του, το τηλέφωνο δούλεψε. Ο παπούς έπρότεινε σαν στρατηγός στην προετοιμασία άποφασιστικής μάχης. Η μητέρα τακτοποιούσε το σπίτι, έστειλε στο φούρνο φαγητά. Ο πατέρας κουβαλούσε ψώνια, ενώ τ' αδέρφια μου κάνανε θελήματα, το πικάπ εργαζόταν, τα παράθυρα και οι πόρτες ήταν άνοιχτές. Οι γείτονες έρχόντανε και ρωτούσαν. Όλοι μας επαναλαμβάνανε πρόσχαρα την είδηση. Ο ήλιος — που δρέθηκε καταχείμωνο τέτοιος ήλιος! — χωνόταν απ' τ' άνοιγμένα παράθυρα στο σπίτι και το πλημμύριζε με φως χρυσό. Σε λίγο άρχισαν να καταφθάνουν οι συγγενείς. Κατά τις πέντε και τέταρτο ήρθε κ' ενα ολοκαίνουργιο ταξί.

— Να το στολίσω με δροσερά, πολύχρωμα λουλούδια και να περιμένω, είπε στον οδηγό ο παπούς, κ' έλαμπε σά γαμπρός με το καλό του το κουστούμι.

Στις έξι παρά τέταρτο ξεκινήσαμε για το σταθμό. Στις έξι και πέντε έφτασε το τραίνο. Τ' άλλα δεν μπορώ να τα περιγράψω. Δεν ξαναλέγονται όσα έγιναν εκεί. Μόνο τα ζή κανείς. Τί να πής για κείνο το αγκάλιασμα των δυο χαμένων αδερφιών, που ξαναντάμωσαν ύστερα από τόσα χρόνια; Άλλα δυο ταξί προστεθήκανε στο γυρισμό, γιατί η θεία δεν ήρθε μόνη της. Ήρθε με τον άντρα της και τα παιδιά της. Ο παπούς όμως την ξεχώρισε από τον σύντροφό της και την έφερε μόνος του στο σπίτι στο στολισμένο ταξί, λές και την πήγαινε στην εκκλησία να την παντρεύει!

Άρχισε τότε στο σπίτι η μεγάλη χαρά της γιορτής. Κι ανάμεσα σε τραγούδια Συμμεναίικα άκουγες χαρούμενες και λυπητερές ιστορίες. Ω! οι ατέλειωτες αναμνήσεις των δύο αδερφιών, οι καινούργιες γνωριμιές με θείους, με εξαδέλφια, μ' ανίψια, οι ανταλλαγές δώρων, τα φιλιό, ο χορός, το γλέντι, τα δάκρυα της χαράς! Πρώτη

Από όσα διαβάζω

«ΕΚ ΒΑΘΕΩΝ...»

Ο Ρώσος συγγραφέας Σολτζενίτσιν, όστις πρό τινος κατεδικάστηκε εις άπομόνωνσιν υπό των λογοτεχνικών σωματοείων της πατρίδος του ως ύποκλίνων από τον άθεον Μαρξισμόν, συνέθεσε το κάτωθι ποίημα - προσευχήν, που άποδίδομεν εις πρόχειρον πεζήν μετάφρασιν: «Κύριε, πόσον είναι εύκολον να ζώ μαζί Σου! Πόσον είναι εύκολον να πιστεύω εις Σέ! Όταν ο νοῦς μου ταραγμένος παραιτῆται και καταθέτη τα όπλα, όταν οί εύφύστεροι, άνθρωποι δεν βλέπουν πέραν από αυτήν την βραδιάν και δεν ξεύρουν τι να κάμνουν αύριον, Σῦ μου παρέχεις καθαράν βεβαιότητα ότι υπάρχουν και προνοείς να μη κλεισθούν όλοι οί δρόμοι που οδηγούν εις το αγαθόν. Εις το άποκορύφωμα της ανθρωπίνης δόξης, στρέφομαι πρὸς τα όπισθεν και εκπλήττομαι άτενίζων τον δρόμον που διήνυσσα από την άπόγνωσίν μου έως εδώ, από όπου με άξιώνεις να μεταδώσω εις το ανθρωπίνον γένος μίαν άνταύγειαν της άκτινοβολίας Σου». Λόγοι πίστεως ηηγαίας και άληθινῆς, ή όποία έφερε τον διάσημον αυτόν λογοτέχνην εις άντίθεσιν πρὸς την άντιχριστιανικήν νοοτροπίαν του καθεστῶτος της χώρας του και τον μετέβαλεν εις άπόστολον και όμολογητήν.

(Από το υπό την διεύθυνσιν του Καθηγητού κ. Κ. ΜΠΟΝΗ περιοδικόν «Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ»).

φορά κατάλαβα την όμορφιά που έχουν τούτα τα δάκρυα. Ός άργά το δράδυ, ως τα μεσάνυχτα κι ως τα δημερώματα ή άγάπη και ή χαρά κρατούσαν δάκνοιχτα τα μάτια και τις ψυχές.

Την άλλη μέρα μάς δρῆκε ο ήλιος πέντε αδερφοξάδερφα, να κοιμόμαστε ακόμα, σ' ένα μεγάλο διπλό κρεβάτι.

Ν. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑΣ

Έμπαιδευτικός

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Όσο κι αν προοδεύση ο άνθρωπος, πάντα θα ύπολείπεται της φύσεως. Ίδου τι λένε οί ειδικοί: Υπάρχει ένα ψάρι (χέλι συγκεκριμένα) «ήλεκτρικό», που μπορεί να ρίξη κάτω έναν ρωμαλέον άνθρωπο με τον ήλεκτρισμό που είναι ώπλισμένο, κάπου 40 βάτ. Κάθε ήλεκτρική εκκένωση διαρκεί 2 χιλιοστά του δευτερολέπτου, κι αυτό έχει την δυνατότητα να εκπέμπη 400 φορές το δευτερόλεπτο. Το σώμα του είναι γεμάτο από ήλεκτρικούς ίστους! Το σκώτι, ή καρδιά και τ' άλλα του όργανα περιορίζονται στο 1)5 του σώματός του, ενώ τ' άλλα 4)5 άποτελούνται από ... στήλες ήλεκτρικές!

Όταν αυτό το περίεργο πλάσμα βρεθή στην ανάγκη να εκπέμψη ήλεκτρισμό τυφλώνεται, βρίσκει όμως την τροφή του χάρις σ' ένα... ραντάρ, που έχει στην ούρά. Δηλαδή: εκπέμπει άκτίνες από κεί, που μόλις έλθουν σ' έπαφή μ' ένα άντικείμενο ξαναγυρίζουν σε κάποιες κοιλότητες του κεφαλιού, κι αυτό σπεύδει ν' άντιδράση άναλόγως.

(Από την «Ναυτικήν Ελλάδα») Έρυθροσταυρίτης Κ.Μ.

.*

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

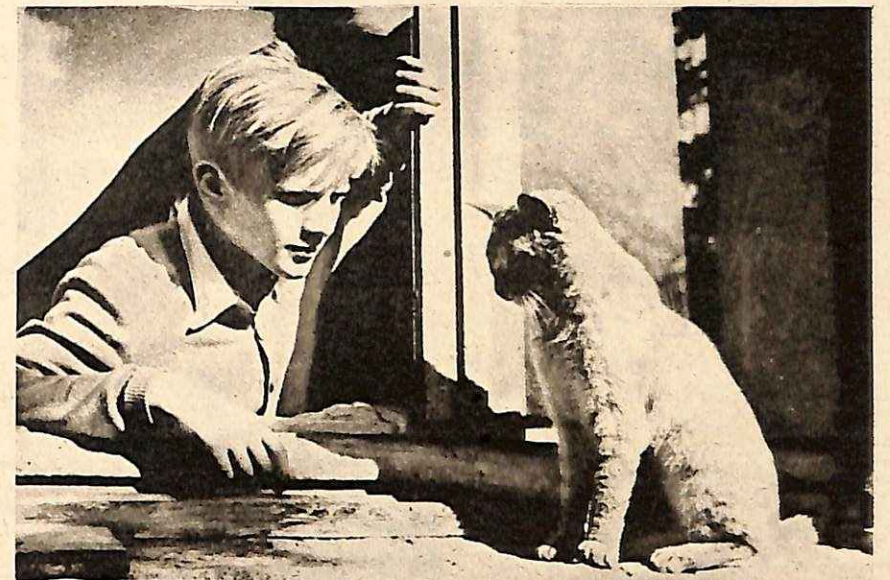
- Γιατί κλαῖς, αγόρι μου;
- Γιατί με μάλωσε ή Φιφή.
- Και γιατί σε μάλωσε;
- Γιατί της έφαγα τη σοκολάτα.
- Έ, και τώρα τί θέλεις;
- Θέλω κι άλλη σοκολάτα!

Σκέψεις ενός μικρού: «Τί καλά που θάτανε αν το χτύπο του χειμώνα τόκανε το καλοκαίρι και τη ζέστη του καλοκαιριού την έκανε το χειμώνα!

Στην έκδρομή: Φυσάει άέρας δυνατός και παίρνει το καπέλο του εξαχρονον Τάσου, που βλέποντάς το να χτυπάη εδώ κ' εκεί φωνάζει: — Θεέ μου! τί θα γινότανε αν ήταν μέσα το κεφάλι μου!

— Σήμερα ή θάλασσα είναι λάδι. — Ναι, μαμά. Όρατος καιρός για να τηγανίσω ψάρια... Α - Ω

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

«Μάλωμα κατόπιν έορτής».

Χ. Μούτσος (Ε.Φ.Ε.)

«Παιχνίδια»

Ν. Βακαλάκης (Ε.Φ.Ε.)

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οί Έρυθροσταυρίτες μας που στέλνουν χειρόγραφα για τη Στήλη Συνεργασίας, δεν πρέπει να γράφουν κι από τις δυο όψεις του χαρτιού, γιατί δυσκολεύουν τους τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον τα κείμενα που είναι γραμμένα από τη μιάν όψη.

ΤΑ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ παρακαλούμεν να μη στέλλωνται προσωπικώς, αλλά άπροσώπως: «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Λυκαβηττού 1, διότι άλλως δυσχεραίνεται ή είσπραξις.

ΡΟΒΥΡΟΣ Ο ΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

Μυθιστόρημα

Ο Έβανς τινάχτηκε θυμωμένος, γιατί εκείνο το ρολόι είχε βγει από τα έργαστάσια του. — «Ένα ρολόι της εταιρίας μας δε λαθεύει ποτέ!», έκραζε.

Έτσι ή άλλοιώς όμως, το βέβαιο ήταν ότι ξημέρωνε. Όλο και φωτίζονταν σιγά-σιγά η φυλακή τους. — «Άς ανέβουμε ως τη θυρίδα», πρότεινε ο Έβανς. — «Ναί, ναί», συμφώνησε ο Συνετός, και φώναξε στο Φρικολέν: — «Σήκω άπάνω. Άκούμπησε τη ράχη σου στον τοίχο. Και σεις, Έβανς, ανεβήτε στον όμο του. Έγώ θα τον κρατώ, για να μη λυγίση και σās ρίξη». Ο γραμματικός, που έσπευσε ν' ανεβή, βρήκε κλεισμένη τη θυρίδα μ' ένα τζάμι κοινό. «Τίποτα δε βλέπω, μ' εμποδίζει το τζάμι», είπε. — «Σπᾶστε το», αποκρίθηκε ο Συνετός. Χτύπησε μ' όλη του τη δύναμη το τζάμι ο Έβανς με τη λαβή του μαχαιριού, μ' αυτό δεν έσπασε. — «Άλλο πάλι αυτό! Είν' ένα τζάμι άθραυστο», μούγκρισε ο Έβανς.

Τό φως είχε πολύ ζωηρέψει, κι όμως τίποτα δε μπορούσε να διακρίνη ο παρατηρητής.

— «Τι διάβολο, έκανε μανιασμένος ο Συνετός. Τίποτα δε μπορείτε να ιδήτε;» — «Όχι. Τίποτα, τίποτα!». Αύτην ακριβώς τη στιγμή άνοιξε η πόρτα της φυλακής, κ' ένας γεροδεμένος άντρας πρόβαλε στο κατώφλι. Ήταν ο Ροβύρος!

— Αξιότιμοι κύριοι αεροστατικοί, είπε με βαρειά, σοβαρή φωνή, τώρα είσατε ελεύθεροι να πηγαίνετε χεσθε καταπώς θέλετε.

— Ελεύθεροι; έκραζε ο μπάρμπα - Συνετός.

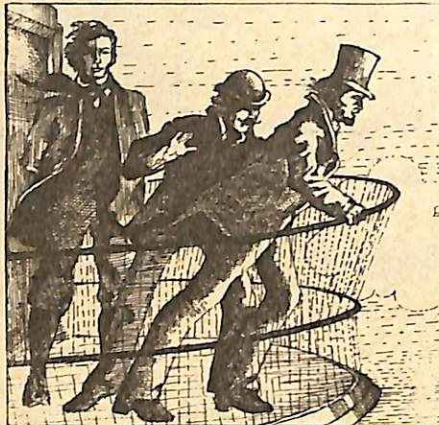
— Μάλιστα. Έλεύθεροι... μες στο «Άλμπατρός».

Όρμησαν έξω από τη φυλακή τους κ' οι δύο, και τι να ιδούν: Μιά χώρα άπέραντη ξετυλίγονταν κάπου 1.200 ως 1.300 μέτρα κάτω από τα πόδια τους!

5

Άπό την εποχή του Ίκάρου πλῆθος σοφοί και τολμηροί μηχανικοί

αγωνίζονται να κατακτήσουν τον άέρα. Τό 1863 ιδρύεται στο Παρίσι η εταιρεία «Βαρόμετρο από τον άέρα». Φωτισμένα πνεύματα προ-

Ο μπάρμπα-Συνετός κι ο Φιλ Έβανς ώρμησαν έξω από τη φυλακή τους και τι να δούν;

σπαθούν μ' έλικες, με φτερά κ' ελατήρια να κατασκευάσουν μηχανές που πετούν. Δίκαιον είναι να κατατάξουμε στην κορυφή όλων αυτών των εφευρετών τον Ροβύρο. Φυσικά, πολλά όφειλει στους προγενεστέρους συναδέλφους του ο Ροβύρος. Άπ' αυτούς πήρε τα ουσιαστικώτερα στοιχεία, από τα συστήματά τους διέμορφωσε το εξαίρετο δικό του και κατασκεύασε το «Άλμπατρός», ένα σωστό πλοίο, κατ'άλληλο να ταξιδεύη σε μακρινές αποστάσεις χωρίς να επηρεάζεται από τους άνέμους. 30 μέτρα είχε μήκος και 4 πλάτος το «Άλμπατρός», μηχανοστάσιο, αποθήκες έργαλείων, τροφίμων και νερού, κουζίνα, καμπίνες για τόν πλήρωμα, τραπεζαρία κ' ένα τζαμωτό, όπου καθόταν ο πιλότος. Οι έλικές του είχαν καταπληκτική περιστροφική δύναμη κι όλα του τα παράθυρα ήτανε κατασκευασμένα από γυαλί μεγάλης άντοχής. Όσο για την κινητήρια δύναμή του, αυτή ήταν ηλεκτρισμός, που παραγότανε από συμπυκνωτήρες φτιαγμένους από τον ίδιο τόν Ροβύρο. Τό παράδοξο είναι πως ό σκελετός του «Άλμπατρός» είχε γίνει από χαρτί συμπιεσμένο

με ύδραυλικό πιεστήριο. Μα και τὰ δοκάρια κ' η καρίνα ακόμα κ' οι καμπίνες ήταν από χαρτί, που δεν είχε μόνο μεγάλη άντοχή, αλλά ήταν και άφλεκτο.

Όχτώ άντρες αποτελούσαν τόν πλήρωμα: ό Ροβύρος, ό ναύκληρος Τοϋρνερ, ένας μηχανικός, δυό βοηθοί του, δυό τιμονιέρηδες κ' ένας μάγειρος. Είναι άφάνταστο τόν ύλικό που προμηθεύθηκε ό σοφός εφευρέτης. Και τι δεν είχε εκεί μέσα; Βαρόμετρα, πυξίδες, ηλεκτρική κουζίνα, κονσέρβες, όπλα με πάμπολλες σφαίρες, σύνεργα ψαρικής, βιβλία, κονιάκ και ούτσκυ, κρέας και λαχανικά, τυπογραφείο, ακόμα κ' ένα μικρό κανόνι. Τό «Άλμπατρός» μπορούσε να ταξιδεύη πολλούς μήνες χωρίς να προσγειωθή.

— Με τούτο τόν αερόπλοιο, είπε μία μέρα ό Ροβύρος στους δυό ακούσιους φιλοξενούμενους του, είμαι κύριος του 1/7 του κόσμου!

6

Κατάπληκτοι είχαν μείνει οι αεροστατικοί, προσπάθησαν όμως να μην τόν δείξουν. Άλλά ό Φρικολέν δε μπόρεσε να κρύψη τόν τρόμο του. Βλέποντας πως άρμένιζε η αλόκοτη εκείνη μηχανή, γούρλωσε τὰ μάτια κι άρχισε να ξεφωνίζει.

— Πές τε μας επιτέλους που βρισκόμαστε; Ρώτησε κάποια στιγμή ό μπάρμπα - Συνετός.

— Δεν έχω καμμία υποχρέωση να τόν ανακοινώσω.

— Άς μάθουμε τουλάχιστον που πᾶμε, έκανε νευρικά ό Έβανς.

— Στο άπέραντο διάστημα.

— Και πόσο θα βασιλεύη αυτό;

— Άκριβώς όσο χρειάζεται.

— Δηλαδή θα κάνουμε τόν γύρο του κόσμου;

— Κάτι περισσότερο.

— Κι αν δε μās άρέση αυτό τόν ταξίδι;

— Θέλοντας και μή, πρέπει να σās άρέση.

Όστερα άπ' αύτη την άπάντησι, ό Ροβύρος άρχισε να κάνη βόλτες, θέλοντας να τούς αφήση να θαυμάσουν τόν καταπληκτικό αερόπλοιο που τούς παρέσυρε στο διάστημα.

Όταν έμειναν μόνοι, ό Έβανς είπε στον πρόεδρο: «Σα να πετᾶμε πάνω από τόν Κεντρικό Κατᾶδᾶ. Δεν είναι τόν Κεμπέκ αύτη νᾶδᾶ. Δεν είναι τόν Κεμπέκ αύτη ή πόλι κι ό Άγιος Λαυρέντιος ό ποταμός που τρέχει βορειοδυτικά;» — «Ναί, ναί. Να τόν παλιό κάστρο, να τόν Τελωνείο με την άγγλική

σημαία!». Είχαν ανεβή λοιπόν ως την 46η μοίρα βορείου πλάτους, γι' αυτό και ξημέρωσε τόσο νωρίς. Τώρα τόν αερόπλοιο διέσχισε πυκνά σύννεφα κ' η γῆ κρυβότανε. Μέσα στ' άχνόφωτο πρόβαλε ό Ροβύρος. «Έ, πιστεύετε επιτέλους ότι τὰ βαρύτερα άπό τόν άέρα μηχανήματα μπορεί να κατακτήσουν τόν άέρα;», ρώτησε. Μα οι πεισματάρηδες αεροστατικοί δεν αποκρίθηκαν. «Χμ! καταλαβαίνω, συνέχισε ειρωνικά ό δαιμόνιος μηχανικός. Ή πείνα δε σās αφήνει να μιλήσετε. Ήσυχάστε, σās περιμένει μέσα τόν πρωινό σας». — «Άς φᾶμε λοιπόν, συλλογίστηκαν κ' οι δυό τους, που νοιώθανε την πείνα να τούς θερίζει τὰ σωθικά, κι άμα πατήσουμε στο χῶμα βρίσκουμε τούς λογαριασμούς μας με δαῦτον». Πήγανε στην τραπεζαρία και ρίχτηκαν στο φαί. Μιά ώρα άργότερα προβάλανε στο κατᾶστρομα. Είχε βγῆ από τὰ σύννεφα τόν «Άλμπατρός» κ' η γῆ φαινότανε κάτω, σε 1500 μέτρων άπόστασι. «Καταπληκτικό!» ψιθύρισε ό Έβανς. — «Βλέπει κανείς, και δεν πιστεύει στα μάτια του», αποκρίθηκε ό Συνετός. — «Αυτό δεν είναι τόν Μόντρεαλ;». — «Μᾶλλον. Κι ούτε δυό ώρες δεν πέρασαν από τότε που αφήσαμε τόν Κεμπέκ!». — «Κάνει δηλαδή τούτη η διαβολομηχανή σε μιάν ώρα κάπου 25 λεύγες!». Ήταν άπομεσήμερο όταν παρουσιάστηκε πάλι ό Ροβύρος μαζί με τόν Τοϋρνερ. Τους χαιρέτησε γελαστά, κ' έπειτα κάτι είπε στο ναύκληρο, ό οποίος έσπευσε να μεταβιβάση τη διαταγή στους δυό βοηθούς που είχαν τοποθετηθή στην πρύμνη και στην πλώρη. Αύτοι έγνεψαν στον τιμονιέρη, κ' εκείνος άλλάξε την κατεύθυνσι του «Άλμπατρός» προς τὰ νοτιοδυτικά. Ή σάλπιγγα ξανακούστηκε κ' ήταν ό Τοϋρνερ που έπαιζε. Ό Ροβύρος έρριξε μία ματιά στους... φιλοξενούμενους του. Αύτοι κάνανε τόν αδιάφορο. Τό πείσμα δεν τούς άφηνε να εκδηλώσουν τόν θαυμασμό τους. — «Θᾶ έχετε βέβαια την πεντακάθαρη στρωσίδια, λές και ταξιδεύαν με υπερκεάκειο πολυτελείας. Όμως ό ύπνος δεν τούς πῆρε εύκολα. Συλλογίζονταν τόν τι τούς περίμενε ακόμα, κι όλο άνησυχούσαν μη ξέροντας πως θα τελείωνε αύτη ή ιστορία. Τι νᾶχε τάχα στο νοῦ του ό δαιμόνιος μηχανικός;

Τὸ αερόπλοιο έμεινε ακίνητο. Καί σ' ένα άλλο του νεῦμα άρχισε λίγα δευτερόλεπτα άργότερα ν' ανεβαίνει άπότομα ψηλά, έφτασε σε ύψος 2700 μέτρων. Όστερα άπ' αύτη τη δοκιμή πήρε την κατηφόρα, για να συνεχίση ήρεμα την πορεία του. «Δέν πιστεύω νᾶχετε πᾶ καμμία άμφιβολία για την αξία της μηχανής μου», είπε ό Ροβύρος. — «Άκούστε, αποκρίθηκε ό Συνετός. Ένα πράγμα θέλουμε να μάθουμε: με ποιό δικαίωμα μās επιτεθήκατε στη Φιλαδέλφεια και μās αϊχμαλωτίσατε στο Πάρκο; Με ποιό δικαίωμα μās ταξιδεύετε, παρᾶ τη θέλησί μας;» — «Και σεις με ποιό δικαίωμα με βρίσατε, με άπειλήσατε και θελήσατε να με κομματιάσετε στη Λέσχη σας;». Ό Έβανς έκανε κατᾶκόκκινος από τόν θυμό του: «Σας ρωτᾶ με τη σειρά μου: Με ποιό δικαίωμα...». — «Με τόν δικαίωμα του ίσχυροτέρου», τόν έκοψε ό Ροβύρος. — «Άπάντησι κυνική». — «Σωστή άπάντησι». Ό μπάρμπα - Συνετός, ξεσπώντας τη φούρια του, ρώτησε: «Πόσον καιρό σκοπεύετε να έξασκήσετε αύτό τόν δικαίωμα;». — «Απορῶ πως μπορείτε να κάνετε τέτοιαν έρώτησι, τη στιγμή που άμα σκύψετε θα χαρήτε ένα θέαμα γοητευτικό». Ήταν, πραγματικά, μοναδικό τόν θέαμα της λίμνης Όντάριο, που στα νερά της εκείνη τη στιγμή καθρεφτίζονταν ή σιλουέττα του «Άλμπατρός». Άκόμα κι ό θόρυβος του καταρράχτη άκουγότανε και διακρίνονταν ή γέφυρα που ένώνει τις δυό όχθες. Δίχως να τόν θέλη ό Έβανς ξεφώνισε: «Ό καταρράχτης του Νιαγάρα!». Μα ό Συνετός είχε βάλει τὰ δυνατά του να κρύψη τόν άπέραντο θαυμασμό του.

Τό αερόπλοιο πέρασε με την ταχύτητα έξωτικού πουλιού πάνω από τόν ποταμό που χωρίζει τις Ήνωμένες Πολιτείες από τόν Καναδά κι ώρμησε περήφανα προς τις τεράστιες εκτάσεις της Βορείου Αμερικής.

7

Τὴ νύχτα οι δυό... άσπονδοί φίλοι ξαπλώσανε σε μαλακά κρεβάτια με πεντακάθαρη στρωσίδια, λές και ταξιδεύαν με υπερκεάκειο πολυτελείας. Όμως ό ύπνος δεν τούς πῆρε εύκολα. Συλλογίζονταν τόν τι τούς περίμενε ακόμα, κι όλο άνησυχούσαν μη ξέροντας πως θα τελείωνε αύτη ή ιστορία. Τι νᾶχε τάχα στο νοῦ του ό δαιμόνιος μηχανικός;

Όσο για τόν νέγρο, αυτόν τόν είχαν βάλει σε μία καμπίνα πλάι σ' εκείνη του μάγειρα. Κι ό Φρικολέν ήτανε ένθουσιασμένος με τόν νᾶ τᾶχη καλά με τόν σπουδαιότερο πρόσωπο του «Άλμπατρός», όπως θεωρούσε τόν άνθρωπο που είχε στη διάθεσί του όλα τὰ φαγώσιμα! Μα ό ύπνος του ήταν άνήσυχος, γιατί κάθε τόσο φοβότανε πως θα κατακυλοῦσε και θα πέφτε στη γῆ να γίνη χίλια κομμάτια. Κι όμως όλη τη νύχτα τόν ταξίδι ήτανε καλό, άπόλυτα ήρεμο, δίχως ανεβοκατεβάσματα και κουνήματα αισθητά. Μόνο τόν άτέλειωτο φρρρ των έλικων άκούγονταν και κάπου - κάπου σφυρίγματα άτμομηχανών που τρέχανε στη γῆ, και ούρλιαχτά άγριμιών. Είχανε κι αυτά τρομάξει από την μυστηριώδη μηχανή που περνούσε ψηλά.

Τὴν επομένη, 14 Ιουνίου, ό Συνετός κι ό Έβανς βγήκανε, πρωί - πρωί στο κατᾶστρομα. Βρήκανε τὰ πάντα στη θέση τους, κ' είδανε τόν φρουρό, που καθότανε στην πλώρη άνιχνεύοντας δλόγυρά του. Γιατί τάχα; Φόβος ύπήρχε μήπως συγκρουσθή τόν «Άλμπατρός» με κανένα άλλο αερόπλοιο; Και βέβαια όχι. Κανείς άλλος δεν είχε ως τότε κατορθώσει να μιμηθή τόν Ροβύρο. Να προβάλλη αερόστατο ήταν άπίθανο. Μα κι αν ξεμύτιζε, θα πήγαινε χαμένο. Σκεφθῆτε τι μπορούσε να γίνη αν μία πλήνρη χύτρα συγκρούονταν με μιάν άσπαλένια!... Άλλος κίνδυνος ύπήρχε: να φανῆ ξαφνικά μπροστά κανένα κορφοβούνι. Γι' αυτό έστειλε εκεί ό φρουρός. Γι' αυτό κι ό Ροβύρος είχε προτάξει να βρίσκεται σε μεγάλο ύψος τόν αερόπλοιο: Είχαν φθάσει σε μία χώρα όρεινή.

«Σίγουρα πλησιάζουμε στη λίμνη Μίτσιγκαν», ψιθύρισε ό Συνετός. — «Χωρίς άμφιβολία», αποκρίθηκε ό Έβανς. — «Νά, διακρίνονται τὰ μέγαρα του Σικάγου». Με τόν τηλεσκόπιο που βρήκανε στη καμπίνα τους κοιτούσαν, πότε ό ένας και πότε ό άλλος, τὰ μεγάλα οικοδομήματα του γιγάντειου βιομηχανικού κέντρου της Αμερικής, κι όλο ξεφώνιζαν: «Νά ό τάδε ούρανοξύστης, να τόν δικαστικό μέγαρο... Άριστέρα ό Μητροπολιτικός ναός, πῶ πέρα τόν Χρηματιστήριο...». Στο μετᾶξί ρίχνανε ματιές στο έσωτερικό, περιμένοντας να φανῆ ό Ροβύρος.

Σχεδ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

Διασκευή Σ. Π.

(Συνεχίζεται)

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ : 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ : Καθηγητής της
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ : 'Ακαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ : Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών
Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ : Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών

ΟΡ. ΛΟΥΡΙΑΔΗΣ : 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Μ. ΤΟΜΠΡΟΣ : 'Ακαδημαϊκός
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ : 'Εθνι-
κόν 'Αριστεϊόν Γραμμάτων και Τεχνών
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ : 'Ακαδημαϊ-
κός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ : 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ : 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

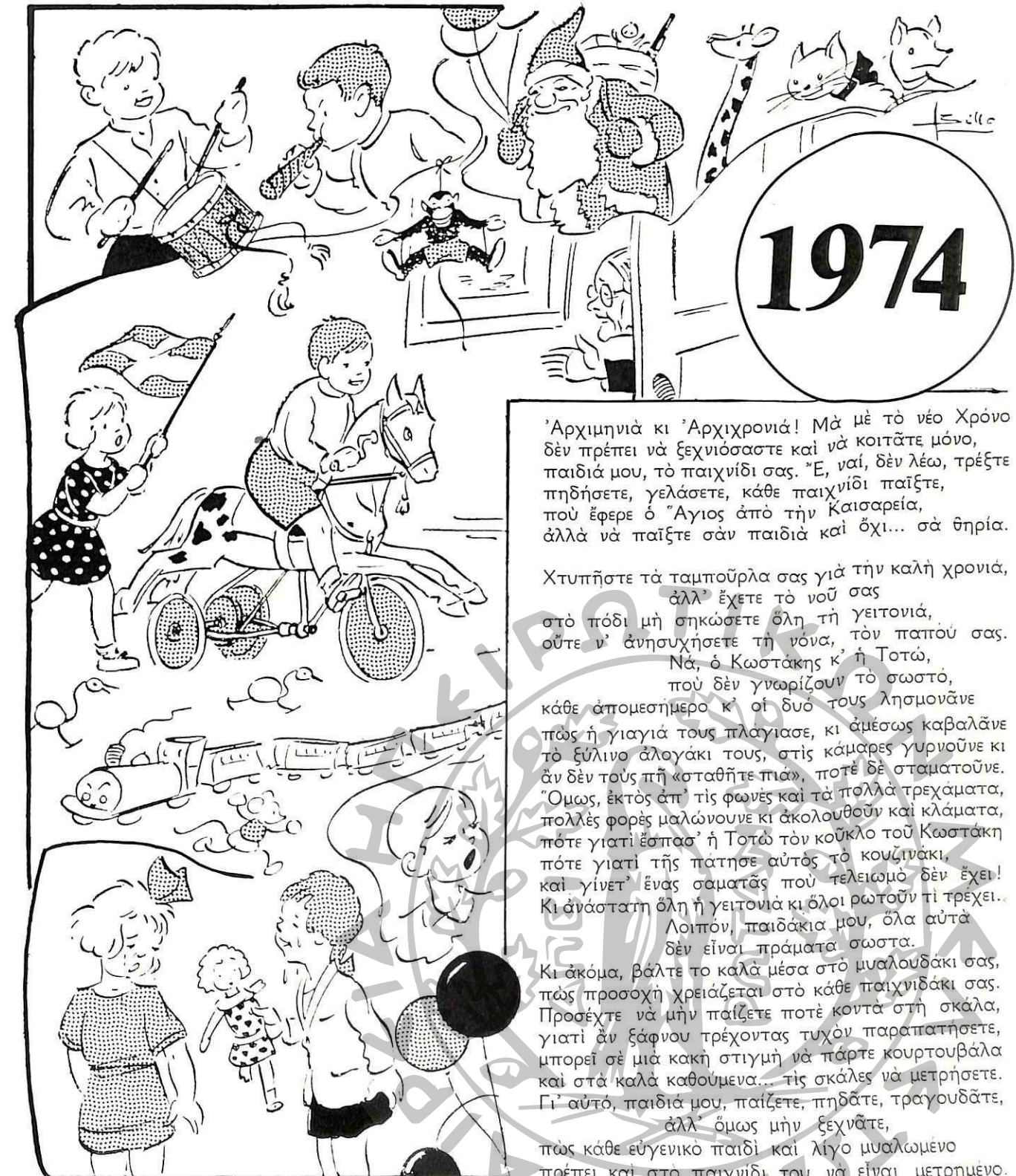
	Σελίς
Π. ΧΡΗΣΤΟΥ, 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρη- σκευμάτων : Μήνυμα επί τῷ Νέῳ 'Ετει	1
Θ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗ, Προέδρου Ε.Ε.Σ. : Μήνυμα επί τῷ Νέῳ 'Ετει	2
Π. ΝΙΡΒΑΝΑ : 'Η νύχτα τῶν δώρων.....	3
ΠΑΛΑΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ : 'Αστρονομικά.....	4
Α.Β. : Τὰ κεράκια τῆς καρδιάς.....	5
Θ.Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα.....	5
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ : 'Η ἠλεκτρονική ἐποχή.....	6
Χ. ΜΑΡΜΙΕΡ : Τὸ μικρὸ φιλόδοξο δέντρο (Διασκευὴ Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ).....	7
Γ. ΜΟΔΗ : 'Η ὁργὴ τοῦ πασᾶ.....	8
Γ. ΑΘΑΝΑ : «Παιδικὸν».....	9
Ν. ΚΑΡΒΟΥΝΗ : «'Η βασιλόπιττα».....	9
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ : «'Εσπερινός».....	9
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ : Φλόγα καὶ καπνός.....	9
Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ : 'Ο τενεκὲς.....	9
Κ.Α. ΣΦΑΕΛΛΟΥ : 'Ενα ζευγάρι γάντια.....	10
Α. ΜΠΟΤΕΤΖΑΓΙΑ : Μπετόβεν.....	12
Χ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ : 'Η ἀτομικὴ ἐνέργεια.....	13
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Τὰ πουλιὰ τῆς ἀφρικανικῆς σαβάνας.....	14
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : 'Ο βασιλιάς κ' οἱ κόρες του.....	15
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ : 'Η ἱστορία τοῦ Ε.Ε.Σ. (Εἰκονο- γραφημένη).....	16
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.....	18
Π. ΓΡΙΣΠΟΥ : Οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀναδασώσεως.....	24
ΠΑΝ : 'Ο Μυριβήλης γιὰ τὴ Φυλὴ.....	25
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ (Εἰκόνες).....	28
Ι. ΒΕΡΝ : Ροβῦρος ὁ Κατακτητὴς (Διασκευὴ Σ.Π.)... ..	30
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ — Μ. ΔΟΥΝΙΑ — Α. ΒΩΤΤΗ : Στίχοι — Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα.	

CONTENTS

	Page
P. CHRISTOU, Minister of Education : Message on the New Year	1
PROF. TH. GAROFALIDIS, President H.R.C. : Message on the New Year.....	2
P. NIRVANAS : Holy Night Gifts	3
OLD COLLABORATOR : Astronomy	4
A.B. : The Little candles of Heart.....	5
TH. V. CONSTANTINOU : Poem.....	5
A. VARELAS : The Electronic Era.....	6
CH. MARMIER : The Little Ambitious Tree (A- dapted by S. Panaghiotopoulos).....	7
G. MODIS : Pasha's Anger.....	8
G. ATHANAS : «A Tale for Children».....	9
N. CARVOUNIS : «The New Year's Cake».....	9
G. DROSSINIS : «Vespers».....	9
M. STASSINOPOULOS : Flame and Smoke.....	9
D. KAMPOUROGLOU : The Tin-Can	9
K.A. SFAELLOS : A Pair of Gloves	10
A. BOTETZAGIA : Beethoven	12
CH. SAKELLARIOU : Atomic Energy.....	13
N. DIMITROKALLIS : The Birds of the African Sa- vannah.....	14
S. PANAGHIOTOPOULOS : The King and His Daughters.....	15
N. PROTOGHERIDIS : The Illustrated History of the H.R.C.....	16
H.R.C. and H.J.R.C. : Movement — Activities.....	18
PAN. GRISPOS : The Enemies of Reforestation ..	24
PAN. : Myrivilis about the Greek Race	25
READER'S COLLABORATION	28
J. VERN : Robur the Conqueror (adapted by S.P.)... ..	30
S. SPERANTSA — M. DOUNIA — A. VOTTIS : Music Inner Covers	

ΜΗΝ ΠΑΙΖΕΤΕ ΑΣΥΛΛΟΓΙΣΤΑ

Τοῦ ἐκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

'Αρχιμηνιά κι 'Αρχιχρονιά! Μὰ μὲ τὸ νέο Χρόνο
δὲν πρέπει νὰ ξεχνιόσαστε καὶ νὰ κοιτᾶτε μόνο,
παιδιά μου, τὸ παιχνίδι σας. 'Ε, ναι, δὲν λέω, τρέξτε
πηδήσετε, γελάσετε, κάθε παιχνίδι παίξτε,
ποῦ ἔφερε ὁ 'Άγιος ἀπὸ τὴν Καισαρεία,
ἀλλὰ νὰ παίξτε σὰν παιδιά καὶ ὄχι... σὰ θηρία.

Χτυπήστε τὰ ταμποῦρλα σας γιὰ τὴν καλὴ χρονιά,
ἀλλ' ἔχετε τὸ νοῦ σας
στὸ πόδι μὴ σηκώνετε ὅλη τὴ γειτονιά,
οὔτε ν' ἀνησυχῆσετε τὴ νύκτα, τὸν παπού σας.
Νά, ὁ Κωστάκης κ' ἡ Τωτῶ,
ποῦ δὲν γνωρίζουν τὸ σωστό,
κάθε ἀπομεσημέρο κ' οἱ δύο τους λημονᾶνε
πὼς ἡ γιαγιά τους πλαγίασε, κι ἀμέσως καβαλᾶνε
τὸ ξύλινο ἀλογάκι τους, στὶς κάμαρες γυρνοῦνε κι
ἀν δὲν τοὺς πῇ «σταθῆτε πιά», ποτὲ δὲ σταματοῦνε.
'Όμως, ἐκτὸς ἀπ' τὶς φωνὲς καὶ τὰ πολλὰ τρεχάματα,
πολλὲς φορές μαλώνουνε κι ἀκολουθοῦν καὶ κλάματα,
ποτὲ γιὰτὶ ἔσπασ' ἡ Τωτῶ τὸν κούκλο τοῦ Κωστάκη
ποτὲ γιὰτὶ τῆς πάτησε αὐτὸς τὸ κουζινάκι,
καὶ γίνετ' ἕνας σαματᾶς ποῦ τελειωμὸ δὲν ἔχει!
Κι ἀνάστατὴ ὅλη ἡ γειτονιά κι ὅλοι ρωτοῦν τί τρέχει.

Λοιπόν, παιδάκια μου, ὅλα αὐτὰ
δὲν εἶναι πράματα σωστά.
Κι ἀκόμα, βάλτε το καλά μέσα στὸ μυαλούδακι σας,
πὼς προσοχὴ χρειάζεται στὸ κάθε παιχνίδι σας.
Προσέχτε νὰ μὴν παίξετε ποτὲ κοντὰ στὴ σκάλα,
γιὰτὶ ἂν ξάφνου τρέχοντας τυχὸν παραπατήσετε,
μπορεῖ σὲ μιὰ κακὴ στιγμὴ νὰ πάρτε κουρτουβάλα
καὶ στὰ καλά καθούμενα... τίς σκάλες νὰ μετρήσετε.
Γι' αὐτὸ, παιδιά μου, παίξτε, πηδάτε, τραγουδᾶτε,
ἀλλ' ὅμως μὴν ξεχνᾶτε,
πὼς κάθε εὐγενικὸ παιδί καὶ λίγο μυαλωμένο
πρέπει καὶ στὸ παιχνίδι του νὰ εἶναι μετρημένο.

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ εἶναι ἡ μόνη μεγάλη ιδέα ποὺ γιὰ τὴ διάδοσί της
δὲν ἐχύθη σταγόνα αἵματος.

Ενισχύσατε τὸ 'Έργο τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ.

**καρῆτε τῶρα τὸ ταξίδι
στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὸ νέο μας**

**BOEING 747-200B
JUMBO JET**

**ΑΘΗΝΑΙ-ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΑΝΕΥ ΣΤΑΘΜΟΥ**

- Είναι τὸ μόνο BOEING 747-200B πού συνδέει τὴν ΑΘΗΝΑ μὲ τὴ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ κατ' εὐθείαν, χωρὶς ἐνδιάμεσο σταθμό.
- Είναι τὸ πῶς σύγχρονο καὶ τεχνικῶς τελειότερο ἀεροσκάφος, τὸ ἰσχυρότερο τῆς οἰκογενείας τῶν 747, μὲ κινητῆρες JT9D-7A.
- Τὸ νέο μας BOEING 747-200B προσφέρει τὶς πῶς σύγχρονες ἀνέσεις, εὐρυχωρία καὶ πολυτέλεια στοὺς 389 ἐπιβάτες του.
- Χαρῆτε λοιπὸν καὶ σεῖς ἓνα ἀξέχαστο ταξίδι στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὸ γιγαντιαῖο μας JUMBO-JET.

**ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ**

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες ἀπευθυνθῆτε στὸν Ταξιδιωτικὸ σας Πράκτορα ἢ στὴν «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ».